

Tartalom

I Jogalkotási aktusok

RENDELETEK

- ★ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1077 rendelete (2021. június 24.) a vámellenőrzési berendezések pénzügyi támogató eszközének az Integrált Határigazgatási Alap részeként történő létrehozásáról 1

II Nem jogalkotási aktusok

RENDELETEK

- ★ A Bizottság (EU) 2021/1078 felhatalmazáson alapuló rendelete (2021. április 14.) az (EU) 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az InvestEU Alapra vonatkozó beruházási iránymutatás meghatározása révén történő kiegészítéséről 18
- ★ A Bizottság (EU) 2021/1079 végrehajtási rendelete (2021. június 24.) a kulturális javak bejuttatásáról és behozataláról szóló (EU) 2019/880 európai parlamenti és tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról 67
- ★ A Bizottság (EU) 2021/1080 rendelete (2021. június 28.) az 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban egyes nemzetközi számviteli standardok elfogadásáról szóló 1126/2008/EK rendeletnek az IAS 16, az IAS 37 és az IAS 41 nemzetközi számviteli standard, továbbá az IFRS 1, az IFRS 3 és az IFRS 9 nemzetközi pénzügyi beszámolási standard tekintetében történő módosításáról ⁽¹⁾ 90

HATÁROZATOK

- ★ A Bizottság (EU) 2021/1081 határozata (2021. június 28.) az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet 143. cikkében említett testület eljárási szabályzatáról szóló (EU) 2018/1220 határozat módosításáról 99

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg.

Helyesbítések

- ★ Helyesbítés a Covid19-világjárványra tekintettel a központi bankokkal szembeni egyes kitettségeknek a teljes kitettségi mértékből való átmeneti kizárásáról és az (EU) 2020/1306 határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. június 18-i (EKB/2021/27) európai központi banki (EU) [2021/1074] határozathoz (HL L 230 I., 2021.6.30.) 102

I

(Jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1077 RENDELETE

(2021. június 24.)

a vámellenőrzési berendezések pénzügyi támogató eszközeinek az Integrált Határigazgatási Alap részeként történő létrehozásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 33., 114. és 207. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A vámunió hatékony és eredményes működésének biztosításához az Unió külső határain található 2 140 vámhivatalt megfelelő berendezésekkel kell ellátni. A megfelelő és egyenértékű eredményeket biztosító vámellenőrzés iránti igény egyre sürgetőbb, nemcsak a vámügy területének hagyományos funkciója, azaz a bevételek beszedése miatt, hanem növekvő mértékben azért is, mert a biztonság és a védelem garantálása érdekében jelentősen meg kell erősíteni az Unió külső határain belépő és kilépő áruk ellenőrzését. Az áruknak a külső határokon való áthaladásával kapcsolatos ilyen ellenőrzéseknek ugyanakkor a harmadik országokkal folytatott jogszerű kereskedelmet nem akadályozniuk, hanem megkönnyíteniük kell.
- (2) A vámunió az Uniónak, a világ egyik legnagyobb kereskedelmi tömbjének az egyik sarokköve. Mivel a vámunió elengedhetetlen a belső piac megfelelő működéséhez, illetve ahhoz, hogy az mind a vállalkozások, mind a polgárok javát szolgálja, folyamatos lépésekre van szükség a vámunió megerősítése érdekében.
- (3) A tagállamok által végzett vámellenőrzések terén jelenleg kiegyensúlyozatlanság tapasztalható. Ez a kiegyensúlyozatlanság a tagállamok közötti, mind földrajzi jellemzőik, mind kapacitásai és erőforrásai tekintetében fennálló különbségeknek tudható be. Nemcsak az emberi tényezőtől függ, hogy a tagállamok képesek-e megbirkózni a folyamatosan változó globális üzleti modellek és ellátási láncok által támasztott kihívásokkal, hanem attól is, hogy rendelkezésükre állnak-e korszerű és megbízható vámellenőrzési berendezések és azok megfelelően működnek-e. Az olyan kihívások, mint az e-kereskedelem térnyerése, a növekvő mértékű digitalizáció és a kibertámadásokkal szembeni reziliencia javításának szükségessége szintén növelni fogják a hatékony vámellenőrzések iránti igényt. Az említett jelenlegi kiegyensúlyozatlanság kezeléséhez ezért fontos az egyenértékű vámellenőrzési berendezések biztosítása. Ez javítani fogja az egyes tagállamok által elvégzett vámellenőrzések egyenértékűségét, így hozzájárul annak megakadályozásához, hogy az áruforgalom – a gyakran „a behozatali hely tudatos megválasztása”-ként említett folyamatként – a vámellenőrzési rendszer leggyengébb pontjaira terelődjön. Következésképpen az Unió vámterületére belépő árukat a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽³⁾ (a továbbiakban: az Unió Vámkódex) megfelelően kockázatalapú ellenőrzéseknek kell alávetni.

⁽¹⁾ HL C 62., 2019.2.15., 67. o.⁽²⁾ Az Európai Parlament 2019. április 16-i álláspontja (HL C 158., 2021.4.30., 133. o.) és a Tanács 2021. május 27-i álláspontja első olvasatban (HL C 227., 2021.6.14., 1. o.). Az Európai Parlament 2021. június 23-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Unió Vámkódex létrehozásáról (HL L 269., 2013.10.10., 1. o.).

- (4) A tagállamok több ízben jelezték, hogy pénzügyi támogatásra van szükség, és kérték a szükséges berendezések részletes elemzését. A vámügyi finanszírozásról szóló 2017. március 23-i következtetéseiben a Tanács felkérte a Bizottságot, hogy értékelje annak lehetőségét, hogy a műszaki berendezésekkel kapcsolatos igények finanszírozását jövőbeli bizottsági finanszírozási programok biztosítsák, valamint javítsa a koordinációt és fokozza a finanszírozási célú együttműködést a vámhatóságok és az egyéb büntetőhatóságok között.
- (5) Az Unió Vámkódex meghatározása szerint a vámellenőrzések nemcsak a vámjogszabályok végrehajtását jelentik, hanem az Unió vámterülete és az Unió vámterületén kívüli országok vagy területek között szállított áruk belépését, kilépését, továbbítását, szállítását, tárolását és meghatározott célra történő felhasználását, valamint a nem uniós áruk és a meghatározott célra történő felhasználás alatt lévő áruk az Unió vámterületén belüli jelenlétét és szállítását szabályozó más jogszabályok végrehajtását is. Az említett egyéb jogszabályok feljogosítják a vámhatóságokat konkrét ellenőrzési feladatok elvégzésére és rendelkezéseket tartalmaznak az adóztatásról, különösen a jövedéki adóról és a hozzáadottérték-adóról, a belső piac külső vonatkozásairól, a közös kereskedelempolitikáról, továbbá a kereskedelemre, az ellátási lánc általános biztonságára, valamint az Unió és a tagállamok pénzügyi és gazdasági érdekeinek védelmére kiható egyéb közös uniós szakpolitikákról.
- (6) Annak támogatása, hogy az Unió külső határain végzett vámellenőrzések megfelelő és egyenértékű eredményeket hozzanak, lehetővé teszi a vámunió előnyeinek maximalizálását, és ezáltal további támogatást nyújt a vámhatóságoknak ahhoz, hogy az Unió érdekeinek védelme érdekében egyként lépjenek fel. Egy, a jelenlegi egyensúlytalanságot korrigáló vámellenőrzési berendezéseket szolgáló célzott uniós alap hozzájárulna a tagállamok közötti általános kohézióhoz. Az említett célzott alap figyelemmel lenne a különböző típusú határoknál – nevezetesen a tengeri és egyéb vízi úti, légi és szárazföldi határoknál, ideértve a vasúti és közúti határokat, valamint a postai csomópontokat is – tapasztalt különböző jellegű igényekre. Tekintettel a világ előtt álló kihívásokra, különösen arra, hogy továbbra is védelmezni kell az Unió és tagállamai pénzügyi és gazdasági érdekeit, egyúttal azonban elő kell segíteni a jogszerű kereskedelmet, elengedhetetlen, hogy a külső határokon korszerű és megbízható ellenőrzési berendezések álljanak rendelkezésre.
- (7) Következésképpen indokolt létrehozni egy olyan új eszközt, amely pénzügyi támogatást nyújt olyan vámellenőrzési berendezésekhez, amelyek minden határtípusnál használhatóak. Az Eszköznek támogatnia kell a vámuniót és a vámhatóságok munkáját segítve őket különösen abban, hogy megvédjék az uniós pénzügyi és gazdasági érdekeket, valamint biztosítsák az Unión belüli biztonságot és védelmet és az Uniónak a tisztességtelen és jogellenes kereskedelemmel – például az áruk hamisításával – szembeni védelmét, ugyanakkor meg kell könnyítenie a jogszerű üzleti tevékenységet. Az Eszköznek hozzá kell járulnia ahhoz, hogy a vámellenőrzések eredményei megfelelőek és egyenértékűek legyenek. Ezen túlmenően az ezen Eszköz keretében finanszírozott vámellenőrzési berendezéseknek elő kell segíteniük az Unió Vámkódexben említett vámügyi kockázatkezelési keretrendszer alkalmazását. Ezt a célt a releváns, korszerű és megbízható vámellenőrzési berendezések átlátható beszerzésével, karbantartásával és továbbfejlesztésével kell elérni, melynek során kellően figyelembe kell venni az adatvédelmet, a kiberezzilienciát, valamint a biztonsági és környezeti szempontokat, beleértve a lecsereelt berendezések környezetbarát ártalmatlanítását is.
- (8) A tagállami vámhatóságokra egyre több olyan feladat hárul, amelyek elvégzésére a külső határokon kerül sor és amelyek gyakran a biztonság területére is kiterjednek. Fontos ezért, hogy a tagállamoknak uniós pénzügyi támogatás álljon a rendelkezésére annak érdekében, hogy az Unió külső határain végzett határellenőrzések és vámellenőrzések egyenértékűségének a biztosítása lehetővé váljon a számukra. Azonosan fontos az uniós határokon folytatott, az áruk és személyek ellenőrzését érintő ügynökségközi együttműködés előmozdítása az egyes tagállamok határellenőrzésért vagy a határon végzett más feladatokért felelős nemzeti hatóságai körében annak érdekében, hogy maximalizálni lehessen az uniós többletértéket a határigazgatás és a vámellenőrzések területén.
- (9) Ezért létre kell hozni az Integrált Határigazgatási Alapot (a továbbiakban: az Alap).
- (10) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) V. címét érintő jogi sajátosságok, valamint a külső határokon és a vámellenőrzésekre vonatkozó szakpolitikák esetében alkalmazandó különböző jogalapok miatt jogilag nem lehetséges az Alapot egyetlen eszközként létrehozni.

- (11) Az Alapot ezért a határigazgatás területén nyújtott uniós pénzügyi támogatás átfogó keretként kell létrehozni, amely magában foglalja az e rendelettel létrehozott, a vámellenőrzési berendezésekhez pénzügyi támogatást nyújtó eszközt (a továbbiakban: az Eszköz) és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszköznek az Integrált Határigazgatási Alap részeként történő létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott, a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközt.
- (12) Tekintettel annak fontosságára, hogy az Unió az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében létrejött Párizsi Megállapodás ⁽⁴⁾ végrehajtására és az ENSZ 2015. szeptember 25-én elfogadott, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjének fenntartható fejlődési céljai elérésére vonatkozó kötelezettségvállalásával összhangban fellépjen az éghajlatváltozással szemben, az e rendelet alapján végrehajtott tevékenységeknek hozzá kell járulniuk azon uniós cél eléréséhez, hogy az uniós költségvetés teljes összegének legalább 30 %-a az éghajlat-politikai célkitűzések támogatását szolgálja, továbbá azon uniós törekvéshez, hogy 2024-ben az éves uniós költségvetés 7,5 %-át, 2026-ban és 2027-ben pedig a 10 %-át a biológiai sokféleségre fordítsák, figyelembe véve azonban az éghajlat-politikai és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célok közötti átfedéseket.
- (13) Ez a rendelet az Eszköz teljes időtartamára pénzügyi keretösszeget határoz meg, amely az éves költségvetési eljárás során az elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről szóló, az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közötti 2020. december 16-i intézményközi megállapodás ⁽⁵⁾ 18. pontja értelmében. Lehetővé kell tenni, hogy az említett pénzügyi keretösszeg fedezze az Eszköz igazgatásával és teljesítményének értékelésével kapcsolatos tevékenységek tekintetében felmerülő szükséges és kellően indokolt kiadásokat, amennyiben ezek a tevékenységek kapcsolódnak az Eszköz általános és különös célkitűzéseihöz.
- (14) Erre az Eszközre az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶⁾ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) alkalmazandó. A költségvetési rendelet megállapítja az uniós költségvetés végrehajtására – többek között a vissza nem térítendő támogatásokra, a pénzdíjakra, a közbeszerzésre, a közvetett irányításra, a pénzügyi eszközökre, a költségvetési biztosítékokra, a pénzügyi támogatásra és a külső szakértők költségeinek megtérítésére – vonatkozó szabályokat.
- (15) Erre a rendeletre az Európai Parlament és a Tanács által az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott horizontális költségvetési szabályok alkalmazandók. E szabályokat a költségvetési rendelet állapítja meg, meghatározva különösen a költségvetés elkészítésére és – vissza nem térítendő támogatások, közbeszerzés és pénzdíjak útján és közvetett végrehajtás keretében történő – végrehajtására vonatkozó eljárást, továbbá rendelkezve a pénzügyi szereplők felelősségével kapcsolatos ellenőrzésekről. Az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott szabályok az Unió költségvetésének védelmét szolgáló általános feltételrendszert is magukban foglalnak. Az ezen Eszköz keretében történő finanszírozásnak a költségvetési rendeletben említett elvek hatálya alá kell tartoznia, és biztosítania kell a pénzügyi források optimális felhasználását az Eszköz célkitűzéseinek elérése érdekében.
- (16) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/444 rendelete ⁽⁷⁾ a vámunió és a vámhatóságok támogatása érdekében létrehozza a vámügyi együttműködést szolgáló Vám programot (a továbbiakban: a Vám program). A vámügyekkel és vámellenőrzési berendezésekkel kapcsolatos együttműködési tevékenységek koherenciájának és horizontális koordinációjának megőrzése érdekében helyénvaló e tevékenységeket egyetlen jogi aktus, azaz egy egységes szabályrendszert magában foglaló Vám program alapján végrehajtani. Ezért ezen Eszköznek kizárólag a támogatható vámellenőrzési berendezések beszerzését, karbantartását és továbbfejlesztését kell támogatnia, minden egyéb kapcsolódó tevékenységet pedig – például az igényfelmérések céljából folytatott együttműködést vagy az érintett berendezésekkel kapcsolatos képzeteket – a Vám program keretében kell támogatni.

⁽⁴⁾ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

⁽⁵⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/444 rendelete (2021. március 11.) a vámügyi együttműködést szolgáló Vám program létrehozásáról és az 1294/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 87., 2021.3.15., 1. o.).

- (17) Emellett az Eszköznek adott esetben támogatnia kell a vámellenőrzési berendezések a célból történő beszerzését vagy továbbfejlesztését is, hogy valós körülmények között teszteljék a berendezések új elemeit vagy a meglévő berendezések elemeinek új funkcióit, mielőtt a tagállamok megkezdnék az ilyen új berendezések nagy mennyiségben való beszerzését. A valós körülmények közötti tesztelésnek elsősorban a vámellenőrzési berendezésekkel kapcsolatos, az (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁸⁾ keretében végzett kutatás eredményeihez kell kapcsolódnia. A Bizottságnak ösztönöznie kell a vámellenőrzési berendezések két vagy több tagállam általi közös beszerzését és közös tesztelését a Vám program együttműködési eszközeinek felhasználásával.
- (18) A legtöbb vámellenőrzési berendezés egyenlő mértékben vagy járulékosan alkalmas lehet más uniós jog, mint például a határigazgatásra, a vízumügyre vagy a rendőrségi együttműködésre vonatkozó jog betartásának ellenőrzésére is. Az Alapot ezért a berendezések beszerzésének célját szolgáló két, egymást kiegészítő eszközként javasolták létrehozni, amelyek mindegyike különálló, de kiegészítő hatállyal rendelkezik. Egyrészt az határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszköz kizárólag olyan berendezések költségeihez fog pénzügyi támogatást nyújtani, amelyek elsődleges célja vagy hatása az integrált határigazgatás, de lehetővé fogja tenni az említett berendezések további célokra, például vámellenőrzésre való használatát is. Másrészt a vámellenőrzési berendezésekhez pénzügyi támogatást nyújtó, e rendelettel létrehozott eszköz kizárólag olyan berendezések költségeihez fog pénzügyi támogatást nyújtani, amelyek elsődleges célja vagy hatása a vámellenőrzés, de lehetővé fogja tenni az említett berendezések további célokra, például a határellenőrzés és a biztonság céljára történő használatát is. A két eszköz közötti ilyen felosztás elő fogja mozdítani az (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁹⁾ 3. cikke (1) bekezdésének e) pontjában említett ügynökségek közötti együttműködést az európai integrált határigazgatási megközelítés részeként, ezáltal lehetővé téve a vámhatóságok és a határforgalom-ellenőrzést végző hatóságok együttműködését, valamint az uniós költségvetés hatásának maximalizálását az ellenőrzési berendezések megosztása és interoperabilitása révén. A berendezések vámhatóságok és más, határforgalom-ellenőrzést végző hatóságok közötti megosztása nem lehet szisztematikus.
- (19) A költségvetési rendelet 193. cikkének (2) bekezdése értelmében már megkezdett tevékenységre is odaítélhető vissza nem térítendő támogatás, feltéve, hogy a pályázó bizonyítani tudja, hogy a tevékenységet a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodás aláírása előtt meg kellett kezdenie. Ilyen esetekben a vissza nem térítendő támogatás elnyerésére irányuló pályázat benyújtása előtt felmerült költségek elvben ugyan nem lennének elszámolhatók, ezt kivételesen lehetővé kell tenni, figyelembe véve e rendeletnek a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret kezdeténél későbbi hatálybalépését. A 2021–2027-es többéves pénzügyi keret kezdetétől történő alkalmazás lehetővé tétele érdekében, valamint az uniós támogatás késedelmének elkerülésére, mivel az sérthetné az Unió azon érdekét, hogy a vámunió hatékony és eredményes működésének biztosításához szükséges megfelelő berendezésekkel rendelkezzen, lehetővé kell tenni annak előírását a finanszírozási határozatban, hogy a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret kezdetén korlátozott ideig elszámolhatók legyenek az e rendelet alapján támogatott, 2021. január 1-jétől már megkezdett tevékenységekkel kapcsolatban felmerült költségek, még abban az esetben is, ha a vissza nem térítendő támogatás elnyerésére irányuló pályázat benyújtása előtt került sor az említett tevékenységekre és merültek fel az említett költségek.
- (20) A költségvetési rendelettől eltérve, a különböző területeket érintő együttműködés és interoperabilitás lehetővé tétele és támogatása érdekében adott esetben lehetővé kell tenni, hogy egy tevékenység több uniós programon vagy eszközön keresztül részesüljön támogatásban. Ugyanakkor a kettős finanszírozásnak a költségvetési rendeletben meghatározott tilalmával összhangban ilyen esetekben a hozzájárulások nem fedezhetik ugyanazokat a költségeket. Amennyiben egy tagállamnak ugyanazon berendezés beszerzésére már más uniós programból hozzájárulást ítélték oda vagy egy uniós alaphoz támogatást kapott rá, ezt a hozzájárulást vagy támogatást a költségvetési rendelet 191. cikkének megfelelően be kell jelenteni a Bizottságnak.
- (21) A társfinanszírozási arány felső határát meghaladó finanszírozás csak kellően indokolt esetekben nyújtható, ami lehet például a vámellenőrzési berendezések két vagy több tagállam általi közös beszerzése és közös tesztelése.

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/695 rendelete (2021. április 28.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 1. o.).

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1896 rendelete (2019. november 13.) az Európai Határ- és Parti Őrségről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2019.11.14., 1. o.).

- (22) Tekintettel a technológiák, a veszélyek és a vámügyi prioritások gyors változására, a munkaprogramok hosszú időszakokra nem terjedhetnek ki. Az éves munkaprogramok ugyanakkor nem szükségesek az Eszköz végrehajtásához, és mind a Bizottság, mind a tagállamok adminisztratív terheit növelné. Ennek fényében a munkaprogramoknak elvben egynél több, de legfeljebb három költségvetési évre kell kiterjedniük.
- (23) Az e rendelet szerinti munkaprogramok végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁰⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (24) Bár a központi végrehajtás elengedhetetlen a vámellenőrzések egyenértékű eredményeinek biztosítására irányuló különös célkitűzés eléréséhez, az Eszköz technikai jellegéből azonban az következik, hogy szakmai szintű előkészítő munkára van szükség. A végrehajtást ezért igényfelmérésekkel kell segíteni. Az említett igényfelméréseket nemzeti szakértelemre és a vámhatóságok bevonásával szerzett tapasztalatokra támaszkodva kell elvégezni. Az igényfelméréseknek egyértelmű módszereken kell alapulniuk, amelyek tartalmazzák a releváns információk összegyűjtését biztosító minimális számú lépést. A Bizottságnak ezen információkat fel kell használnia a támogatások tagállamok közötti elosztásának meghatározására, figyelembe véve különösen a kereskedelem volumenét, a releváns kockázatokat és a vámhatóságoknak a berendezések használatára és karbantartására vonatkozó igazgatási kapacitását, az Eszköz keretében finanszírozott vámellenőrzési berendezések leghatékonyabb felhasználása érdekében. A költségvetési fegyelemhez való hozzájárulás érdekében egyértelműen meg kell határozni a vissza nem térítendő támogatások fontossági sorrendjének megállapítására vonatkozó, az igényfelmérésen alapuló feltételeket.
- (25) A rendszeres nyomon követés és jelentéstétel biztosítása érdekében megfelelő keretet kell létrehozni az Eszköz és az Eszköz hatálya alá tartozó intézkedések révén elért eredmények nyomon követésére. Ennek a nyomon követésnek és jelentéstételnek az Eszköz hatálya alá tartozó intézkedések hatásait mérő mennyiségi és minőségi mutatókon kell alapulnia. A jelentéstételi követelményeknek ki kell terjedniük a vámellenőrzési berendezésekre vonatkozóan az információk Bizottságnak történő rendelkezésre bocsátása követelményére is, amennyiben egy vámellenőrzési berendezés költsége adók nélkül meghaladja a 10 000 EUR-t. Az említett információt meg kell különböztetni a nyilvánosság és a média részére nyújtandó tájékoztatástól, amelynek célja az Eszköz alapján végrehajtott tevékenységek és elért eredmények megismertetése.
- (26) A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás ⁽¹¹⁾ (22) és (23) preambulumbekkezdése alapján az Eszközt egyedi nyomonkövetési követelményeknek megfelelően gyűjtött információk alapján értékelni kell, ugyanakkor el kell kerülni a különösen a tagállamokra nehezedő adminisztratív terhet és a túlszabályozást. E követelményeknek adott esetben mérhető mutatókat is magukban kell foglalniuk, amelyek alapján összehasonlítható módon és teljességükben értékelhetők az Eszköz gyakorlatban kifejtett hatásai. Az időközi és végső értékeléseknek – amelyeket legkésőbb az Eszköz végrehajtásának megkezdését, illetve befejezését követő négy év belül kell elvégezni – hozzá kell járulniuk a vámellenőrzési berendezéseknek a következő többéves pénzügyi keret ideje alatti pénzügyi támogatásával kapcsolatos hatékony döntéshozatali folyamathoz. Ezért rendkívül fontos, hogy az időközi és a végső értékelések kielégítő és elegendő információt tartalmazzanak, és hogy az említett értékelések kellő időben elkészüljenek. A Bizottságnak az időközi és a végső értékelésekben részletesen ismertetnie kell az Eszköz keretében finanszírozott berendezéseknek a vámhatóságok és a határforgalom-ellenőrzést végző egyéb hatóságok közötti megosztását, amennyiben a tagállamok megfelelő információkat szolgáltattak. Az Eszköz időközi és végső értékelésin túlmenően a teljesítményjelentési rendszer részeként az elért eredményekről éves jelentéseket kell kiadni az Eszköz végrehajtásának nyomon követése érdekében. E jelentéseknek az Eszköz adott évben lezajlott tevékenységei kapcsán tartalmazniuk kell egy összefoglalót a levont tanulságokról, valamint adott esetben a felmerült akadályokról és hiányosságokról. Az éves eredményjelentéseket közölni kell az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal.

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽¹¹⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

- (27) Annak érdekében, hogy megfelelő módon lehessen reagálni a szakpolitikai prioritások, a veszélyek és a technológiák változásaira, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a vámellenőrzési célok elérése érdekében felhasználható vámellenőrzési berendezések indikatív listájának és a különös célkitűzés elérésének mérésére szolgáló mutatók listájának módosításáról. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő és teljes mértékben átlátható konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértők rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (28) A költségvetési rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹²⁾, valamint a 2988/95/EK, Euratom ⁽¹³⁾, a 2185/96/Euratom, EK ⁽¹⁴⁾ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel ⁽¹⁵⁾ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedések útján kell védeni, ideértve a szabálytalanságok – többek között a csalás – megelőzésére, feltárására, korrekciójára és kivizsgálására, az elvesztett, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált források visszafizettetésére, valamint adott esetben a közigazgatási szankciók kiszabására vonatkozó intézkedéseket. Így különösen az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 2185/96/Euratom, EK és a 883/2013/EU, Euratom rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy igazgatási vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezzen annak megállapítása céljából, hogy történt-e olyan csalás, korrupció vagy bármely más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az Európai Ügyészség az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy nyomozást és vádhatósági eljárást folytasson az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁶⁾ értelmében az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények esetében. A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki, illetve amely uniós forrásokban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, a Számvevőszék, valamint – az (EU) 2017/1939 rendelet szerinti megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok esetében – az Európai Ügyészség számára a szükséges jogokat és hozzáférést, továbbá gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.
- (29) Az e rendelet keretében elérhető támogatási formákat és végrehajtási módszereket annak alapján kell megválasztani, hogy mennyiben képesek elérni a tevékenységek különös célkitűzéseit és biztosítani a tervezett eredményeket, figyelembe véve különösen az ellenőrzési költségeket, az adminisztratív terheket és a szabályok be nem tartásának várható kockázatát. Az említett támogatási formák és végrehajtási módszerek keretében mérlegelni kell az egyösszegű átalányok, a százalékos átalányok és az egységköltségek, valamint a költségekhez nem kapcsolódó finanszírozás alkalmazását a költségvetési rendelet 125. cikkének (1) bekezdésében említettek szerint.
- (30) mivel e rendelet célját, azaz a vámuniót és a vámdátákat a vámellenőrzési berendezések beszerzéséhez, karbantartásához és továbbfejlesztéséhez való pénzügyi támogatás nyújtásával támogató eszköz létrehozását a tagállamok a közöttük fennálló objektív földrajzi egyenlőtlenségek következtében önmagukban nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban – mivel egy koordinált megközelítés és központosított támogatás hozzájárul a vámellenőrzések egyenértékű szintjének és egyenértékű minőségi eredményeinek biztosításához – e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽¹³⁾ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

⁽¹⁴⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

⁽¹⁵⁾ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

- (31) Az uniós támogatás címzettjeinek fel kell tüntetniük az említett támogatás eredetét, és biztosítaniuk kell annak láthatóságát, különösen az intézkedéseknek és azok eredményeinek a népszerűsítésekor úgy, hogy következetes, hatékony és arányos módon célzott tájékoztatást biztosítanak többféle közönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak. Az ilyen információknak be kell mutatniuk az Eszköz hozzáadott értékét a vámunió támogatásában és különösen azt, hogy hogyan segíti egyrészt a vámhatóságokat feladataik teljesítésében, másrészt a Bizottságot a költségvetési átláthatóság biztosítására irányuló erőfeszítéseiben. Ezenkívül az átláthatóság biztosítása érdekében a Bizottságnak rendszeresen tájékoztatást kell nyújtania a nyilvánosságnak az Eszközhöz, valamint annak tevékenységeihez és eredményeihez kapcsolódóan, többek között az e rendelet alapján elfogadott munkaprogramokra hivatkozva.
- (32) Annak biztosítása céljából, hogy az adott szakpolitikai területen folyamatos maradjon a támogatások nyújtása, valamint hogy a végrehajtás megkezdése a 2021–2027-re szóló többéves pénzügyi keret kezdő időpontjától lehetővé váljon, ennek a rendeletnek sürgősen hatályba kell lépnie, és azt visszaható hatállyal, 2021. január 1-től kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

E rendelet a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszköznek az Integrált Határigazgatási Alap részeként történő létrehozásáról szóló rendelettel közösen létrehozza az Integrált Határigazgatási Alapot (a továbbiakban: az Alap) a 2021. január 1-jétől 2027. december 31-ig tartó időszakra.

Az említett Alap részeként e rendelet létrehozza a vámellenőrzési berendezések beszerzéséhez, karbantartásához és továbbfejlesztéséhez pénzügyi támogatást nyújtó eszközt (a továbbiakban: az Eszköz) a 2021. január 1-jétől 2027. december 31-ig tartó időszakra. Az Eszköz időtartama igazodik a többéves pénzügyi keret időtartamához.

E rendelet megállapítja az Eszköz célkitűzéseit, a 2021–2027-es időszakra szóló költségvetést, az uniós támogatás formáit, valamint az e támogatás nyújtására vonatkozó szabályokat.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „vámhatóságok”: a 952/2013/EU rendelet 5. cikkének 1. pontjában meghatározott vámhatóságok;
2. „vámellenőrzések”: a 952/2013/EU rendelet 5. cikkének 3. pontjában meghatározott vámellenőrzések;
3. „vámellenőrzési berendezés”: olyan berendezés, amely elsősorban vámellenőrzések végzésére szolgál;
4. „mozgó vámellenőrzési berendezés”: bármilyen szállítóeszköz, amelynek helyváltoztatási képessége mellett rendeltetése az is, hogy vámellenőrzési berendezésként szolgáljon, vagy teljesen fel van szerelve vámellenőrzési berendezésekkel;
5. „karbantartás”: olyan megelőző, korrekciós jellegű és előrejelzésen alapuló beavatkozások – ideértve a vámellenőrzési berendezések működési és funkcionális ellenőrzéseit, szervizelését, javítását és nagyjavítását, de nem ideértve bármilyen továbbfejlesztésüket –, amelyekre a vámellenőrzési berendezések előírt üzemképes állapotának fenntartása vagy helyreállítása érdekében van szükség a maximális hasznos élettartamuk elérése céljából;

6. „továbbfejlesztés”: olyan fejlesztő beavatkozások, amelyekre azért van szükség, hogy a meglévő vámellenőrzési berendezéseket elavult üzemképes állapotból korszerű üzemképes állapotba hozzák.

3. cikk

Az Eszköz célkitűzései

(1) Az Alap részeként – és a vámellenőrzések tagállamok általi, harmonizált alkalmazása hosszú távú céljának elérése érdekében – az Eszköz általános célkitűzése az, hogy támogassa a vámuniót és a vámhatóságokat azon feladataik teljesítésében, hogy megvédjék az Unió és tagállamai pénzügyi és gazdasági érdekeit, biztosítsák az Unió biztonságát és védelmét és megvédjék az Uniót a jogellenes kereskedelemmel szemben, miközben megkönnyíti a jogszerű üzleti tevékenység végzését.

(2) Az Eszköz különös célkitűzése, hogy releváns és megbízható korszerű – és emellett biztonságos, védett és környezetbarát – vámellenőrzési berendezések átlátható beszerzése, karbantartása és továbbfejlesztése révén hozzájáruljon ahhoz, hogy a vámellenőrzések eredményei megfelelőek és egyenértékűek legyenek, segítve ezzel az Unió érdekeinek védelme érdekében egységes eljáró vámhatóságokat.

4. cikk

Költségvetés

(1) Az Eszköznek a 2021–2027-es időszakban történő végrehajtására előirányzott pénzügyi keretösszeg folyó áron 1 006 407 000 EUR.

(2) Az (1) bekezdésben említett összeg fedezheti továbbá az Eszköz irányításával és célkitűzései megvalósításának értékelésével kapcsolatos előkészítési, nyomkövetési, kontroll-, ellenőrzési, értékelési és egyéb tevékenységeket érintő költségeket. Az összeg fedezheti a tanulmányokkal, szakértői ülésekkel, tájékoztatási és kommunikációs intézkedésekkel kapcsolatos azon kiadásokat is, amelyek kapcsolódnak az Eszköz célkitűzéseihez, továbbá az információk kezelésére és cseréjére összpontosító IT-hálózatokkal – többek között az intézményi IT-eszközökkel – kapcsolatos kiadásokat, valamint az Eszköz irányítása tekintetében felmerült minden egyéb technikai és igazgatási segítségnyújtási költséget.

5. cikk

Az uniós finanszírozás végrehajtása és formái

(1) Az Eszközt a költségvetési rendelettel összhangban közvetlen irányítással kell végrehajtani.

(2) Az Eszköz a költségvetési rendeletben meghatározott valamennyi formában – különösen vissza nem térítendő támogatások formájában – nyújthat finanszírozást.

(3) Ha az Eszköz keretében támogatott tevékenység vámellenőrzési berendezések beszerzését vagy továbbfejlesztését foglalja magában, a Bizottság koordinációs mechanizmust hoz létre, amely biztosítja az uniós programokból és eszközökből nyújtott támogatások segítségével beszerzett vámellenőrzési berendezések interoperabilitását és ennek megfelelően azok hatékonyságát.

II. FEJEZET

JOGOSULTSÁG

6. cikk

Támogatható tevékenységek

(1) Ahhoz, hogy egy tevékenység az Eszközből támogatható legyen, az említett tevékenységnek eleget kell tennie az alábbi követelményeknek:

- a) a 3. cikkben meghatározott célkitűzéseket hajtja végre; és

- b) olyan vámellenőrzési berendezések – ideértve az innovatív felderítési technológiákon alapuló berendezéseket – beszerzését, karbantartását vagy továbbfejlesztését célozza, amelyek az alábbiak közül egy vagy több vámellenőrzési célt szolgálnak:
1. behatolásmentes vizsgálat;
 2. embereken elrejtett tárgyak jelzése;
 3. sugárzásészlelés és atomszám alapú azonosítás;
 4. minták laboratóriumi elemzése;
 5. mintavétel és a minták helyszíni elemzése;
 6. kézi keresés.

Az I. melléklet tartalmazza azoknak a vámellenőrzési berendezéseknek a tájékoztató jellegű listáját, amelyek az első albekezdés 1–6. pontjában említett vámellenőrzési célok elérése érdekében felhasználhatók.

(2) Az (1) bekezdés első albekezdése szerinti tevékenységek – kellően indokolt esetekben – vámellenőrzési berendezések olyan átlátható beszerzésére, karbantartására és továbbfejlesztésére is vonatkozhatnak, amely új berendezések vagy meglévő berendezések új funkcióinak valós körülmények közötti tesztelésére irányul.

(3) A költségvetési rendelet 193. cikke (2) bekezdése második albekezdésének a) pontjával összhangban, figyelembe véve ezen rendelet késedelmes hatálybalépését, valamint az uniós támogatás késedelmének elkerülése érdekében – mivel az sérthetné az Unió azon érdekét, hogy a vámunió hatékony és eredményes működésének biztosításához szükséges megfelelő berendezésekkel rendelkezzen –, az e rendelet alapján támogatott tevékenységekkel összefüggésben felmerült költségek 2021. január 1-jétől kezdődően, korlátozott ideig, kivételesen elszámolhatónak tekinthetők abban az esetben is, ha a vissza nem térítendő támogatás elnyerésére irányuló pályázat benyújtása előtt került sor az adott tevékenységekre és merültek fel az adott költségek.

(4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 14. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e rendeletnek az I. mellékletben meghatározott vámellenőrzési berendezések indikatív listája szükséges naprakésszé tételével történő módosítása céljából.

(5) Az ezen Eszköz keretében finanszírozott vámellenőrzési berendezéseket elsődlegesen vámellenőrzések céljára kell felhasználni, de azok felhasználhatók más célokra is, beleértve a nemzeti határigazgatási hatóságok támogatását és a nyomozásokat is a személyellenőrzések vonatkozásában. Az említett vámellenőrzési berendezések nem oszthatók meg szisztematikusan a vámhatóságok és határforgalom-ellenőrzést végző egyéb hatóságok között.

(6) A Bizottság ösztönzi a vámellenőrzési berendezések két vagy több tagállam általi közös közbeszerzését és közös tesztelését.

7. cikk

Részvételre jogosult jogalanyok

A költségvetési rendelet 197. cikkétől eltérve, a részvételre jogosult jogalanyok a vámhatóságok, azzal a feltétellel, hogy biztosítják az igényfelméréshez szükséges, az e rendelet 11. cikkének (4) bekezdésében említett információkat.

8. cikk

Társfinanszírozási arány

(1) Az Eszközből a tevékenységek teljes elszámolható költségének legfeljebb 80 %-a finanszírozható.

(2) Az említett felső határt meghaladó finanszírozás nyújtására kizárólag megfelelően indokolt rendkívüli esetben kerülhet sor.

9. cikk

Elszámolható költségek

Az Eszköz keretében támogathatók a 6. cikkben említett tevékenységekhez közvetlenül kapcsolódó költségek.

A következő költségekhez nem nyújtható támogatás az Eszközből:

- a) földterület megvásárlásához kapcsolódó költségek;
- b) képzéssel vagy készségek fejlesztésével kapcsolatos költségek, a beszerzési vagy továbbfejlesztési szerződésben foglalt bevezető képzés kivételével;
- c) infrastruktúrához, például épületekhez vagy szabadtéri létesítményekhez, valamint bútorokhoz kapcsolódó költségek;
- d) elektronikus rendszerekkel kapcsolatos költségek, a vámellenőrzési berendezések használatához közvetlenül szükséges szoftverek és szoftverfrissítések kivételével, valamint a meglévő szoftver és a vámellenőrzési berendezés összekapcsolásához szükséges elektronikus szoftver és programozás kivételével;
- e) hálózatokkal, például biztonságos vagy nem biztonságos kommunikációs csatornákkal vagy előfizetésekkel kapcsolatos költségek, a kizárólag a vámellenőrzési berendezés használatához szükséges hálózatok vagy előfizetések kivételével;
- f) szállítóeszközökkel, például járművekkel, légi járművekkel vagy hajókkal kapcsolatos költségek, a mozgó vámellenőrzési berendezésekkel kapcsolatos költségek kivételével;
- g) a vámellenőrzési berendezésekhez szükséges fogóeszközökkel, többek között a referencia- vagy kalibrálóanyagokkal kapcsolatos költségek;
- h) az egyéni védőeszközökkel kapcsolatos költségek.

III. FEJEZET

VISSZA NEM TÉRÍTENDŐ TÁMOGATÁSOK

10. cikk

Odaítélés, kiegészítő jelleg és kombinált támogatás

(1) Az Eszköz keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásokat a költségvetési rendelet VIII. címével összhangban kell odaítélni és kezelni.

(2) A költségvetési rendelet 195. cikk első bekezdésének f) pontjával összhangban a vissza nem térítendő támogatásokat pályázati felhívás nélkül kell odaítélni az e rendelet 7. cikke értelmében részvételre jogosultnak minősülő jogalanyok számára.

(3) Az Eszköz keretében hozzájárulásban részesült tevékenység a Vám programból vagy bármely más uniós programból is részesülhet hozzájárulásban, feltéve, hogy a hozzájárulások nem ugyanazokat a költségeket fedezik. A tevékenységhez nyújtott vonatkozó hozzájárulásra a releváns uniós program szabályai alkalmazandók. A kumulatív finanszírozás nem haladhatja meg a tevékenység teljes elszámolható költségét. A különböző uniós programokból származó támogatást arányosan lehet kiszámítani a támogatási feltételeket meghatározó dokumentumokkal összhangban.

(4) A költségvetési rendelet 150. cikkében említett értékelő bizottság munkáját az említett rendelet 188. cikkében megállapított, a vissza nem térítendő támogatásokra alkalmazandó általános alapelvek és különösen az említett cikk a) és b) pontjában megállapított, az egyenlő bánásmód és az átláthatóság elve, valamint a megkülönböztetés tilalmának elve alapján kell végezni.

(5) Az értékelő bizottság a pályázatokat odaítélési szempontok alapján bírálja el, figyelembe véve adott esetben a javasolt tevékenység relevanciáját a kitűzött célok szempontjából, a javasolt tevékenység minőségét, hatását – ideértve a gazdasági, társadalmi és környezeti hatását is –, valamint annak költségvetését és költséghatékonyágát.

IV. FEJEZET

PROGRAMOZÁS, NYOMON KÖVETÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

11. cikk

Munkaprogram

(1) Az Eszközt a költségvetési rendelet 110. cikkének (2) bekezdésében említett munkaprogramok révén kell végrehajtani.

(2) Az Eszköz végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el a munkaprogramok megállapításáról. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 15. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) A munkaprogramok célja a 3. cikkben foglalt célkitűzéseknek a 6. cikknek megfelelő tevékenységek révén történő megvalósítása. A munkaprogramokban meg kell határozni az összes tevékenységet lefedő finanszírozási terv teljes összegét. A munkaprogramokban meg kell határozni továbbá a következőket:

a) minden egyes tevékenység vonatkozásában:

- i. a kitűzött célok és a várt eredmények, a 3. cikkben foglalt általános és különös célkitűzéseknek megfelelően;
- ii. a finanszírozandó tevékenységek leírása;
- iii. adott esetben az egyes tevékenységekhez allokkált összegek megjelölése; valamint
- iv. a végrehajtási módszer és indikatív végrehajtási ütemterv;

b) a vissza nem térítendő támogatások vonatkozásában a 8. cikkben említett maximális társfinanszírozási arány.

(4) Az (1) bekezdésben említett munkaprogramok kidolgozását a vámhatóságok igényeire vonatkozó felmérésnek kell alátámasztania. Az említett igényekre vonatkozó felmérést a következők alapján kell elkészíteni:

- a) a határátkelőhelyek közös besorolása;
- b) a rendelkezésre álló vámellenőrzési berendezések átfogó leírása;
- c) azon vámellenőrzési berendezések közös listája, amelyeknek rendelkezésre kellene állniuk, a határátkelőhelyek kategóriái szerint; valamint
- d) a tervezett szükséges pénzeszközök.

Az igények felmérésének az 1294/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁷⁾ létrehozott Vám 2020 program vagy a Vám program keretében végzett tevékenységen kell alapulnia, és azt rendszeresen, legalább három évenként naprakésszé kell tenni.

12. cikk

Nyomon követés és jelentéstétel

(1) A 3. cikkben foglalt általános és különös célkitűzések megvalósítása terén az Eszköz által elért haladásra vonatkozó jelentéstételhez alkalmazandó mutatókat a II. melléklet határozza meg.

(2) Az Eszköz célkitűzéseinek elérése terén az Eszköz által elért haladás hatékony értékelésének biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 14. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a II. mellékletnek a mutatók tekintetében történő szükség szerinti módosítása és e rendeletnek a nyomonkövetési és értékelési keret létrehozására vonatkozó rendelkezésekkel történő kiegészítése érdekében.

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1294/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló, európai uniós vámügyi cselekvési program (Vám 2020) létrehozásáról, valamint a 624/2007/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 209. o.).

(3) A teljesítményjelentési rendszernek biztosítania kell, hogy az Eszköz végrehajtásának nyomon követésére és eredményeire vonatkozó adatokat hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék. Ennek érdekében az uniós támogatások címzettjeire vonatkozóan arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.

(4) Amennyiben egy vámellenőrzési berendezés költsége adók nélkül meghaladja a 10 000 EUR-t, a (3) bekezdésben említett jelentéstételi követelményeknek tartalmazniuk kell legalább a következő információk Bizottsággal való évenkénti közlését:

- a) az Eszköz keretében finanszírozott vámellenőrzési berendezések részletes listája;
- b) a vámellenőrzési berendezések használatára és bármely kapcsolódó eredményre vonatkozó információ, adott esetben a vonatkozó statisztikákkal alátámasztva.

13. cikk

Értékelés

- (1) Az értékeléseket időben el kell végezni ahhoz, hogy a döntéshozatali folyamatban felhasználhatók legyenek.
- (2) Az Eszköz időközi értékelését a Bizottságnak az Eszköz végrehajtásáról rendelkezésre álló elegendő információ birtokában, de legkésőbb négy évvel az Eszköz végrehajtásának kezdetét követően el kell végezni. Az időközi értékelésének keretében a Bizottság értékeli az Eszköz teljesítményét, olyan szempontokat is beleértve, mint az eredményesség, a hatékonyság, a koherencia és a relevancia, valamint az Eszközön belüli szinergiák és az uniós hozzáadott érték.
- (3) Az Eszköz végrehajtásának végén, de legkésőbb négy évvel az 1. cikkben meghatározott időszak végét követően a Bizottság elvégzi az Eszköz végső értékelését.
- (4) A Bizottság az értékelések megállapításait saját észrevételei és a levont tanulságok kíséretében közli az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával.

V. FEJEZET

A FELHATALMAZÁS GYAKORLÁSA ÉS BIZOTTSÁGI ELJÁRÁS

14. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak a 6. cikk (4) bekezdésében és a 12. cikk (2) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása a 2027. december 31-ig terjedő időszakra szól. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal ezen időpont előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólágosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 6. cikk (4) bekezdésében és a 12. cikk (2) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 6. cikk (4) bekezdése és a 12. cikk (2) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

15. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot az (EU) 2021/444 rendelet 17. cikkével létrehozott Vám program bizottsága segíti.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

VI. FEJEZET

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

16. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció és nyilvánosság

- (1) Az uniós támogatás címzettjeinek fel kell tüntetniük az említett támogatás uniós eredetét és különösen a tevékenységek és azok eredményeinek népszerűsítése során biztosítaniuk kell az uniós támogatás láthatóságát azáltal, hogy következetes, hatékony és arányos célzott tájékoztatást nyújtanak többféle közönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.
- (2) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez az Eszközhöz, az Eszköz alapján végzett tevékenységekhez és az elért eredményekhez kapcsolódóan.
- (3) Az Eszközhöz elkülönített pénzügyi forrásoknak az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációhoz is hozzájárulnak, amennyiben e prioritások kapcsolódnak a 3. cikkben említett célkitűzésekhez.

17. cikk

Átmeneti rendelkezés

Szükség esetén előirányzatok vihetők be a 2027 utáni uniós költségvetésbe a 4. cikk (2) bekezdésében meghatározott kiadások fedezésére a 2027. december 31-ig be nem fejezett tevékenységek igazgatásának lehetővé tétele érdekében.

18. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2021. június 24-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
D. M. SASSOLI

a Tanács részéről
az elnök
A. P. ZACARIAS

I. MELLÉKLET

**A 6. CIKK (1) BEKEZDÉSE ELSŐ ALBEKEZDÉSÉNEK B) PONTJÁBAN FELSOROLT VÁMELLENŐRZÉSI CÉLOK
ÉRDEKÉBEN FELHASZNÁLHATÓ VÁMELLENŐRZÉSI BERENDEZÉSEK INDIKATÍV LISTÁJA**

VÁM-ELLENŐRZÉSI CÉL	VÁMELLENŐRZÉSI BERENDEZÉS	
	KATEGÓRIA	ALKALMAZÁS
1. Behatolásmentes vizsgálat	Röntgenskenner – nagy energiájú	Konténerek, tehergépjárművek, vasúti kocsik és járművek
	Röntgenskenner – kis energiájú	Raklapok, dobozok és csomagok
		Utaspoggyász
		Járművek
	Visszaszórásos röntgenberendezés	Konténerek
		Tehergépjárművek
		Járművek
	Egyéb	Automata rendszám-/konténerfelismerő rendszerek
		Járműmérlegek
		Villás emelőtargoncák és más hasonló mozgó vámellenőrzési berendezések
2. Embereken elrejtett tárgyak jelzése ⁽¹⁾	Röntgenalapú visszaszórásos kapu	Elsősorban repülőtereken használatos az embereken elrejtett tárgyak (kábitószerkezetek, robbanóanyagok, készpénz) észlelésére
	Testszkenner	
	Magasfrekvenciájú milliméteres hullámokon alapuló biztonsági szkennerek	
3. Sugárzásészlelés és atomszám alapú azonosítás	Radiológiai észlelésre és nukleáris anyagok észlelésére szolgáló műszerek	Személyi sugárzásmérő/sugárzásjelző műszer (PRM)
		Kézi sugárzásmérő műszer
		Radioaktív izotóp azonosító készülék (RIID)
		Sugárkapu (RPM)
		Színképelemzésen alapuló radioaktív izotóp azonosító kapu (SPM)
4. Minták laboratóriumi elemzése	Valamennyi lehetséges áru azonosítására, mennyiségének meghatározására és ellenőrzésére szolgáló berendezés	Gáz- és folyadékkromatográfia (GC, LC, HPLC stb.)
		Színképelemzés és színképelemzésen alapuló technológiával kombinált technikák (IR, Raman, UV-VIS, fluoreszcencia, GC-MS stb.)
		Röntgensugaras berendezés (XRF stb.)
		NMR spektroszkópia és stabil izotópok elemzése
		Egyéb laboratóriumi berendezés (AAS, desztillációs elemzőberendezés, DSC, elektroforézis, mikroszkóp, LSC, cigarettaszívó gép stb.)

VÁM-ELLENŐRZÉSI CÉL	VÁMELLENŐRZÉSI BERENDEZÉS	
	KATEGÓRIA	ALKALMAZÁS
5. Mintavétel és a minták helyszíni elemzése	Ionmobilitás-spektrometrián (IMS) alapuló nyomdetektálás	Fenyegetést jelentő konkrét anyagok nyomait felderítő hordozható berendezés
	Kutyás anyagnyom-felderítés	Sokféle kockázatra alkalmazható kisebb és nagyobb tárgyak esetében
	Mintavétel	Mintavételi eszközök, elszívófülke, kesztyűs fülke
	Mobil laboratóriumok	A minták helyszíni elemzésére szolgáló berendezésekkel teljes mértékben felszerelt jármű
	Kézi detektorok	Szerves anyagok, fémek és ötvözetek elemzése
		Kolorimetriás vizsgálatok
		Raman-spektroszkópia
		Infravörös-spektroszkópia
		Röntgen fluoreszcencia
		Gázdetektorok konténerekhez
6. Kézi keresés	Személyi kézi eszközök	Zsebeszközök
		Szerszámkészlet
		Teleszkópos tükör
	Eszközök	Endoszkóp
		Rögzített vagy kézi fémdetektor
		A járművek aljának ellenőrzésére szolgáló kamerák
		Ultrahangos eszköz
		Sűrűségmérő
	Egyéb	Víz alatti keresés

(¹) Az egészség védelmére és a magánélet tiszteletben tartására vonatkozó, alkalmazandó jogszabályi rendelkezések és egyéb ajánlások betartása mellett.

II. MELLÉKLET

A 3. CIKKBEN FOGLALT ÁLTALÁNOS ÉS KÜLÖNÖS CÉLKITŰZÉSEK ELÉRÉSE TERÉN AZ ESZKÖZ KERETÉBEN MEGVALÓSÍTOTT ELŐREHALADÁS MÉRÉSÉRE SZOLGÁLÓ MUTATÓK

A 3. cikkben foglalt általános és különös célkitűzések megvalósítása terén az Eszköz által elért haladásra vonatkozó jelentéstételhez a következő mutatók alkalmazandók:

Berendezés

- a) A megállapodás szerinti normáknak megfelelő vámellenőrzési berendezések rendelkezésre állása a szárazföldi határátkelőhelyeken (berendezéstípusonként)
 - b) A megállapodás szerinti normáknak megfelelő vámellenőrzési berendezések rendelkezésre állása a tengeri határátkelőhelyeken (berendezéstípusonként)
 - c) A megállapodás szerinti normáknak megfelelő vámellenőrzési berendezések rendelkezésre állása a légi határátkelőhelyeken (berendezéstípusonként)
 - d) A megállapodás szerinti normáknak megfelelő vámellenőrzési berendezések rendelkezésre állása a postai határátkelőhelyeken (berendezéstípusonként)
 - e) A megállapodás szerinti normáknak megfelelő vámellenőrzési berendezések rendelkezésre állása a vasúti határátkelőhelyeken (berendezéstípusonként)
-

II

(Nem jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2021/1078 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2021. április 14.)

az (EU) 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az InvestEU Alapra vonatkozó beruházási iránymutatás meghatározása révén történő kiegészítéséről

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról szóló, 2021. március 24-i 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 8. cikke (9) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az InvestEU program célja, hogy támogassa az (EU) 2021/523 rendelet 3. és 8. cikkében meghatározott uniós szakpolitikai célkitűzések eléréséhez hozzájáruló finanszírozási és beruházási műveleteket.
- (2) Az (EU) 2021/523 rendelet 8. cikke értelmében az InvestEU Alapnak a fenntartható infrastruktúra, a kutatás, innováció és digitalizáció, a kis- és középvállalkozások, valamint a szociális beruházás és készségfejlesztés alkotta négy, uniós szakpolitikai prioritásokat tükröző szakpolitikai kereten belül kell működnie.
- (3) Az (EU) 2021/523 rendelet 14. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében az egyes szakpolitikai keretek finanszírozási és beruházási műveleteinek összhangban kell lenniük a Bizottság által meghatározott beruházási iránymutatással annak érdekében, hogy támogathatók legyenek az InvestEU Alap keretében. Ezért az (EU) 2021/523 rendelet 24. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében a beruházási bizottságnak ellenőriznie kell, hogy a végrehajtó partnerek által előterjesztett finanszírozási és beruházási műveletekre vonatkozó javaslatok megfelelnek-e az említett beruházási iránymutatásban meghatározott követelményeknek.
- (4) A beruházási iránymutatás egy, az InvestEU Alap keretében megvalósuló valamennyi finanszírozási és beruházási műveletre vonatkozó horizontális részből és egy szakpolitikai keretekre tagolt részből áll, amely külön rendelkezéseket határoz meg az egyes szakpolitikai keretek finanszírozási és beruházási műveleteire vonatkozóan.
- (5) Az (EU) 2021/523 rendelet 8. cikkének (9) bekezdése alkalmazásában a Bizottság a beruházási iránymutatást az Európai Beruházási Bank Csoporttal és más lehetséges végrehajtó partnerekkel szoros párbeszédet folytatva készítette el.
- (6) E rendeletnek – a benne meghatározott intézkedések mielőbbi alkalmazásának lehetővé tétele érdekében – az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon kell hatályba lépnie,

⁽¹⁾ HL L 107., 2021.3.26., 30. o.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A Bizottság elfogadja az (EU) 2021/523 rendelettel létrehozott InvestEU Alap keretében megvalósuló a finanszírozási és beruházási műveletekre vonatkozó, a mellékletben meghatározott beruházási iránymutatást.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2021. április 14-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

AZ INVESTEU ALAP BERUHÁZÁSI IRÁNYMUTATÁSA

Tartalom

1. HATÁLY	22
2. HORIZONTÁLIS RENDELKEZÉSEK	22
2.1. Hozzájárulás az uniós szakpolitikai célkitűzésekhez és uniós hozzáadott érték	22
2.2. Piaci hiányosságok, optimálistól elmaradó beruházási helyzetek és addicionalitás	23
2.3. A finanszírozási és beruházási műveletekre vonatkozó egyes közös követelmények	23
2.3.1. Végrehajtó partnerek, pénzügyi közvetítők és végső kedvezményezettek	23
2.3.2. A pénzügyi termékek típusai, valamint a végrehajtó partnerekkel és a pénzügyi közvetítőkkal közös érdeket biztosító követelmények	25
2.3.3. Kizárt tevékenységek	26
2.3.4. Állami támogatással kapcsolatos megfontolások	26
2.4. Kockázátértékelés	26
2.5. A finanszírozás pénzneme	27
2.6. A szakpolitikai keretekhez való hozzárendelés elvei	28
2.7. Földrajzi és ágazati diverzifikáció	28
2.8. Tagállami komponensek a szakpolitikai keretekben	29
2.9. Az InvestEU Alapból támogatásban részesülő vegyes finanszírozási műveletek	29
2.10. Stratégiai beruházások	30
3. A FENNTARTHATÓ BERUHÁZÁSOK ELŐMOZDÍTÁSA	31
3.1. Az éghajlattal és a környezettel kapcsolatos nyomon követés és jelentéstétel	32
3.2. Fenntarthatósági vizsgálat	33
3.3. Az InvestEU keretében működő méltányos átállási program	33
4. AZ UNIÓS GARANCIA FELHASZNÁLÁSA	34
4.1. Általános pénzügyi termékek	35
4.1.1. Az uniós garancia hitelfinanszírozás-típusú műveletekhez való felhasználása	35
4.1.2. Az uniós garancia tőkefinanszírozás-típusú műveletekhez való felhasználása	36
4.2. Tematikus pénzügyi termékek	36
4.2.1. Az uniós garancia hitelfinanszírozás-típusú műveletekhez való felhasználása	36
4.2.2. Az uniós garancia tőkefinanszírozás-típusú műveletekhez való felhasználása	36
5. A VÉGREHAJTÓ PARTNER ÁLTAL NYÚJTOTT FINANSZÍROZÁS	36
5.1. Általános pénzügyi termékek	37
5.1.1. A végrehajtó partner által nyújtott hitelfinanszírozás	37
5.1.2. A végrehajtó partner által nyújtott tőkefinanszírozás	37
5.2. Tematikus pénzügyi termékek	38
5.2.1. A végrehajtó partner által nyújtott hitelfinanszírozás	38
5.2.2. A végrehajtó partner által nyújtott tőkefinanszírozás	38

6. SZAKPOLITIKAI KERETEK	39
6.1. Fenntartható infrastruktúra	39
6.1.1. Az érintett szakpolitikai területek	39
6.1.2. A potenciális pénzügyi termékek jellemzői	47
6.2. Kutatás, innováció és digitalizáció	49
6.2.1. Az érintett szakpolitikai területek	49
6.2.2. A potenciális pénzügyi termékek jellemzői	52
6.3. Kis- és középvállalkozások (kkv)	55
6.3.1. Az érintett szakpolitikai területek	55
6.3.2. A potenciális pénzügyi termékek jellemzői	56
6.4. Szociális beruházás és készségfejlesztés	58
6.4.1. Az érintett szakpolitikai területek	58
6.4.2. A potenciális pénzügyi termékek jellemzői	62

1. HATÁLY

Ez a beruházási iránymutatás az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról szóló, 2021. március 24-i (EU) 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ (a továbbiakban: InvestEU-rendelet) 8. cikkének (9) bekezdésével összhangban meghatározza az InvestEU Alap szakpolitikai kereteibe tartozó pénzügyi termékekre és finanszírozási és beruházási műveletekre vonatkozó támogatathatósági követelményeket:

- a) az InvestEU-rendelet 2. cikkének 9. pontjában említett pénzügyi termékeknek, valamint az InvestEU-rendelet 2. cikkének 10. pontjában említett finanszírozási és beruházási műveleteknek meg kell felelniük az InvestEU-rendeletben és a jelen beruházási iránymutatásban meghatározott követelményeknek;
- b) a beruházási bizottságnak az InvestEU-rendelet 24. cikkével összhangban történő döntéshozatal során ellenőriznie kell a jelen beruházási iránymutatásnak való megfelelést.

Ezen iránymutatás eltérő rendelkezése hiányában az iránymutatás az InvestEU-rendelet 9. cikkében meghatározott uniós és tagállami komponensekre egyaránt vonatkozik. Az InvestEU-rendelet 2. cikkében foglalt fogalommeghatározások jelen beruházási iránymutatásra is alkalmazandók.

2. HORIZONTÁLIS RENDELKEZÉSEK

2.1. Hozzájárulás az uniós szakpolitikai célkitűzésekhez és uniós hozzáadott érték

Az InvestEU Alap keretében támogatott finanszírozási és beruházási műveleteknek olyan beruházásokra kell összpontosítaniuk, amelyek uniós hozzáadott értéket biztosítanak. Az uniós hozzáadott érték jellege változó lehet a jelen beruházási iránymutatás 6. szakaszában az egyes szakpolitikai keretekben meghatározott konkrét pénzügyi termékekhez kapcsolódó finanszírozási és beruházási műveletek esetében. A pénzügyi termékekhez kapcsolódó finanszírozási és beruházási műveletek uniós hozzáadott értéke a kockázatoknak a különböző ágazatok vagy földrajzi területek közötti, a pénzügyi termékek szintjén megvalósított diverzifikációjából is származhat. Emellett az uniós hozzáadott érték származhat az Unió rezilienciájához való hozzájárulásból is a 2.10. szakaszban részletezett stratégiai jelentőségű területeken.

Az InvestEU által támogatott szakpolitikai területeken az InvestEU-rendelet 3. cikkében és II. mellékletében az ott szereplő ágazatokra vonatkozóan meghatározott uniós szakpolitikai célkitűzések elérése érdekében a finanszírozási és beruházási műveletek kiegészíthetők a vissza nem térítendő támogatást és egyéb támogatást, különösen vegyes finanszírozási műveletek és kombinációk révén. Az InvestEU Alap különösen a következők releváns szakpolitikai célkitűzéseit egészítheti ki: Horizont Európa ⁽²⁾, Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz ⁽³⁾, Digitális Európa program ⁽⁴⁾, egységes piaci program ⁽⁵⁾, európai űrprogram ⁽⁶⁾, Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) ⁽⁷⁾, Kohéziós Alap ⁽⁸⁾, Európai Szociális Alap+ (ESZA

⁽¹⁾ HL L 107., 2021.3.26., 30. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1291/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a Horizont 2020 kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 104. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1316/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, a 913/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 680/2007/EK rendelet és a 67/2010/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 348., 2013.12.20., 129. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/694 rendelete (2021. április 29.) a Digitális Európa program létrehozásáról és az (EU) 2015/2240 határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 166., 2021.5.11., 1. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/690 rendelete 2021. április 28.) az egységes piacra, a vállalkozások – köztük a kis- és középvállalkozások – versenyképességére, valamint az európai statisztikákra vonatkozó program létrehozásáról, illetve a 99/2013/EU, az 1287/2013/EU, a 254/2014/EU, a 258/2014/EU, a 652/2014/EU és az (EU) 2017/826 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 153., 2021.5.3., 1. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/696 rendelete 2021. április 28.) az Unió űrprogramjának és Az Európai Unió Űrprogramügynökségének a létrehozásáról, valamint a 912/2010/EU, az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 69. o.).

⁽⁷⁾ Rendelet az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról, még nem tették közzé. A Parlament második olvasatára várva.

⁽⁸⁾ Rendelet az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról, még nem tették közzé. A Parlament második olvasatára várva.

+) ⁽⁹⁾, Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz ⁽¹⁰⁾, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) ⁽¹¹⁾, Kreatív Európa program ⁽¹²⁾, Menekültügyi és Migrációs Alap ⁽¹³⁾, Belső Biztonsági Alap ⁽¹⁴⁾, Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA) ⁽¹⁵⁾, környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE) ⁽¹⁶⁾, EU ETS Innovációs Alap ⁽¹⁷⁾, „az EU az egészségügyért” program ⁽¹⁸⁾, Méltányos Átállást Támogató Alap (MÁTA) ⁽¹⁹⁾, Európai Védelmi Alap ⁽²⁰⁾.

2.2. Piaci hiányosságok, optimálistól elmaradó beruházási helyzetek és adicionalitás

Az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) ⁽²¹⁾ 209. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontjával összhangban az uniós garanciának piaci hiányosságokat vagy optimálistól elmaradó beruházási helyzeteket kell kezelnie, és adicionalitást kell elérnie az InvestEU-rendelet V. mellékletének A. szakaszában meghatározottak szerint ⁽²²⁾.

2.3. A finanszírozási és beruházási műveletekre vonatkozó egyes közös követelmények

2.3.1. Végrehajtó partnerek, pénzügyi közvetítők és végső kedvezményezettek

Az InvestEU-rendelet 2. cikkének 13. pontja szerint a végrehajtó partnerek a követelményeknek megfelelő partnerek, például pénzügyi intézmények, amelyekkel a Bizottság garanciamegállapodást kötött.

⁽⁹⁾ Rendelet az Európai Szociális Alap Pluszról (ESZA+), még nem tették közzé. A Parlament második olvasatára várva.

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 18.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1305/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 487. o.).

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1295/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a Kreatív Európa program (2014–2020) létrehozásáról és az 1718/2006/EK, az 1855/2006/EK és az 1041/2009/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 221. o.).

⁽¹³⁾ Rendelet a Menekültügyi és Migrációs Alap létrehozásáról, még nem tették közzé. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjára várva.

⁽¹⁴⁾ Rendelet a Belső Biztonsági Alap létrehozásáról, még nem tették közzé. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjára várva.

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 508/2014/EU rendelete (2014. május 15.) az Európai Tengerügyi és Halászati Alapról, valamint a 2328/2003/EK, a 861/2006/EK, az 1198/2006/EK és a 791/2007/EK tanácsi rendelet, valamint az 1255/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 149., 2014.5.20., 1. o.).

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1293/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE) létrehozásáról és a 614/2007/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 185. o.).

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/410 irányelve (2018. március 14.) a 2003/87/EK irányelvnek a költséghatékony kibocsátáscsökkentés és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiákba történő beruházások növelése érdekében történő módosításáról és az (EU) 2015/1814 határozat módosításáról (HL L 76., 2018.3.19., 3. o.) és a Bizottság (EU) 2019/856 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. február 26.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az innovációs alap működése tekintetében való kiegészítéséről (HL L 140., 2019.5.28., 6. o.).

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/522 rendelete (2021. március 24.) a 2021–2027-es időszakra szóló uniós egészségügyi cselekvési program (az „EU az egészségért program”) létrehozásáról és a 282/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 107., 2021.3.26., 1. o.).

⁽¹⁹⁾ Rendelet a Méltányos Átállást Támogató Alap létrehozásáról, még nem tették közzé. A jogi aktus aláírására várva.

⁽²⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/697 rendelete (2021. április 29.) az Európai Védelmi Alap létrehozásáról és az (EU) 2018/1092 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 149. o.).

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

⁽²²⁾ Az InvestEU-rendelet V. melléklete A. szakaszának utolsó bekezdésével összhangban refinanszírozási műveletek nem támogathatók uniós garanciával, kivéve egyes konkrét, kivételes és kellően indokolt körülmények esetén. Az ilyen kivétel hatálya alá tartozó meglévő portfóliókra vonatkozó finanszírozási és beruházási műveletek kezdetben csak az adott szakpolitikai kereten belül korlátozott költségvetéssel rendelkező kísérleti program keretében hozhatók létre, és e műveleteknek meg kell felelniük az InvestEU-rendelet V. mellékletben megállapított és a garanciamegállapodásban részletesebben meghatározott valamennyi feltételnek.

A végrehajtó partnerek közvetlenül ⁽²³⁾ vagy közvetve, magán- vagy állami pénzügyi közvetítőkön keresztül nyújthatnak finanszírozást a végső kedvezményezetteknek.

A végrehajtó partnerek olyan tanácsadó partnerekké is válhatnak, amelyek közvetlenül vagy közvetve technikai segítséget és kapacitásépítési támogatást nyújtanak a pénzügyi közvetítőknek és a végső kedvezményezetteknek az InvestEU tanácsadó központ tevékenysége keretében. A pénzügyi közvetítők is nyújthatnak technikai segítséget és kapacitásépítési támogatást a végső kedvezményezetteknek, vagy maguk is kaphatnak ilyen segítséget és támogatást.

A közvetlen műveletek a végrehajtó partnerek által a végső kedvezményezetteknek nyújtott közvetlen finanszírozást jelentik ⁽²⁴⁾.

A közvetett műveletek esetében a végrehajtó partnerek a költségvetési rendelet 208. cikkének (4) bekezdésével összhangban megállapodásokat köthetnek pénzügyi közvetítőkkel. Közvetített finanszírozás esetén a költségvetési rendelet 208. cikkének (4) bekezdése értelmében a végrehajtó partnereknek a Bizottság által alkalmazott eljárásokkal egyenértékű eljárásokat követve kell kiválasztaniuk ezeket a pénzügyi közvetítőket. Ezeknek az eljárásoknak tiszteletben kell tartaniuk a nyílt, átlátható, arányos és megkülönböztetésmentes eljárások elveit, és el kell kerülniük az összeférhetetlenséget. Ilyen eljárások lehetnek például a pályázati felhívások. A közvetett műveletek magukban foglalhatják az InvestEU-rendelet 2. cikkének 18. pontjában meghatározott beruházási platformokon keresztül történő finanszírozást is.

A költségvetési rendelet 209. cikke (2) bekezdésének a) pontjával és 219. cikkének (3) bekezdésével összhangban a finanszírozási és beruházási műveletek csak olyan végső kedvezményezetteknek nyújthatnak támogatást, amelyek az uniós pénzügyi támogatás időpontjában a nemzetközileg elfogadott standardok szerint gazdaságilag életképesnek tekinthetők.

A támogatható végső kedvezményezettek természetes vagy jogi személyek lehetnek, beleértve a következőket:

- a) magánszervezetek, például különleges célú gazdasági egységek vagy projektársaságok, nagyvállalatok, közepes piaci tőkeértékű vállalatok – ideértve a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatokat ⁽²⁵⁾ is –, illetve kkv-k;
- b) közszektorbeli szervezetek (akár területi, akár nem területi szervezetek, de ide nem értve a közvetlen tagállami kockázatot jelentő ilyen szervezetek ⁽²⁶⁾ tekintetében végrehajtott finanszírozási és beruházási műveleteket), valamint közszektorbeli szervezetekhez hasonló jogalanyok;
- c) egyes szervezetek, például köz- és magánszféra közötti partnerségek és közcélú magánvállalkozások; vagy
- d) nonprofit szervezetek.

Azokat a végső kedvezményezetteket, amelyeknek a pénzügyi terméket szánják, a garanciamegállapodás határozza meg.

A végrehajtó partnerek nem lehetnek a költségvetési rendelet 136. cikkének (1) bekezdésében vagy (4) bekezdésének a) vagy b) pontjában említett helyzetek egyikében sem. A pénzügyi közvetítők és végső kedvezményezettek tekintetében a garanciamegállapodásokban ki kell kötni a 136. cikk alkalmazását. A végrehajtó partnernek magas szakpolitikai hozzáadott értéket kell igazolnia azon finanszírozási és beruházási műveletek esetében, amelyek végső kedvezményezettjei nagyvállalatok, közszektorbeli szervezetek vagy közszektorbeli szervezetekhez hasonló szervezetek, amelyek könnyebben hozzáférnek a tőkepiacokhoz vagy a banki finanszírozáshoz, illetve alacsonyabb kockázatot képviselnek.

A végrehajtó partnertől kapott információk alapján a beruházási bizottság ellenőrzi, hogy a végrehajtó partner által benyújtott, InvestEU által támogatott finanszírozási vagy beruházási művelet, illetve az ilyen műveletek több végrehajtó partner által benyújtott kombinációja:

- a) közvetlen műveletek esetében nem haladhatja meg a projekt összköltségének 50 %-át ⁽²⁷⁾;

⁽²³⁾ Közvetlen tőke- és kvázisajáttőke-finanszírozás nem engedélyezhető a kkv-keret uniós komponense keretében.

⁽²⁴⁾ A végrehajtó partner által értékelt és kiválasztott konkrét projektekkel kapcsolatban a végrehajtó partner által harmadik fél finanszírozónak nyújtott garancia formáját öltő vagy azt is magában foglaló finanszírozási vagy beruházási művelet ugyancsak közvetlen műveletnek minősül.

⁽²⁵⁾ A közepes piaci tőkeértékű vállalatok olyan, legfeljebb 3 000 alkalmazottat foglalkoztató szervezetek, amelyek nem minősülnek kkv-nak. A kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalat fogalmát az InvestEU-rendelet 2. cikkének 22. pontja határozza meg.

⁽²⁶⁾ Ezek kormányzati szervek vagy a tagállam által teljes mértékben garantált szervek.

⁽²⁷⁾ A magas szakpolitikai hozzáadott értékkel rendelkező projektek esetében, és amennyiben alapvető fontosságú, hogy finanszírozási struktúrák (például szindikált hitelek) révén további magánbefektetőket vonjanak be, ez a szám a garanciamegállapodásban is rögzítetteknek megfelelően elérheti a teljes projektköltség 70 %-át.

- b) közvetett tőkefinanszírozási-műveletek esetében nem haladhatja meg az alap méretének 50 %-át ⁽²⁸⁾;
- c) közvetett hitelfinanszírozási műveletek esetében a pénzügyi közvetítőnek a kiterjedtség legalább 20 %-át meg kell tartania.

Ezek a követelmények alkalmazandók, amennyiben e beruházási iránymutatás 5. szakasza másként nem rendelkezik.

Közvetett műveletek esetében a végrehajtó partner szerződésben előírja, hogy a pénzügyi közvetítő nem veheti figyelembe a végső kedvezményezettekkel vagy más közvetítővel kötött ugyanazon ügyletet egyenél több, InvestEU által támogatott portfólióban.

Közvetett tőkefinanszírozási-műveletek esetében a fenti b) pontban felsorolt követelmény tekintetében a végrehajtó partnernek kérnie kell, hogy a potenciális pénzügyi közvetítők – a rájuk vonatkozó titoktartási követelmények betartása mellett – tájékoztassák őt arról az esetleges szándékukról, hogy uniós garanciában részesülő másik végrehajtó partnernél és/vagy pénzügyi közvetítőnél keresnek befektetést.

A végső kedvezményezetteknek szerződésben kell megerősíteniük, hogy az InvestEU Alapból és más uniós programokból származó támogatás kombinációja adott esetben nem haladja meg a projekt összköltségét, és hogy az InvestEU által támogatott finanszírozást nem használják fel uniós programokból származó vissza nem térítendő támogatás előfinanszírozására, vagy hogy az uniós programokból származó vissza nem térítendő támogatásokat nem fogják felhasználni az InvestEU-támogatás visszatérítésére.

A végrehajtó partnereknek az InvestEU-rendelet 32. cikkével összhangban és a garanciamegállapodásokban részletesebben meghatározott módon biztosítaniuk kell az InvestEU-támogatás láthatóságát, figyelembe véve a pénzügyi termék és a végső kedvezményezettek jellegét.

2.3.2. *A pénzügyi termékek típusai, valamint a végrehajtó partnerekkel és a pénzügyi közvetítővel közös érdeket biztosító követelmények*

2.3.2.1. A szakpolitikai célkitűzések rangsorolása

Az egyes pénzügyi termékekhez tartozó szakpolitikai célkitűzések rangsorolása érdekében a szakpolitikai prioritások elérését igazoló fő teljesítménymutatók kerülnek meghatározásra. Ezen túlmenően a következő eszközök közül kell egy vagy több alkalmazható:

- a) az egyes szakpolitikai prioritásokhoz nyújtott finanszírozás célösszegei;
- b) az érintett végső kedvezményezettekkel kapcsolatos konkrét kritériumok;
- c) az egyes szakpolitikai prioritásokkal kapcsolatos kockázatok eltérő mértékű fedezése az uniós garancia által;
- d) koncentrációs határértékek ágazonként/régióként;
- e) kellően indokolt teljesítményalapú mechanizmus, amely tükrözi a konkrét szakpolitikai prioritások megvalósítását;
- f) mérföldkövek és célok meghatározása, amelyek teljesítése nyomán további uniós garanciarészek nyújthatók a végrehajtó partner új vagy meglévő pénzügyi termékeihez; vagy
- g) bármely más megfelelő eszköz.

A rangsort és az alkalmazandó eszközöket a garanciamegállapodásban kell meghatározni.

Emellett szoros párbeszédet kell kialakítani a Bizottság és az egyes végrehajtó partnerek között az InvestEU Alap keretében tervezett műveletek szakpolitikai irányítása és felülvizsgálata érdekében.

Az egyes szakpolitikai keretekben megkívánt rugalmasság és a potenciálisan változó piaci és szakpolitikai igényekre való megfelelő reagálás biztosítása érdekében a Bizottság és az érintett InvestEU irányító szervek az e szakaszban ismertetett eszközök alapján rangsorolhatják az InvestEU-rendelet II. mellékletben meghatározott támogatható területeket. E tekintetben a Bizottság különösen a következőkre jogosult:

- a) a végrehajtó partnerekkel együtt időszakonként felülvizsgálhatja a végrehajtó partnerek által bemutatott, tervezett projektportfóliót. A tervezett projektportfólió a vonatkozó szakpolitikai területek alszektorok szintjén tervezett finanszírozási összegeire és a műveletek földrajzi kiterjedésére vonatkozó összesített információkat tartalmazza (vagy – a végrehajtó partner és a végső kedvezményezett között fennálló titoktartási kötelezettségvállalások függvényében – a részletes információkat, amennyiben a garanciamegállapodásban így állapodnak meg). Részletesebb tájékoztatást kell nyújtani a 2.3.2.2. szakaszban meghatározott tematikus termékekről, valamint a 2.9. szakaszban meghatározott vegyes finanszírozásban részesülő finanszírozási és beruházási műveletekről;

⁽²⁸⁾ A tagállami komponens igénybevétele esetén az alap méretéhez kapcsolódó 50 %-os korlát tekintetében kivételek alkalmazhatók. Az 5.1.2. szakasz további szabályokat határoz meg a tőkealapokba történő befektetésekre vonatkozóan.

- b) eligazítást nyújthat a jelen iránymutatásban említett támogathatósági kritériumok és rangsorolási módszerek értelmezésével kapcsolatban;
- c) felülvizsgálhatja a vonatkozó pénzügyi termékek teljesítményét és alkalmazási körét az ezen iránymutatásban említett szakpolitikai prioritások megvalósításának optimalizálása érdekében.

A jelen 2.3.2.1. szakaszban megállapított kereten belül az általános pénzügyi termékek keretében konkrét szakpolitikai célkitűzésekre összpontosító indikatív célok határozhatók meg.

2.3.2.2. Pénzügyi termékek

A pénzügyi termékek lehetnek általános pénzügyi termékek, tematikus pénzügyi termékek és közös általános vagy tematikus pénzügyi termékek.

Az **általános pénzügyi termékek** az egyes szakpolitikai keretek alá tartozó egy vagy több szakpolitikai területet támogatnak, a jelen iránymutatás 6. szakaszában részletesebben meghatározottak szerint.

Kellően indokolt esetekben a konkrét szakpolitikai célkitűzéseket célzó finanszírozási és beruházási műveletek kockázati profiljától függően **tematikus pénzügyi termékeket** lehet létrehozni az egyes szakpolitikai keretekben belül.

A tematikus pénzügyi termékeknek egy világosan meghatározott, magasabb uniós hozzáadott értéket képviselő szakpolitikai területre kell összpontosítaniuk, ahol a piaci hiányosság vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzet általános pénzügyi termékekkel nem kezelhető, mivel jelentősen eltér ezen általános pénzügyi termékek feltételeitől. Oka lehet ennek különösen a finanszírozási és beruházási műveletek magas kockázati profilja, amely a végrehajtó partnerrel való aszimmetrikus vagy korlátozott kockázatmegosztás, illetve a kockázatmegosztás hiánya következtében magasabb uniós garanciafedezetet igényel. A végrehajtó partner pénzügyi hozzájárulásának azonban portfólióalapon minden esetben meg kell felelnie az InvestEU-rendelet 13. cikke (4) és (5) bekezdésének.

A tematikus pénzügyi termék piaci hiányosságra vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetre vonatkozó értékelésen alapul, melynek arányosnak kell lennie a javasolt tematikus pénzügyi termék jellemzőivel, amennyiben az adott termék még nem képezi meglévő értékelések és tanulmányok tárgyát.

A tervezett projektportfólió felülvizsgálata mellett a végrehajtó partner a tematikus termékhez tartozó minden egyes finanszírozási vagy beruházási műveletre vonatkozóan konkrét információkat nyújt a Bizottságnak a támogathatóságról, a garancia megállapodásban meghatározottaknak megfelelően.

Közös általános vagy tematikus pénzügyi termék dolgozható ki az egynél több szakpolitikai keretbe tartozó szakpolitikai célkitűzések hatékonyabb kezelése érdekében. Az ilyen termékeknek két vagy több keretből származó erőforrásokat kell kombinálniuk.

2.3.3. Kizárt tevékenységek

Az InvestEU Alap nem támogathatja az InvestEU-rendelet V. mellékletének B. szakaszában említett tevékenységeket.

2.3.4. Állami támogatással kapcsolatos megfontolások

Az InvestEU Alapból uniós és tagállami komponensek keretében támogatott finanszírozási és beruházási műveletekhez nyújtott tagállami források bizonyos esetekben az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülhetnek. Ezek a támogatások azonban mentesülnek az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésében meghatározott, az állami támogatási intézkedésekre vonatkozó bejelentési kötelezettség alól, amennyiben megfelelnek az általános csoportmentességi rendeletben⁽²⁹⁾ és különösen annak InvestEU-specifikus szakaszában⁽³⁰⁾, vagy egy másik csoportmentességi rendeletben meghatározott követelményeknek⁽³¹⁾. Minden olyan állami támogatást, amely nem felel meg a csoportmentességi rendelet valamelyikében megállapított követelményeknek, az EUMSZ 108. cikkének megfelelően be kell jelenteni a Bizottságnak.

2.4. Kockázatértékelés

A végrehajtó partnereknek minden közvetlen hitelfinanszírozás-típusú művelet esetében el kell végezniük a standard kockázatértékelést, amely magában foglalja a nemteljesítés valószínűségének és a várható megtérülési rátának a kiszámítását, valamint a végrehajtó partner belső minősítési vagy besorolási rendszere szerinti besorolást. A kockázatértékelés eredményéről tájékoztatni kell a Bizottságot.

⁽²⁹⁾ A Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.).

⁽³⁰⁾ Még nem került elfogadásra.

⁽³¹⁾ Állami támogatás esetében az általános csoportmentességi rendelet 1. cikke (4) bekezdésének c) pontja kimondja, hogy a rendelet nem alkalmazandó a nehéz helyzetben lévő vállalkozásokra.

A művelet általános kockázatának tükrözése érdekében a számítást az uniós garancia és a végrehajtó partner pénzügyi hozzájárulásának figyelembevétele nélkül kell elvégezni. Figyelembe kell azonban venni azt a tényt, hogy a tematikus termékek körébe tartozó egyes műveletek a végrehajtó partner által alkalmazott szabályok és eljárások értelmében kívül eshetnek a végrehajtó partner szokásos kockázati mérőszámainak alkalmazási körén. Ilyen esetekben a megfelelő kockázati jelentéstétel biztosítása érdekében a végrehajtó partner a Bizottsággal együttműködve megfelelő kockázatértékelést dolgoz ki.

A hitelfinanszírozás-típusú műveletek várható kockázati profiljára vonatkozó információkat az InvestEU Alaphoz intézett támogatási kérelem részeként be kell nyújtani a beruházási bizottságnak. A hitelfinanszírozás-típusú művelet olyan művelet, amely a hitelviszony kockázati jellemzőivel rendelkezik, amely magában foglalhatja a hitelviszonyt megtestesítő jogi formájú instrumentumokat is. Idetartoznak például a hitelek, a pénzügyi lízingek, a jelzáloghitelek, az akkreditívek, a garanciák, a készenléti hitelkeretek, valamint a tőkepiacokon kibocsátott egyes értékpapírok, például a kötvények; ezek lehetnek előresoroltak, mezzanine besorolásúak, alárendeltek, ill. fedezetek vagy fedezetlenek.

Tőkefinanszírozás-típusú műveletek esetében az uniós garancia felhasználható a végrehajtó partnerek által egyedi szervezetekbe vagy projektekbe történő befektetések (tőkebefektetés-típusú befektetések), alapokba (többek között alapok alapjaiba, társbefektetési eszközökbe vagy más típusú közvetítőkbe), továbbá egyéb tőketípusú portfóliókockázatot jelentő finanszírozási eszközökbe (tőketípusú portfólióba) történő befektetések támogatására.

A tőkefinanszírozás-típusú művelet olyan művelet, amely a tőkebefektetés kockázati jellemzőivel rendelkezik. Idetartozhatnak a tulajdonviszonyt megtestesítő jogi formájú instrumentumokba, például törzsrészesvényekbe vagy elsőbbségi részesvényekbe történő befektetések, és a kvázi-tőke vagy hibrid instrumentumok jogi formáját öltő eszközök, például jelentősen alárendelt kölcsönök nyereségrészesedéssel, mezzanine finanszírozás, kockázati kölcsönök, átváltható értékpapírok, opciós utalványok vagy egyéb részesedési jogosultságokat biztosító eszközök, amennyiben a tulajdonost tőketípusú kockázatnak teszik ki. A közvetlen tőkefinanszírozás-típusú műveletek esetében a végrehajtó partnernek el kell végeznie a standard értékelést, és ennek eredményéről tájékoztatnia kell a Bizottságot. A szokásos tőkemutatók alkalmazási körén kívül eső műveletek esetében a végrehajtó partner a Bizottsággal együttműködve megfelelő értékelési módszert dolgoz ki a megfelelő jelentéstétel biztosítása érdekében.

A végrehajtó partnernek a standard kockázatértékelés alapján kell megállapítania, hogy egy művelet – annak jogi formájától és nomenklatúra szerinti besorolásától függetlenül – tőkefinanszírozás-típusú vagy hitelfinanszírozás-típusú-e. Az eredményről tájékoztatnia kell a Bizottságot.

A közvetített műveletek esetében a végrehajtó partnerek támaszkodhatnak a pénzügyi közvetítők standard eljárásaira a végső kedvezményezettek kockázatainak értékelése vagy adott esetben a művelet értékelése tekintetében. A garanciamegállapodás meghatározza, hogy a végrehajtó partnerek által a pénzügyi közvetítőktől portfóliószinten kapott információk alapján végzett elemzés eredményét jelenteni kell a Bizottságnak annak érdekében, hogy az értékelhesse e műveleteknek az uniós garancia által viselt kockázatra gyakorolt hatását és a feltöltési igények megfelelőségét.

A finanszírozási és beruházási műveleteket az InvestEU-rendelet 11. cikke (1) bekezdése b) pontjának ii. alpontjával összhangban meghatározott közös minősítési rendszer megfelelő kategóriájába kell sorolni. A finanszírozási vagy beruházási művelet kockázatértékelésére vonatkozó releváns információkat az InvestEU-rendelet 24. cikkének (4) bekezdésével összhangban a beruházási bizottság rendelkezésére kell bocsátani, és a Bizottság részére is rendelkezésre kell bocsátani jelentéstételi célból. A részletes követelményeket a garanciamegállapodásokban kell meghatározni, figyelembe véve az EU mint kezes érdekeit, valamint biztosítva a magánjellegű és/vagy üzleti szempontból érzékeny információk titkosságának megfelelő védelmét.

2.5. A finanszírozás pénzneme

Az uniós garanciát euróban kell a végrehajtó partnerek rendelkezésére bocsátani.

A finanszírozási és beruházási műveletek keretében a végső kedvezményezetteknek nyújtott finanszírozás bármely olyan pénznemben nyújtható, amely valamely tagállamban törvényes fizetőeszköz. Az ilyen finanszírozás a helyi tőkepiacok fejlődéséhez is hozzájárulhat.

Finanszírozás más forgalomképes pénznemben is nyújtható. A végrehajtó partnereknek és a pénzügyi közvetítőknek azonban törekedniük kell annak elkerülésére, hogy a végső kedvezményezettek árfolyamkockázatnak legyenek kitéve. Főszabály szerint a végső kedvezményezettek csak akkor részesülhetnek finanszírozásban a végső kedvezményezett székhelye szerinti állam törvényes fizetőeszközétől eltérő pénznemben, ha ezt komoly gazdasági indokok támasztják alá. Ilyen esetekben a finanszírozást lehetőleg euróban kell nyújtani.

2.6. A szakpolitikai keretekhez való hozzárendelés elvei

Pénzügyi termékek a megfelelő szakpolitikai kereten belül, a következő elvekkel összhangban hozhatók létre:

- a) a pozitív társadalmi hatás elérését vagy a készségfejlesztést fő célként kitűző finanszírozási és beruházási műveleteket támogató pénzügyi termékek a szociális beruházási és készségfejlesztési keret hatálya alá tartoznak;
- b) a kizárólag kkv-kból és kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatokból álló portfóliók hitel vagy tőke formájában, közvetített alapon történő támogatására szolgáló pénzügyi termékek a „kkv-k” szakpolitikai keret hatálya alá tartoznak, kivéve azokat, amelyek az a) pont hatálya alá tartoznak. A közvetlen műveletek esetében a kizárólag kkv-kból és kisebb méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatokból álló portfólióknak az InvestEU-rendelet 8. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett általános szakpolitikai területként történő támogatására szolgáló pénzügyi termékeket a kkv-kerethez kell rendelni, míg az egyéb konkrét szakpolitikai területekre irányuló pénzügyi termékeket ahhoz a szakpolitikai kerethez kell rendelni, amely az adott területet lefedi;
- c) a kutatási, innovációs vagy digitalizálási tevékenységeket támogató pénzügyi termékek a kutatásra, innovációra és digitalizációra vonatkozó keret hatálya alá tartoznak, kivéve az a) és b) pontban említetteket;
- d) az infrastrukturális műveletek támogatását szolgáló pénzügyi termékek, a kapcsolódó mozgó eszközök, az olyan innovatív technológiák bevezetése, amelyek esetében a kockázat főként keresleti kockázat, valamint az ágazatspecifikus piacfejlesztések a fenntartható infrastruktúrára vonatkozó keret hatálya alá tartoznak, a következő feltételekre is figyelemmel:
 - i) a szociális infrastruktúrához ⁽³²⁾ kapcsolódó pénzügyi termékeket a szociális beruházási és készségfejlesztési kerethez kell rendelni;
 - ii) az olyan infrastruktúrához kapcsolódó pénzügyi termékeket, amelyek esetében a fő kockázat a technológiafejlesztési és innovációs tevékenységekben rejlik, a „kutatás, innováció és digitalizáció” kerethez kell rendelni. A fenntartható infrastruktúrára vonatkozó szakpolitikai célkitűzéseket követő, kkv-k és kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok által végrehajtott projektekhez kapcsolódó pénzügyi termékek mindazonáltal a fenntartható infrastruktúrára vonatkozó keret hatálya alatt is kifejezhetők és végrehajthatók, amennyiben e portfóliók nem tartoznak a b) pont hatálya alá.

Az InvestEU-rendelet 3. cikke (1) bekezdésének g) pontja alapján kkv-knak nyújtott tőketámogatás bármely szakpolitikai kerethez tartozó pénzügyi termékeken keresztül biztosítható.

A közös pénzügyi termékek két vagy több keret hatálya alá tartoznak a garanciamegállapodásokban meghatározott vonatkozó garanciaallokációs mechanizmusnak megfelelően. A garanciaallokációs mechanizmus állhat az egyes finanszírozási vagy beruházási műveleteknek a vonatkozó szakpolitikai keretek vagy egyéb mechanizmusok közötti arányos, előre meghatározott megosztásából.

A végrehajtó partner által javasolt minden egyes finanszírozási vagy beruházási műveletet hozzá kell rendelni ahhoz a pénzügyi termékhez, amelynek megfelel. Ha a finanszírozási vagy beruházási művelet több pénzügyi termék kritériumainak is megfelel, a műveletet ahhoz a pénzügyi termékhez kell hozzárendelni, amelyhez a művelet fő célkitűzése tartozik az InvestEU-rendelet 8. cikkének (4) bekezdésével összhangban.

A végrehajtó partner egy konkrét finanszírozási vagy beruházási művelet benyújtásakor javaslatot tesz a megfelelő pénzügyi termékre azon szakpolitikai kereten belül, amely alá a finanszírozási vagy beruházási művelet tartozik.

2.7. Földrajzi és ágazati diverzifikáció

Az uniós garancia által fedezett finanszírozási és beruházási műveleteknek a beruházási időszak végén számított volumene bármely három tagállamban nem haladhatja meg az InvestEU Alap által az összes végrehajtó partner tekintetében támogatott finanszírozás összegének 45 %-át. Ez nem foglalja magában a tagállami komponensek hatálya alá tartozó finanszírozási és beruházási műveleteket vagy azok vonatkozó részeit.

⁽³²⁾ A szociális beruházási és készségfejlesztési keret összefüggésében a szociális infrastruktúra az általános érdekű szolgáltatásokról és az általános érdekű szociális szolgáltatásokról szóló bizottsági közleményekben (COM(2007) 725 végleges és COM(2006) 177) meghatározottak szerint a szociális szolgáltatásokat és egyes általános érdekű szolgáltatásokat (oktatás és egészségügy) támogató infrastruktúrát jelent. Konkrétabban, a szociális szolgáltatások területén a szociális infrastruktúra olyan szolgáltatások nyújtását támogatja, amelyek személyre szabott támogatás révén segítik az embereket kedvezőtlen szociális helyzetük javításában, a társadalomba való beilleszkedésben és foglalkoztathatóságuk javításában. Az ilyen típusú infrastruktúra jellemzően helyi szinten valósul meg, és integrált megvalósítást, közösségi alapú ellátást igényel.

Emellett mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a beruházási időszak végére a műveletek az InvestEU-rendelet II. mellékletében felsorolt támogatható területek széles körét lefedjék. Idetartoznak különösen a kialakulóban lévő vagy fejletlen piacok, és figyelembe veendő a végrehajtó partner által biztosított pénzügyi termékek. A pénzügyi termékek az InvestEU-rendelet II. mellékletében meghatározott finanszírozási és beruházási műveletekre jogosult területek bármelyike esetében biztosíthatnak finanszírozást.

A földrajzi diverzifikáció előmozdítása érdekében beruházási platformok hozhatók létre, összekapcsolva a végrehajtó partnerek erőfeszítéseit és szakértelmét a nemzeti fejlesztési bankokkal és a pénzügyi eszközök használata terén korlátozott tapasztalattal rendelkező intézményekkel.

A tagállami komponensek keretében a földrajzi hatályt és az esetleges forráselkülönítést bele kell foglalni a vonatkozó hozzájárulási megállapodásokba.

2.8. Tagállami komponensek a szakpolitikai keretekben

Tagállami komponensek hozhatók létre egy vagy több alkalmazandó szakpolitikai keret lefedésére. A tagállami komponensek a hozzájáruló tagállamok elkülönített előirányzatait jelentik, melyek célja a megosztott irányítás alá tartozó alapok vagy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz szakpolitikai célkitűzéseinek megvalósítása, illetve a hozzájárulás eredetétől függően a hozzájárulási megállapodásban meghatározott célok teljesítése. A tagállami komponensek egyebek mellett tőketámogatást nyújthatnak a kkv-k számára az InvestEU-rendelet 3. cikke (1) bekezdésének g) pontjával összhangban.

A tagállami komponensek keretében végrehajtott finanszírozási és beruházási műveleteket az InvestEU Alap szabályaival összhangban kell végrehajtani, és azoknak összhangban kell lenniük a jelen beruházási iránymutatással és az InvestEU-rendelet 10. cikke szerinti hozzájárulási megállapodással, ideértve a hozzájáruló programok célkitűzéseit is.

A tagállami komponensek ⁽³³⁾ a 2.3.2.2. szakaszban meghatározott pénzügyi termékekkel kapcsolatban a következő forgatókönyvek szerint nyújthatnak támogatást:

- a) az uniós komponens céljaira kialakított meglévő pénzügyi termék a tagállami komponens keretében is alkalmazható. A hozzájárulást el kell különíteni a származási tagállam(ok) vagy régió(k) számára;
- b) testre szabott pénzügyi termékek dolgozhatók ki a származási tagállam vagy régió sajátos igényeinek és egyes konkrét végső kedvezményezettjeinek támogatása céljából. Az ilyen pénzügyi termék lehet új típusú pénzügyi termék, vagy jelentősen eltérhet az uniós komponens céljaira kialakított, meglévő pénzügyi terméktől;
- c) a pénzügyi termékek az uniós és a tagállami komponensekből származó támogatást egymást kiegészítő módon kombinálhatják.

Két vagy több tagállam az InvestEU-rendelet 10. cikkének (2) bekezdésével összhangban közös hozzájárulási megállapodást köthet a Bizottsággal.

2.9. Az InvestEU Alapból támogatásban részesülő vegyes finanszírozási műveletek

Az InvestEU-rendelet 2. cikkének 5. pontjában meghatározott és 6. cikkének (2) bekezdésében említett vegyes finanszírozási műveletek ⁽³⁴⁾ az InvestEU Alapból származó támogatást foglalnak magukban. Az ilyen vegyes finanszírozási művelet részét képező finanszírozási vagy beruházási műveletre vonatkozó javaslatot a végrehajtó partner benyújtja jóváhagyásra a beruházási bizottságnak.

A vegyes finanszírozási művelet végrehajtására az InvestEU szabályai szerint kerül sor. Az ágazati program ⁽³⁵⁾ által biztosított vegyes elem lehet vissza nem térítendő támogatás vagy pénzügyi eszköz, és meg kell felelnie az ágazati program támogathatósági szabályainak. A pénzügyi eszköz formáját öltő vegyes elem kombinálható és annak kockázata megosztható az InvestEU-garanciával, a garancia megállapodásban foglalt részletes szabályoknak megfelelően. Az ágazati program vegyes elemének finanszírozási határait a vonatkozó munkaprogram ⁽³⁶⁾ képezi; ez meghatározza a vegyes

⁽³³⁾ A tagállami komponensek a következő megosztott irányítású alapok bármelyikéből finanszírozhatók: ERFA, Kohéziós Alap, ESZA+, EMVA és ETHA; vagy valamely tagállam pénzbeli hozzájárulásával, beleértve a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által támogatottakat is.

⁽³⁴⁾ A vegyes finanszírozási művelet nem kezelhető az InvestEU-rendelet 2. cikkének 5. pontjában meghatározott finanszírozási vagy beruházási műveletként. A finanszírozási vagy beruházási művelet a vegyes finanszírozási művelet részét képezi.

⁽³⁵⁾ E beruházási iránymutatás alkalmazásában ágazati programok az InvestEU-rendelet 2. cikkének 5. pontjában meghatározott uniós programok. E 2.9. szakasz alkalmazásában csak azok az ágazati programok vehetők tekintetbe, amelyek esetében a jogalap megfelelő felhatalmazó záradékot tartalmaz.

⁽³⁶⁾ Az EU ETS Innovációs Alappal történő vegyes finanszírozás esetén ez az (EU) 2018/410 irányelvvel (HL L 76., 2018.3.19., 3. o.) módosított 2003/87/EK irányelv 10a. cikkének (8) bekezdése alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban elfogadott vonatkozó határozat.

elem formáját, céljait, az ágazati programból a vegyes finanszírozási műveletekre allokálandó költségvetési összeget, valamint a vegyes finanszírozási műveletben részt vevő szervezetek jegyzékét. Az ágazati program vegyes eleméről szóló határozat nem érinti a beruházási bizottságnak az InvestEU-rendelet szerinti uniós garanciáról szóló határozatát.

A vegyes finanszírozási műveletek tervezése és végrehajtása során különös figyelmet kell fordítani a kombinált uniós támogatás hatékonyságára és arányosságára. A garanciamegállapodás meghatározza azokat a pénzügyi termékeket, amelyek alapján vegyes finanszírozási műveletek nyújthatók be, valamint a vegyes finanszírozási műveletekre alkalmazandó különös rendelkezéseket. Ezek magukban foglalhatják az uniós támogatás adott részleteire vonatkozó indikatív vagy kötelező felső határokat. Ezen túlmenően a projektportfólió tekintetében a Bizottsággal folytatott megbeszélések során felülvizsgálhatók a vegyes finanszírozási műveletekre vonatkozó összesített információk (vagy ha a garanciamegállapodásban így állapodnak meg, a részletes információk is). Az eredménytábla megmutatja, hogy a vegyes finanszírozási műveletet támogatja-e más uniós programok vissza nem térítendő támogatási komponense vagy pénzügyi eszköze.

A tervezett projektportfólió felülvizsgálata mellett a végrehajtó partner a pénzügyi eszközhöz tartozó minden egyes, vegyes finanszírozásban részesülő finanszírozási vagy beruházási műveletre vonatkozóan konkrét információkat nyújt a Bizottságnak a támogathatóságról, a garanciamegállapodásban meghatározottaknak megfelelően. Homogén közvetett finanszírozási vagy beruházási műveletek esetében a garanciamegállapodás egyedi támogathatósági kritériumokat határozhat meg a végső kedvezményezettekkel folytatott tranzakciókra vonatkozóan, amelyek helyettesíthetik az említett konkrét információk szükségességét.

2.10. Stratégiai beruházások

Az InvestEU keretében végrehajtott finanszírozási vagy beruházási műveletek hozzájárulhatnak az InvestEU-rendelet 8. cikkének (3) bekezdésében meghatározott, az Unió számára stratégiai jelentőségű tevékenységekhez. Az ilyen tevékenységek akkor minősülnek stratégiai beruházásnak, ha:

- i) az Unió és tagállamai biztonságát vagy közrendjét veszélyeztető kockázatokkal kapcsolatos projektekre és végső kedvezményezetteknek – különösen a védelem és világűr ágazatával és a kiberbiztonsággal összefüggő beruházásokra – irányulnak:
 - a védelem témakör tekintetében az Európai Védelmi Alap éves munkaprogramjában meghatározott védelmi technológiákba és termékekbe történő beruházások;
 - a világűr témakör tekintetében a következő termékekkel kapcsolatos beruházások tartoznak ide:
 - atomórák (pl. Galileo helymeghatározó rendszerekhez);
 - stratégiai hordozórakéták (azaz az Unió által ellenőrzött űrrendszerek hordozórakétái); valamint
 - a Bizottság által évente összeállított, az irányítóbizottsággal közölt jegyzékben meghatározott űripari termékek;
 - a kiberbiztonság témakör tekintetében a kizárólag kiberbiztonsági eszközök és megoldások kifejlesztésére és alkalmazására összpontosító beruházások, beleértve azokat az eseteket is, amikor ezek a digitális hálózatok és adatinfrastruktúrák telepítésének vagy korszerűsítésének részét képezik;

vagy

- ii) a 6.1.1.8., 6.2.1.1. és 6.4.1.1. szakaszban meghatározott, az Unió számára stratégiai jelentőségű területeken a stratégiai értékláncok fenntartásával és megerősítésével, valamint az Unió számára stratégiai jelentőségű tevékenységek, például a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek (IPCEI) fenntartásával és megerősítésével hozzájárulnak az Unió rezilienciájához a kritikus infrastruktúrák, a transzformatív technológiák, az áttörést jelentő innovációk, valamint a vállalkozások és a fogyasztók számára biztosított inputok területén.

A közvetlen műveletek esetében a végrehajtó partner biztosítja, hogy a stratégiai beruházások tiszteletben tartsák az alábbi bekezdésekben megállapított korlátozásokat. A közvetett műveletek esetében a végrehajtó partner szerződésben előírja, hogy a pénzügyi közvetítőnek biztosítania kell ugyanezen korlátozások betartását.

Korlátozások vonatkoznak az első bekezdés i. pontja alá tartozó végső kedvezményezetteknek, kivéve a 10 000 000 EUR-t el nem érő közvetlen műveleteket és a 10 000 000 EUR-t el nem érő közvetett műveletekhez kapcsolódó tranzakciókat.

Az e szakaszban meghatározott korlátozások alkalmazásában:

- a) „ellenőrzés”: a valamely jogalany felett akár közvetlenül, akár pedig egy vagy több köztes jogalanyon keresztül közvetve meghatározó befolyás gyakorlására való képesség;

- b) „ügyvezetés”: a jogalany olyan, a nemzeti jognak megfelelően kijelölt és adott esetben a vezérigazgatónak – vagy bármely más, hasonló döntéshozatali jogkörrel rendelkező személynek – beszámolni köteles testületét jelenti, amely hatáskörrel rendelkezik arra, hogy meghatározza a jogalany stratégiáját, céljait és általános irányítását, és amely felügyeli és nyomon követi a vezetői döntéshozatalt;
- c) „harmadik országbeli szervezet”: olyan jogi személy, amelynek letelepedési helye egy harmadik országban található, illetve amelynek letelepedési helye az Unióban található, ügyvezetése azonban valamely harmadik országban van. A jogalany letelepedési helye a létesítő okirat szerinti székhely alapján határozandó meg.

Az i. pont alá tartozó végső kedvezményezett nem állhat harmadik ország vagy harmadik országbeli szervezet ellenőrzése alatt, és ügyvezetésének az Unióban kell lennie.

Amennyiben az i. pont alá tartozó végső kedvezményezett az 5G konnektivitás területére irányuló stratégiai beruházásban vesz részt, az 5G kiberbiztonsággal kapcsolatos eszköztár⁽³⁷⁾ szerinti intézkedések és kockázatsökkentési tervek a beszállítóira is alkalmazandók. E beszállítók közé tartoznak a távközlési berendezések gyártóinak értékesítési partnerei és az egyéb harmadik fél beszállítók, így például a felhőalapú infrastruktúrák szolgáltatói, a bérelt szolgáltatást nyújtók (managed service providers), a rendszerintegrátorok, a biztonsággal és karbantartással foglalkozó vállalkozók és az átviteli berendezések gyártói.

Amennyiben az i. pont alá tartozó végső kedvezményezett a védelem területén vesz részt stratégiai beruházásban, ez a korlátozás a beszállítóira és alvállalkozóira is vonatkozik.

A harmadik ország vagy harmadik országbeli szervezet által gyakorolt ellenőrzés hiányára vonatkozó, a fenti három bekezdésben meghatározott korlátozások nem alkalmazandók egy adott finanszírozási és beruházási műveletre, amennyiben az i. pont alá tartozó végső kedvezményezett bizonyítani tudja, hogy olyan jogi személy, amelyre vonatkozóan a székhelye szerinti tagállam az Európai Védelmi Alapról szóló rendelet⁽³⁸⁾ vonatkozó rendelkezéseiben a támogatható szervezetekre megállapított elvekkel vagy az úrrendelet⁽³⁹⁾ vonatkozó rendelkezéseiben a támogatható szervezetekre megállapított elvek alapján a Bizottság által nyújtott mentességgel összhangban garanciát hagyott jóvá. A végrehajtó partnernek értesítenie kell a Bizottságot a 2.10. szakaszban meghatározott korlátozások tekintetében engedélyezett eltérésekről.

Az i. pont alá tartozó végső kedvezményezettek nem engedélyezhetnek kizárólagos használatot és nem ruházhatnak át kizárólagos jelleggel harmadik országok vagy harmadik országbeli szervezetek számára olyan szellemi tulajdon-jogokat, amelyek közvetlenül az említett stratégiai beruházásokból eredő kapcsolódó kritikus technológiákra és az Unió és tagállamai alapvető biztonsági érdekeinek védelméhez hozzájáruló technológiákra vonatkoznak, kivéve, ha ezt a végső kedvezményezett letelepedési helye szerinti tagállam jóváhagyta.

Ez a korlátozás a finanszírozás végső folyósításának időpontjától számított 5 év elteltével szűnik meg.

3. A FENNTARTHATÓ BERUHÁZÁSOK ELŐMOZDÍTÁSA

Az InvestEU – mint a Fenntartható Európa beruházási terv/Az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó beruházási terv⁽⁴⁰⁾ fontos része – hozzá fog járulni az európai zöld megállapodás és a méltányos átállást támogató mechanizmus megvalósításához. Elő fogja segíteni továbbá az Unió szociális dimenziójának kiépítését.

Az InvestEU-rendelet konkrét jogi követelményeket tartalmaz az éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzésekhez való hozzájárulás tekintetében, valamint az uniós garanciában részesülő finanszírozási és beruházási műveletek fenntarthatóságára vonatkozóan. Az InvestEU összefüggésében a fenntarthatóság az InvestEU-rendeletben említett három – éghajlati, környezeti és társadalmi – dimenzióra gyakorolt hatásra utal.

Ezen túlmenően az InvestEU-rendelet 8. cikkének (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a fenntarthatósági vizsgálatról szóló iránymutatásban meghatározott elveknek megfelelően az éghajlat-politikai célkitűzésekkel össze nem egyeztethető projektek nem jogosultak támogatásra.

⁽³⁷⁾ NIS Cooperation Group: *Cybersecurity of 5G networks – EU Toolbox of risk mitigating measures* (Az 5G hálózatok kiberbiztonsága: a kockázatsökkentő intézkedések uniós eszköztára), 2020. január, https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=64468.

⁽³⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/697 rendelete (2021. április 29.) az Európai Védelmi Alap létrehozásáról és az (EU) 2018/1092 rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 149. o.).

⁽³⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/696 rendelete (2021. április 28.) az Unió úrprogramjának és Az Európai Unió Úrprogramügynökségének a létrehozásáról, valamint a 912/2010/EU, az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat hatályaon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 69.o.).

⁽⁴⁰⁾ A Bizottság közleménye – A Fenntartható Európa beruházási terv/Az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó beruházási terv (COM(2020) 21 final).

A pénzügyi termékek InvestEU keretében történő kialakítása során figyelembe kell venni a fenntarthatósági célkitűzésekhez való, többek között a következők révén megvalósuló hozzájárulást: a zöldkötvények és a fenntarthatósági kötvények piacának bővítése; innovatív és fenntartható megoldások bevezetése a körforgásos gazdaság, a biogazdaság, a kék gazdaság, az élelmiszeripar és az éghajlatváltozás területén; a környezet és a természeti tőke védelme (levegő, víz, természet, föld és biológiai sokféleség); az energiaigényes iparágak átváltoztatása és dekarbonizációja, többek között a digitális technológiákba és körforgásos rendszerekbe történő beruházások révén; az ágazatok támogatása az Európai Unió 2030-as és 2050-es éghajlat-politikai célkitűzéseinek megvalósítása érdekében; azon kapcsolódó negatív hatások kezelésének szükségessége, amelyek hátrányosan érinthetik különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő polgárokat (beleértve azokat is, akiknek továbbképzésre vagy átképzésre van szükségük ahhoz, hogy alkalmazkodjanak a munkavégzés új formáihoz), valamint a fenntartható iparágak és szolgáltatások létrehozása terén lemaradt régiókat; a nemek közötti egyenlőség és az egyenlőség egyéb formáinak előmozdítása.

A Bizottság arra ösztönzi a végrehajtó partnereket, hogy támogassák az (EU) 2020/852 rendelet ⁽⁴¹⁾ kritériumaival összhangban álló gazdasági tevékenységeket.

Célzott tanácsadási szolgáltatások nyújthatók a projektgazdák, a pénzügyi közvetítők vagy a végrehajtó partnerek ⁽⁴²⁾ számára, különösen a fenntarthatósági vizsgálat követelményeinek kezeléséhez szükséges kapacitás kiépítése és a fenti célkitűzések megvalósítására irányuló portfólió kialakítása érdekében.

3.1. Az éghajlattal és a környezettel kapcsolatos nyomon követés és jelentéstétel

Az InvestEU-rendelet (10) preambulumbekzdésével összhangban az éghajlat-politikai célkitűzéseket támogató finanszírozási és beruházási műveletek együttes összege az InvestEU program teljes pénzügyi keretösszegének legalább 30 %-át teszi majd ki. Emellett az InvestEU-rendelet 8. cikkének (8) bekezdése meghatározza az uniós komponensre vonatkozó azon konkrét célt, amely szerint a fenntartható infrastruktúrára vonatkozó kereten belül az éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzésekre irányuló finanszírozási és beruházási műveletek összesített volumenének legalább 60 %-os részarányt kell elérnie. A finanszírozási és beruházási műveletek várhatóan hozzájárulnak a biológiai sokféleséggel kapcsolatos átfogó uniós célkitűzésekhez is.

Az éghajlat-politikai és környezetvédelmi célszámokat az InvestEU Alap uniós és tagállami komponensére egyaránt alkalmazni kell. A célok elérését ⁽⁴³⁾ azonban külön kell kiszámítani és nyomon követni az uniós és a tagállami komponensek esetében.

A végrehajtó partnerek az InvestEU-rendelet 8. cikkének (7) bekezdésében említett, az éghajlati és környezetvédelmi kiadáskövetésre vonatkozó bizottsági iránymutatással összhangban mérik a beruházási bizottságnak benyújtott finanszírozási és beruházási műveletek éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzésekhez való hozzájárulását. Az InvestEU Alap keretében végzett éghajlati és környezetvédelmi kiadáskövetés az összes végrehajtó partnertől származó releváns információk összegyűjtésére, értékelésére és összesítésére szolgáló koherens rendszerre fog épülni, biztosítva ugyanakkor az uniós költségvetésből finanszírozott valamennyi releváns programra alkalmazandó, szélesebb körű éghajlati kiadáskövetési módszertannal való összeegyeztethetőséget. Ennek a rendszernek a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról szóló rendelettel ⁽⁴⁴⁾ összhangban, megfelelő módon kell alkalmaznia azokat a kritériumokat, amelyek alapján meghatározható, hogy egy gazdasági tevékenység környezeti szempontból fenntartható-e.

A fenntartható infrastruktúrára vonatkozó keret esetében teljesítendő 30 %-os éghajlat-politikai és 60 %-os kumulatív éghajlat- és/vagy környezetvédelmi célkitűzés elérésének nyomon követése érdekében a projektjavaslatok Bizottságnak történő benyújtásakor a végrehajtó partnerek rendelkezésre bocsátják azon szükséges információkat, amelyek lehetővé teszik az e célokhoz való hozzájárulás nyomon követését a Bizottság által kiadott iránymutatással összhangban. Ugyanezeket az információkat a beruházási bizottságnak is be kell nyújtani az InvestEU Alaphoz intézett támogatási kérelem részeként.

A garanciamegállapodások értelmében a végrehajtó partnerek összesített szinten – és adott esetben a tagállami komponensen belül a megosztott irányítás alá tartozó, hozzájáruló alapokra lebontva – évente jelentést tesznek a Bizottságnak az éghajlat-politikai és környezetvédelmi célok eléréséhez hozzájáruló műveletekről. Ez a jelentés adott esetben releváns mutatókat is tartalmaz.

⁽⁴¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.), továbbá a kapcsolódó felhatalmazáson alapuló jogi aktusok.

⁽⁴²⁾ A végrehajtó partnereknek nyújtott tanácsadási támogatás kiegészíti a technikai támogatási eszköz által nyújtott technikai segítségnyújtást.

⁽⁴³⁾ A fenntartható infrastruktúrára vonatkozó szakpolitikai keret összegének 30 %-át kell éghajlat-politikai, 60 %-át éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzésekre fordítani.

⁽⁴⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

3.2. Fenntarthatósági vizsgálat

Az InvestEU-rendelet 8. cikkének (5) bekezdésével összhangban a végrehajtó partnernek át kell világítania a finanszírozási és beruházási műveleteket annak megállapítása érdekében, hogy amennyiben valamely projekt meghalad egy bizonyos méretkorlátot ⁽⁴⁵⁾, van-e jelentős környezeti, éghajlati vagy társadalmi hatása. Ha igen, akkor e projekteket fenntarthatósági vizsgálatnak kell alávetni a Bizottság által a potenciális végrehajtó partnerekkel együttműködésben kidolgozott iránymutatással összhangban. Amennyiben a végrehajtó partner arra a megállapításra jut, hogy nincs szükség fenntarthatósági vizsgálat elvégzésére, e megállapítását indokolnia kell a beruházási bizottság felé.

A fenntarthatósági vizsgálatot a végrehajtó partnernek kell elvégeznie a projektgazdák által szolgáltatott információk alapján és a bizottsági iránymutatással összhangban. Az InvestEU-támogatás kérelmezésekor a végrehajtó partnereknek adott esetben fenntarthatósági vizsgálatról szóló összefoglalót kell benyújtaniuk. A titoktartásra és a bizalmas üzleti adatokra – többek között a szellemi tulajdonra – vonatkozó szabályok és gyakorlatok kellő figyelembevételével a fenntarthatósági vizsgálat összefoglalását nyilvánosságra kell hozni azt követően, hogy a beruházási bizottság jóváhagyta az uniós garancia adott műveletre történő felhasználását.

A bizottsági iránymutatást a más uniós programokra vonatkozóan kidolgozott iránymutatásokkal összhangban, a meglévő jogszabályok ⁽⁴⁶⁾, az éghajlatváltozással szembeni reziliencia biztosítására és a környezeti externáliák értékelésére irányuló meglévő iránymutatások, eszközök és bevált gyakorlatok alapján kell kidolgozni ⁽⁴⁷⁾, megfelelő módon figyelembe véve azokat a kritériumokat, ideértve a „jelentős károkozás elkerülésének” elvét is, amelyek alapján meghatározható, hogy egy gazdasági tevékenység az (EU) 2020/852 rendeletben meghatározottak szerint környezeti szempontból fenntartható-e. A fenntarthatósági vizsgálatnak hozzá kell járulnia annak ellenőrzéséhez is, hogy az InvestEU beruházási műveletei az egyenlőtlenségek kiküszöbölésére irányulnak, vagy legalábbis nem járulnak hozzá a meglévő egyenlőtlenségek fenntartásához vagy növeléséhez.

3.3. Az InvestEU keretében működő méltányos átállási program

A Fenntartható Európa beruházási terv/Az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó beruházási terv részeként az InvestEU egy az InvestEU pénzügyi termékei révén végrehajtandó, célzott méltányos átállási programmal fog hozzájárulni a méltányos átállást támogató mechanizmushoz. Ez a program olyan beruházásokat támogat majd, amelyek az Unió 2030-ra vonatkozó éghajlatpolitikai céljának elérésére és a 2050-ig megvalósítandó klímasemlegességére irányuló átállási folyamatból eredő társadalmi, gazdasági és környezeti kihívásokat kezelik. Annak érdekében, hogy részesülhessenek az InvestEU méltányos átállási programjának előnyeiből, a tagállamok a releváns területi átállási tervben meghatározzák a Méltányos Átállást Támogató Alapról (MÁTA) szóló rendelet ⁽⁴⁸⁾ (a továbbiakban: MÁTA-rendelet) vonatkozó rendelkezéseiben a méltányos átállásra vonatkozó területi tervek megállapított elvekkel összhangban támogatandó ágazatokat és tevékenységeket.

Az InvestEU méltányos átállási programja a magán- és közszektorbeli szervezetek méltányos átállási célkitűzéseikhez igazodó, gazdaságilag életképes beruházásait támogatja. A projekteknél vagy a végső kedvezményezetteknek a MÁTA-rendelet szerinti, jóváhagyott területi átállási terv hatálya alá tartozó területeken kell megvalósulniuk vagy elhelyezkedniük. Ezenkívül támogathatók azok a projektek vagy végső kedvezményezettek, amelyek nem ezeken a területeken valósulnak meg, vagy helyezkednek el, de hozzájárulnak e területek fejlesztési szükségleteinek kielégítéséhez, feltéve, hogy az ilyen projektek finanszírozása kulcsfontosságú a méltányos átállásra vonatkozó területi tervvel rendelkező területek átállásához. Idetartozhatnak például a méltányos átállási régiók hálózati összekapcsoltságát javító infrastrukturális projektek.

Az InvestEU méltányos átállási programjának azokat a beruházásokat kell támogatnia, amelyek összhangban vannak az InvestEU-rendeletben és az e beruházási iránymutatásban meghatározott célkitűzésekkel (az InvestEU-rendelet 3. cikke) és beruházási prioritásokkal (az InvestEU-rendelet 8. cikkének (1) bekezdése és II. melléklete).

⁽⁴⁵⁾ Az alkalmazandó konkrét küszöbértékeket a Bizottság által az InvestEU-rendelet 8. cikke (6) bekezdésének alkalmazásában kiadott fenntarthatósági iránymutatás fogja meghatározni.

⁽⁴⁶⁾ Például: a 2014/52/EU irányelvvel (HL L 124., 2014.4.25., 1. o.) módosított 2011/92/EU irányelv az egyes köz- és magánprojekteket környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 26., 2012.1.28., 1. o.); a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló 92/43/EGK irányelv (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.); a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló 2000/60/EK irányelv (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.); az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről) szóló 2010/75/EU irányelv (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).

⁽⁴⁷⁾ „Éghajlatváltozás és nagyprojektek. Éghajlatváltozással kapcsolatos követelmények és iránymutatás a 2014–2020-as programozási időszak nagyprojektjei számára: az éghajlatváltozás káros hatásaival szembeni reziliencia biztosítása és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése”, Európai Bizottság (2016.8.25.) https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/docs/major_projects_en.pdf; valamint „Az éghajlatváltozással kapcsolatos információk integrálása és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás a projektfejlesztésben: A gyakorlati szakemberek tapasztalatai”, Az Európai Unió pénzügyi intézményeinek az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással foglalkozó munkacsoportja (EUFWACC) (2016. május) https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/docs/integrating_climate_change_en.pdf

⁽⁴⁸⁾ Rendelet a Méltányos Átállást Támogató Alap létrehozásáról, még nem tették közzé. A jogi aktus aláírására várva.

Az InvestEU méltányos átállási programja végrehajtható bármely, a négy szakpolitikai kerethez tartozó InvestEU pénzügyi terméken keresztül. A méltányos átállási területek sajátosságai (pl. gazdasági egyenlőtlenségek, munkaerőpiaci struktúra, felvevőképesség stb.) és a Covid19-világjárvány által a gazdasági kilátásokra gyakorolt hatás miatt egyes pénzügyi termékek esetében nagyobb, míg mások esetében korlátozott vagy zero finanszírozási igény várható. E tényezőket figyelembe véve célzott ösztönzők kínálhatók a végrehajtó partnerek és a pénzügyi közvetítők számára. Ezek az ösztönzők indokolt esetben az EU és a végrehajtó partner közötti előnyösebb kockázatmegosztási megállapodások formáját ölthetik, megjelenhetnek az uniós garancia alacsonyabb díjában vagy az InvestEU méltányos átállási programjához hozzájáruló finanszírozási és beruházási műveletek igazgatási költségeinek részleges fedezésében az InvestEU-rendelet 13. cikkének (2) bekezdésében meghatározottak szerint, illetve egyéb, egy vagy több pénzügyi termékre vonatkozó garanciamegállapodásban elfogadott formában is biztosíthatók. Adott esetben célzott tanácsadási támogatás nyújtható az érintett projektgazdáknak vagy pénzügyi közvetítőknek egy életképes projektportfólió kialakításának támogatására.

Az uniós garancia díját érintő csökkentés előnyeit teljes mértékben a végső kedvezményezetteknek kell élvezniük.

A végrehajtó partnerek hozzájárulása az InvestEU méltányos átállási programja beruházási célkitűzéseinek eléréséhez az érintett pénzügyi termék jellegétől függően változhat.

A végrehajtó partnerek nyomon követik az InvestEU méltányos átállási programja keretében végrehajtott finanszírozási és beruházási műveleteket vagy azok releváns, a projekteket vagy végső kedvezményezetteket támogató komponenseit, és jelentést tesznek azokról. A méltányos átállásra vonatkozó releváns területi terv elfogadását követően az ilyen műveleteket vagy azok releváns elemeit akkor is az InvestEU méltányos átállási programja keretében mozgósított beruházásnak kell tekinteni, ha azokat a terv elfogadása előtt hagyták jóvá, feltéve, hogy a végrehajtó partner ellenőrzi, hogy azok megfelelnek a méltányos átállásra vonatkozó releváns területi terv célkitűzéseinek.

Az InvestEU méltányos átállási programja keretében nyújtott finanszírozás nem kombinálható a közszektor-hitelezési eszközzel ⁽⁴⁹⁾ (3. pillér), kivéve a tanácsadási támogatást.

4. Az uniós garancia felhasználása

Az **uniós garancia** felhasználható különböző pénzügyi termékekhez kapcsolódó finanszírozási és beruházási műveletek különböző kockázati szegmenseinek fedezésére vagy a pénzügyi termékekhez kapcsolódó finanszírozási vagy beruházási műveletek portfóliói kockázati szegmenseinek fedezésére. Az uniós garancia felhasználásának részleteit a garanciamegállapodásban kell meghatározni.

Az uniós garancia lehet egyenrangú (*pari passu*) a végrehajtó partner kockázati pozíciójával, vagy fedezhet alárendelt ügyletrészsorozatot, például az első veszteségviselő ügyletrészsorozatot, vagy mezzanine ügyletrészsorozatot. Az egyenlő több szakpolitikai keretre kiterjedő garanciamegállapodások esetében a pénzügyi termékekből származó veszteségek egy vagy több szakpolitikai kereten belül megoszthatóvá tehetők, figyelembe véve a garanciamegállapodásban meghatározott kockázatmegosztási struktúrát.

A végrehajtó partner első veszteségviselő ügyletrészsorozatból való részesedése beleszámít a végrehajtó partnernek az InvestEU-rendelet 2. cikkének (7) bekezdésében meghatározott pénzügyi hozzájárulásába. A garanciamegállapodásokban meghatározott feltételek és számítási módszertan alapján az egyéb formájú kockázatmegosztás, például a végrehajtó partner mezzanine ügyletrészsorozatban való részesedése is beszámítható a végrehajtó partner pénzügyi hozzájárulásába.

A pénzügyi termék élettartamát és megszüntetésének feltételeit a garanciamegállapodás határozza meg. Adott esetben egy pénzügyi termék keretében a finanszírozási vagy beruházási művelet szintjén a befektető az Unió és a végrehajtó partner pénzügyi érdekeinek tiszteletben tartása mellett az alapul szolgáló befektetések élettartamának vége előtt kiléphet a befektetésekből vagy elidegenítheti a kitettségeket, amennyiben biztosítható a szakpolitikai célkitűzések elérése.

A 4. szakaszban meghatározott, értelemszerűen alkalmazandó elvek sérelme nélkül az alárendelt vagy mezzanine ügyletrészsorozat vastagságát a garanciamegállapodásban meghatározott transferrata-mechanizmussal is meg lehet határozni. Ez azt jelenti, hogy minden egyes finanszírozási vagy beruházási műveletre egyedi transferrátát alkalmaznak annak meghatározása érdekében, hogy a végrehajtó partner és az uniós garancia az adott művelet esetében milyen mértékben járul hozzá az adott alárendelt vagy mezzanine ügyletrészsorozathoz.

⁽⁴⁹⁾ Rendelet a méltányos átállást támogató mechanizmus keretében biztosított közszektor-hitelezési eszközről, még nem tették közzé. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjára várva.

Amennyiben e beruházási iránymutatás az érintett szakpolitikai keretre vonatkozó szakaszban másként nem rendelkezik, az uniós garancia felhasználására az alábbi elvek alkalmazandók. A tagállami komponens esetében az első veszteségviselő ügyletrészsorozat vagy a mezzanine ügyletrészsorozat vastagsága a Bizottság és a tagállam között aláírt vonatkozó hozzájárulási megállapodásban meghatározottaknak megfelelően eltérhet a jelen 4. szakaszban meghatározott elvektől.

4.1. Általános pénzügyi termékek

4.1.1. Az uniós garancia hitelfinanszírozás-típusú műveletekhez való felhasználása

Főszabályként, a 4.1.1.1–4.1.1.3. szakaszban foglalt rendelkezésekre is figyelemmel, a pénzügyi termékekhez kapcsolódó hitelfinanszírozás-típusú műveleteket támogató portfóliók esetében, amennyiben az uniós garancia kiterjed az első veszteségviselő ügyletrészsorozatra, a végrehajtó partnernek legalább 5 %-os részesedést kell vállalnia az első veszteségviselő ügyletrészsorozatban.

4.1.1.1. Egyedi műveletek fedezete

A jelen 4.1.1.1. szakasz csak a közvetlen műveletekre vonatkozik.

Az uniós garancia *pari passu* alapon felhasználható az egyedi műveletek részleges fedezésére. Ebben az esetben az egyedi műveletre vonatkozó uniós garancia nem haladhatja meg a végrehajtó partner által nyújtott finanszírozás 50 %-át. A végrehajtó partner az érdekek összehangolása céljából köteles legalább 20 %-os *pari passu* részesedést fenntartani az egyedi műveletekben.

Az uniós garancia más formákat is ölthet, ideértve az egyedi művelethez kapcsolódó alárendelt pozíciót is. Ebben az esetben az egyedi műveletre vonatkozó uniós garancia nem haladhatja meg a végrehajtó partner által nyújtott teljes finanszírozás 25 %-át ⁽⁵⁰⁾. A végrehajtó partnernek legalább 5 %-os részesedéssel kell rendelkeznie az alárendelt pozícióban.

4.1.1.2. A 4.1.1.3. szakaszban említettektől eltérő műveleti portfóliók fedezete

A végrehajtó partner által finanszírozott finanszírozási és beruházási műveletek vonatkozó portfóliója tekintetében az uniós garancia első veszteségviselő vagy mezzanine részsorozatot is fedezhet. Amennyiben az uniós garancia az első veszteségviselő ügyletrészsorozatot fedezi, a végrehajtó partnernek legalább 5 %-os részesedést kell vállalnia az első veszteségviselő ügyletrészsorozatban.

Az első veszteségviselő ügyletrészsorozat vastagsága a garantált portfólió keretében végzett műveletek várható kockázati profilján alapul. Összege nem haladhatja meg a végrehajtó partner által valamely pénzügyi termék keretében nyújtott finanszírozás teljes összegének 30 %-át. A szociális beruházási és készségfejlesztési kereten belül az első veszteségviselő ügyletrészsorozat vastagsága nagyobb lehet a teljes finanszírozási összeg megfelelő hányadánál.

4.1.1.3. A maximált és nem maximált garanciák portfólióinak fedezete

A közvetített hitelfinanszírozás esetében, mind maximált garanciák, mind nem maximált garanciák formájában, amennyiben a pénzügyi közvetítőktől származó ellentételezés nem elegendő a végrehajtó partner által nyújtott finanszírozás kockázatának megfelelő ellentételezéséhez, az uniós garancia a várható veszteségek szintjén meghatározott első veszteségviselő ügyletrészsorozat akár 100 %-át is fedezheti. A maximált garanciák formáját öltő közvetített hitelfinanszírozás esetében az uniós garanciával fedezett első veszteségviselő ügyletrészsorozat vastagsága a végrehajtó partner által nyújtott finanszírozás akár 100 %-át is elérheti.

Kellően indokolt esetekben a végrehajtó partner által nyújtott, nem maximált garanciák esetében az uniós garancia a várható veszteségeket meghaladó veszteségeket is fedezheti. Ebben az esetben a nem várt veszteségek uniós garancia által fedezett részét a garanciamegállapodásban meghatározottak szerint kell beárazni.

Magas szakpolitikai értékű, kivételes esetekben, a végrehajtó partner által nyújtott maximált garanciák esetében az uniós garancia által fedezett első veszteségviselő ügyletrészsorozat vastagsága a várható veszteségek szintjénél magasabb szinten is megállapítható. Ebben az esetben a nem várt veszteségek uniós garancia által fedezett részét a garanciamegállapodásban meghatározottak szerint kell beárazni.

⁽⁵⁰⁾ A végrehajtó partner által a harmadik fél finanszírozónak nyújtott garancia formájában megvalósuló finanszírozási vagy beruházási művelet esetében a 25 %-os korlát a harmadik fél finanszírozó által nyújtott finanszírozásra vonatkozik.

4.1.2. Az uniós garancia tőkefinanszírozás-típusú műveletekhez való felhasználása

Főszabály szerint a tőkefinanszírozás-típusú műveleteket támogató portfóliók tekintetében a végrehajtó partnereknek saját kockázataikra *pari passu* alapon kell befektetniük minden finanszírozási vagy beruházási műveletbe olyan arányban, amely biztosítja az érdekek megfelelő, az egyes pénzügyi termékek esetében előzetesen meghatározottak szerinti összehangolását. A finanszírozás uniós garanciával fedezett része együttesen, a végrehajtó partner által a különböző pénzügyi termékek keretében *pari passu* alapon nyújtott (csoportszinten figyelembe vehető) teljes tőkefinanszírozás-típusú finanszírozás legfeljebb 70 %-át teheti ki, míg a saját kockázatra nyújtott finanszírozásnak a végrehajtó partner által bármely finanszírozási vagy beruházási művelet keretében *pari passu* alapon nyújtott teljes tőkefinanszírozás-típusú finanszírozás legalább 5 %-át kell kitennie.

Kellően indokolt esetekben a végrehajtó partnerek és a Bizottság közötti kockázatmegosztási megállapodások nem *pari passu* alapú megoldást is tartalmazhatnak. Engedélyezhető például az uniós garancia alárendelt alapon történő felhasználása a rendszerszintű piaci hiányosságokkal rendelkező közjavak esetében, vagy akkor, ha az externáliák – például új típusú műveletek vagy piacteremtés esetében – nem árazhatók megfelelően.

Az uniós garancia csak kivételes esetekben, többek között magas kockázatkonzentráció esetén fedezheti az első veszteségviselő ügyletrézsorozat 100 %-át (amely nem haladhatja meg a végrehajtó partner által az ilyen portfólió keretében nyújtott teljes finanszírozás 50 %-át). A végrehajtó partner és a Bizottság közötti bevételmegosztásnak minden esetben arányosnak kell lennie a kockázatnak való kitettségükkel.

4.2. Tematikus pénzügyi termékek

4.2.1. Az uniós garancia hitelfinanszírozás-típusú műveletekhez való felhasználása

Végrehajtó partnerek által finanszírozott hitelfinanszírozás-típusú műveletek vonatkozó portfóliója tekintetében az uniós garancia fedezhet első veszteségviselő ügyletrézsorozatot. Tekintettel az ilyen pénzügyi termékek jellemzőire, az első veszteségviselő ügyletrézsorozat vastagsága meghaladhatja a végrehajtó partnerek által biztosított finanszírozás 50 %-át. Az érdekek összehangolásának biztosítása érdekében a végrehajtó partnernek legalább 5 %-os részesedést kell vállalnia az első veszteségviselő ügyletrézsorozatban. Kellően indokolt esetekben az érdekek összehangolása a vonatkozó garanciamegállapodásban meghatározott egyéb pénzügyi eszközök útján is biztosítható.

Kellően indokolt esetekben a végrehajtó partnereknek a veszteségfedezethez az első veszteségviselő ügyletrézsorozatban keresztül nyújtott hozzájárulása fokozatosan is biztosítható, a portfólió lejáratával és a kockázatok csökkenésével párhuzamosan. Ez a hozzájárulás nyújtható a garantált vagy más portfólió(k)ból származó bevételekből, vagy más megfelelő és innovatív mechanizmusok révén.

4.2.2. Az uniós garancia tőkefinanszírozás-típusú műveletekhez való felhasználása

Végrehajtó partnerek által finanszírozott tőkefinanszírozás-típusú műveletek vonatkozó portfóliója tekintetében az uniós garancia fedezhet első veszteségviselő ügyletrézsorozatot. Az első veszteségviselő ügyletrézsorozat vastagsága a végrehajtó partner által finanszírozott vonatkozó műveleti portfólió tekintetében meghaladhatja az 50 %-ot. Az érdekek összehangolásának biztosítása érdekében a végrehajtó partnernek legalább 5 %-os részesedést kell vállalnia az első veszteségviselő ügyletrézsorozatban. Kellően indokolt esetekben az érdekek összehangolása a vonatkozó garanciamegállapodásban meghatározott egyéb pénzügyi eszközök útján is biztosítható.

Kellően indokolt esetekben a végrehajtó partnereknek a veszteségfedezethez az első veszteségviselő ügyletrézsorozatban keresztül nyújtott hozzájárulása fokozatosan is biztosítható, a portfólió lejáratával és a kockázatok csökkenésével párhuzamosan. Ez a hozzájárulás nyújtható a garantált vagy más portfólió(k)ból származó bevételekből, vagy más megfelelő és innovatív mechanizmusok révén.

5. A VÉGREHAJTÓ PARTNER ÁLTAL NYÚJTOTT FINANSZÍROZÁS

Amennyiben e beruházási iránymutatás az érintett szakpolitikai keretre vonatkozó szakaszban másként nem rendelkezik, a végrehajtó partner által nyújtott finanszírozásra az alább részletezett elvek alkalmazandók.

5.1. Általános pénzügyi termékek

5.1.1. A végrehajtó partner által nyújtott hitelfinanszírozás

5.1.1.1. Általános hitelfinanszírozás

A végrehajtó partner közvetlenül (azaz közvetlen kölcsönök vagy a közvetlen hitelfinanszírozás egyéb formájában) vagy pénzügyi közvetítőkön keresztül nyújthat finanszírozást a végső kedvezményezettnek.

5.1.1.2. Maximált és nem maximált garanciák

Az uniós komponens keretében végrehajtott finanszírozási és beruházási műveletekre a következő feltételek alkalmazandók:

- a) az uniós garancia felkínálható a végrehajtó partnereknek annak érdekében, hogy maximált vagy nem maximált garanciát nyújtsanak a pénzügyi közvetítő új finanszírozási ügyleteiből keletkeztetett portfólióra. Az olyan végső kedvezményezettekkel kötött ügyletek, amelyek kollektív fizetéseképtelenségi eljárás alatt állnak, vagy amelyek megfelelnek a nemzeti jog szerinti azon kritériumoknak, amelyek alapján hitelezőik kérésére kollektív fizetéseképtelenségi eljárás alá vonhatók, nem kerülhetnek be ezekbe a portfóliókba;
- b) maximált portfóliógarancia esetén a felső határt az új portfólió várható veszteségeinek szintjén kell megállapítani, és azt a pénzügyi közvetítővel kötött minden egyes portfóliógarancia-megállapodásra vonatkozóan egyedileg kell meghatározni ⁽⁵¹⁾. A várható veszteségeket historikus adatok és előretekintő becslések alapján kell meghatározni és dokumentálni. Vonatkozó adatok hiányában a felső határt előre megállapított szinten kell meghatározni, és azt rögzíteni kell a Bizottság és a végrehajtó partner közötti garanciamegállapodásban. A maximálisan megengedett felső határ 25 %. A szociális beruházási és készségfejlesztési keret esetében a maximálisan megengedhető felső határ magasabb lehet;
- c) kellően indokolt esetekben a garanciafedezet a várható veszteségek szintjéig díjmentesen biztosítható (mind a maximált, mind a nem maximált garanciák esetében), míg a várható veszteséget meghaladó kockázatot a végrehajtó partnernek kell beáraznia adott esetben a Bizottsággal kötött garanciamegállapodásnak megfelelően. Az uniós garancia díjának csökkentéséből származó előnyöket mindkét esetben teljes mértékben a végső kedvezményezettek élvezik;
- d) az új portfólióban szereplő egyedi finanszírozási ügyletekre vonatkozó garanciarátát jellemzően 50 %-ban kell megállapítani, de ez a százalékos arány különleges szakpolitikai értékkel bíró ügyletek esetében növelhető;
- e) a pénzügyi közvetítő köteles a végrehajtó partner által nyújtott garanciával egyenrangú finanszírozási ügyletek mindegyike tekintetében a kitettség legalább 20 %-át megtartani. Kellően indokolt esetekben a Bizottság és a végrehajtó partner közötti garanciamegállapodásban alacsonyabb százalékos arányt is meg lehet határozni, amennyiben az összeegyeztethető az állami támogatási szabályokkal vagy adott esetben megfelel azoknak. A szociális beruházási és készségfejlesztési keret tekintetében a minimális kitettség indokolt esetben 5 %-ra csökkenthető;
- f) a veszteségmegtérülések tekintetében a végrehajtó partner által nyújtott garanciának egyenrangúnak kell lennie a pénzügyi közvetítőével. A maximált garancia esetében, ha a veszteségek összege meghaladja a garancia felső határát, a veszteségmegtérülések összege először az előbbre sorolt kitettségekhez rendelhető hozzá. Alternatív megoldásként előzetes becsült megtérülési arány is alkalmazható;
- g) a portfóliókba bevonható finanszírozási ügyletek minimális futamideje 12 hónap, kivéve a szociális beruházási és készségfejlesztési keretet, ahol ez kevesebb is lehet.

5.1.2. A végrehajtó partner által nyújtott tőkefinanszírozás

A végrehajtó partnerek közvetlenül ⁽⁵²⁾ vagy pénzügyi közvetítőkön (például elkülönített alapokon és befektetési eszközökön, többek között társbefektetési eszközökön) keresztül nyújthatnak tőke- és kvázisajáttőke-finanszírozást a végső kedvezményezetteknek. A közvetítő alapoknak vagy befektetési eszközöknek jellemzően a végső kedvezményezettekben való kisebbségi részesedéseket kell célozniuk.

⁽⁵¹⁾ A kkv-keret tagállami komponensére vonatkozó felső határ mértéke kivételesen – kellően indokolt esetekben – a vártnál magasabb veszteségszinten is megállapítható.

⁽⁵²⁾ Közvetlen tőke- és kvázisajáttőke-finanszírozás nem engedélyezhető a kkv-keret uniós komponense keretében.

Az uniós komponens keretében a pénzügyi közvetítőkre eszközölt befektetésekre – amelyeket a végrehajtó partnerekkel kötött garanciaállapodások részletesebben is meghatároznak – az alábbi feltételek mindegyike alkalmazandó, és – a kétségek elkerülése érdekében – e feltételek alkalmazandók a végrehajtó partner által az InvestEU keretében nyújtott finanszírozásra (finanszírozási vagy beruházási művelet), beleértve az uniós garancia által fedezett részeket és a végrehajtó partner pénzügyi hozzájárulását is:

- a) Az InvestEU keretében befektetést (finanszírozási vagy beruházási műveletet) fogadó pénzügyi közvetítőnek befektetési stratégiája részeként kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy az InvestEU-rendelet értelmében támogatható végső kedvezményezettekbe legalább az alábbiak közül a nagyobbiknak megfelelő összeget befektet:
 - i) a közvetítő által befektetett összesített összeg 50 %-a; és
 - ii) az EU által támogatott beruházásokkal összefüggésben lehívott befektetési célú összeg kétszerese, de maximum a közvetítő által befektetett összesített összeg 80 %-a.
- b) A végrehajtó partnerek alapokba történő befektetéseivel általában nem haladhatják meg az alap méretének 25 %-át. Magas szakpolitikai hozzáadott érték esetén az alap méretének legfeljebb 50 %-át kitevő befektetések engedélyezhetők, kivéve a szociális beruházási és készségfejlesztési keretet, illetve kivételes esetekben más szakpolitikai keretek technológia-transzfer-alapjait, amelyek esetében a befektetés az alap méretének akár 75 %-át is elérheti. Alapok alapja esetében ez a korlát a befektetést befogadó alapok szintjén alkalmazandó.
- c) A három vagy több végrehajtó partner által végrehajtott, európai szintű zöld és digitális beruházásokat célzó alapokba történő befektetések összesítve az alap méretének akár 75 %-át is kitehetik.
- d) A társbefektetési eszközök és programok esetében a végrehajtó partnerekkel kötött garanciaállapodásokban külön szabályok kerülnek meghatározásra.
- e) A végrehajtó partnerek által az InvestEU keretében végrehajtott befektetéseket az egyéb állami és magánbefektetőkkel azonos feltételek mellett, piaci elveknek megfelelően kell végrehajtani. A piaci elveknek való megfelelés megköveteli, hogy az alapba vagy az alap alapjául szolgáló projektekbe történő összes befektetés legalább 30 %-át a többi befektetővel hasonló helyzetben lévő magánbefektetők hajtsák végre egyenlő feltételek mellett ⁽⁵³⁾. Az e bekezdésben foglalt követelmények nem feltétlenül alkalmazandók az EU számára különös szakpolitikai jelentőséggel bíró területeken végrehajtott befektetésekre, amint azt a végrehajtó partnerrel kötött vonatkozó garanciaállapodás részletesebben meghatározza.
- f) A végrehajtó partnerek az InvestEU keretében általában az alap első lezárásakor fektetnek be alapokba; a későbbi zárásokkor történő befektetésekre csak kellő indokolt esetekben kerülhet sor.
- g) A finanszírozási és beruházási műveleteknek hosszú távra kell szólniuk, és jellemzően 5–20 éves futamidővel kell rendelkezniük.
- h) A végső kedvezményezettekbe történő, az adott pénzügyi termékkel összhangban támogatható befektetések elsődleges befektetések formáját öltik ⁽⁵⁴⁾. Másodlagos befektetések kellően indokolt esetben szintén támogathatónak minősülhetnek a garanciaállapodásban meghatározottak szerint.

5.2. Tematikus pénzügyi termékek

5.2.1. A végrehajtó partner által nyújtott hitelfinanszírozás

A végrehajtó partner közvetlen kölcsönök vagy a közvetlen hitelfinanszírozás egyéb formájában vagy pénzügyi közvetítőkön keresztül nyújthat finanszírozást a végső kedvezményezettnek a magasabb uniós hozzáadott értéket képviselő releváns szakpolitikai területre irányulóan.

5.2.2. A végrehajtó partner által nyújtott tőkefinanszírozás

A végrehajtó partnerek közvetlenül ⁽⁵⁵⁾ vagy elkülönített alapokon és befektetési eszközökön keresztül nyújthatnak tőke- és kvázisajáttőke-finanszírozást a végső kedvezményezettnek. Az alapokba vagy más befektetési eszközökbe, valamint az uniós garancia által támogatott platformokba történő befektetések kellően indokolt esetben más befektetők befektetéseivel képest alárendeltek is lehetnek.

⁽⁵³⁾ A kkv-keret esetében az alapok szintjén legalább 30 %-os magánbefektetői finanszírozásra van szükség. Társbefektetési eszközök esetében a magánfinanszírozási hányadra vonatkozó követelmény az egyes végső kedvezményezettekbe történő befektetés szintjén is előírható.

⁽⁵⁴⁾ Elsődleges befektetés a végső kedvezményezettbe történő közvetlen vagy közvetett befektetés (beleértve a hitelfinanszírozást is), amelynek eredményeként a finanszírozás közvetlenül vagy közvetve a végső kedvezményezetthez áramlik.

⁽⁵⁵⁾ Közvetlen tőke- és kvázisajáttőke-finanszírozás nem engedélyezhető a kkv-keret uniós komponense keretében.

6. Szakpolitikai keretek

6.1. Fenntartható infrastruktúra

6.1.1. Az érintett szakpolitikai területek

A fenntartható infrastruktúrára vonatkozó keret célja a fenntartható infrastruktúrára irányuló finanszírozási és beruházási műveletek támogatása az InvestEU-rendelet 8. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett területeken. A kizárt tevékenységekre vonatkozó rendelkezéseknek (e beruházási iránymutatás 2.3.3. szakasza) és az InvestEU Alap 2.6. szakaszban meghatározott allokációs elveinek sérelme nélkül az InvestEU-rendelet II. mellékletében felsorolt, a fenntartható infrastruktúrához kapcsolódó bármely releváns terület jogosult a fenntartható infrastruktúrára vonatkozó keretből nyújtott támogatásra. Ez a támogatás elsősorban az InvestEU-rendelet II. mellékletének 1., 2., 3., 4., 9., 10., 11., 13. d) pontjához, 14. és 15. pontjához kapcsolódik, amelyek némelyikét a 6.1.1.1–6.1.1.8. szakasz nem kimerítő és tájékoztató jelleggel bővebben is részletezi. A támogatható területek a 2.3.2.1. szakasznak megfelelően rangsorolhatók.

Annak az általános célnak a tiszteletben tartása mellett, hogy a beruházások 60 %-a járuljon hozzá az Unió éghajlatpolitikai és környezetvédelmi célkitűzéseéhez, a végrehajtó partnerek által nyújtott finanszírozásnak törekednie kell az ágazatok közötti megfelelő mértékű diverzifikáció biztosítására, figyelembe véve a végrehajtó partner által nyújtott pénzügyi termékeket.

A fenntartható infrastruktúrára vonatkozó keret ágazati programokból származó támogatást is becsatornázhat (lásd a vegyes finanszírozásról szóló 2.9. szakaszt). Ezen túlmenően a fenntartható infrastruktúrára vonatkozó kerethez tartozó beruházásokhoz nyújtott támogatás kombinálható a megosztott irányítás alá tartozó alapokból vagy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó támogatással.

A fenntartható infrastruktúrára vonatkozó keretben nyújtott támogatás célja, hogy hozzáadott értéket teremtsen azáltal, hogy az alábbi esetek bármelyikében biztosítja a finanszírozáshoz való hozzáférést:

- a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos, európai szinten meghatározott szakpolitikai célok és célkitűzések elérése. Ez például a gazdasági, környezetvédelmi és szociális célkitűzések, például a környezeti, társadalmi és irányítási elvek (ESG) egyidejű előmozdítására vonatkozik ⁽⁵⁶⁾;
- az infrastruktúra, mint eszközösztály fejlesztésének támogatása a magas szintű fenntarthatósági normák (beleértve az akadálymentességet ⁽⁵⁷⁾) következetes alkalmazásának, továbbá az átláthatóságnak és az összehasonlíthatóságnak az előmozdítása révén a projekt-előkészítés, a finanszírozási technika és termékek, a monitoring és az adatok területén;
- olyan makroregionális és/vagy határokon átnyúló hatású projektek előmozdítása, amelyek költségein és hasznain több tagállam osztozik, vagy ahol a költségek nemzeti vagy helyi szinten merülnek fel, miközben a hasznok több országra kiterjedően vagy uniós szinten jelentkeznek;
- olyan projektek támogatása, amelyek az uniós szakpolitikai prioritásokból eredő környezeti és társadalmi-gazdasági költségeket és hasznokat internalizálják. Ez például a modális váltáshoz és a fenntartható üzemanyagok közlekedésben való használatához való hozzájáruláshoz, az anyag- és energiahatékonysághoz, a megújuló energiához, a levegő- és vízminőség javításához, a környezetvédelemhez, a biológiai sokféleség hosszú távú védelmének és helyreállításának előmozdításához, a fenntartható infrastruktúrához és a természet alapú megoldásokhoz, a biogazdaság támogatásához, az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentéséhez, a kulturális örökség kezeléséhez, az idegenforgalomhoz, az épületek energiahatékonyságához stb. való hozzájáruláshoz kapcsolódna. Ez magában foglalná a közlekedési mobilitási megoldások megújításának és utólagos átalakításának támogatását is;
- a transzeurópai hálózati infrastruktúra, berendezések és innovatív technológiák előmozdítása, amelyek közjószágként szolgálnak többek között az energia- és közlekedési rendszerek számára. Ezek a projektek kulcsfontosságú szerepet játszhatnak a megújuló energiaforrásokba, az energiahatékonyságba és a keresletoldali válaszigazgatásokba, az egészségügybe (pl. e-egészségügy és gondozási megoldások), a közigazgatásba, például az e-közfoglalkoztatásokba, valamint az alternatív üzemanyaggal működő és együttműködő, összekapcsolt és automatizált mobilitásba történő beruházások szintjének emelése szempontjából;

⁽⁵⁶⁾ Lásd például a fenntartható növekedés finanszírozásáról szóló bizottsági közleményt (COM(2018) 97 final) és a fenntartható finanszírozással foglalkozó magas szintű szakértői csoport által 2018. január 31-én végleges jelentés formájában közzétett anyagot az alábbi címen: <https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/180131-sustainable-finance-final-report_en.pdf>.

⁽⁵⁷⁾ Az európai akadálymentesítési irányelv akadálymentességi követelményeivel összhangban (Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/882 irányelve (2019. április 17.) a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről, HL L 151., 2019.6.7., 70. o.).

- f) a fenntartható digitális konnektivitás és adatplatformok és -infrastruktúrák előmozdítása Unió-szerte, valamint a kommunikációs és információs technológiákkal kapcsolatos termékek és szolgáltatások széles körét támogató – szükség esetén az uniós-nemzetközi konnektivitást előmozdító – projektek, ahol a fenntarthatóság magában foglalja az infrastruktúra vagy berendezés körforgásos jellegére vonatkozó követelmények érvényesítését is;
- g) a világuírral kapcsolatos szolgáltatásokat és úralapú alkalmazásokat lehetővé tevő fenntartható (keringési pályára állított és földi) úrinfrastruktúra fejlesztésének és működtetésének előmozdítása;
- h) olyan projektek előmozdítása, amelyek előnyei az értékláncba vagy az ellátási láncba vagy hálózatba történő egyéb beruházásoktól függenek, és/vagy az úttörő szerep miatt magas kockázattal járnak;
- i) a határokon átnyúló infrastruktúrák és szolgáltatások – többek között a digitális platformok és szolgáltatások – interoperabilitásának előmozdítása;
- j) a kutatási infrastruktúra – többek között az e-infrastruktúra – kiépítésének és az azzal való szinergiáknak az előmozdítása Unió-szerte. Ennek a közösségek által az innováció előmozdítására használt létesítmények, erőforrások és szolgáltatások piacának fejlesztésére kell összpontosulnia;
- k) a belső piac hatékony működésének támogatása a piaci alapú beruházások különböző szabályozási rendszerekben való előmozdításával ⁽⁵⁸⁾;
- l) a kritikus tömeg elérése, valamint csoportok létrehozása és összesített projektvolumen elérése a magánbefektetők vonzása érdekében.

A 6.1.1.1–6.1.1.8. szakaszban ismertetett szakpolitikai területeknek nyújtott támogatás kiegészíthető olyan kísérő intézkedésekkel, amelyek célja, hogy segítsék a hatóságokat és a projektgazdákat a beruházási stratégiák meghatározására, a finanszírozás ötvözésére, a projektek tervezésére és csoportosítására irányuló kapacitás kialakításában.

6.1.1.1. Az energetikai ágazat fejlesztése

A tiszta és **fenntartható megújuló energia** termeléséhez, szolgáltatásához vagy felhasználásához nyújtott támogatásnak azokra a projektekre kell összpontosítania, amelyek nagynak vélt kockázattal és tőkeintenzitással rendelkeznek, lehetővé téve a megújuló energiaforrások további integrálását valamennyi ágazatban (energiatermelés, fűtés és hűtés, közlekedés), valamint más nulla és alacsony kibocsátású energiaforrások és megoldások alkalmazását. A támogatás indikatív jelleggel kiterjedhet határokon átnyúló vagy tengeri jellegű megújulóenergia-projektekre (lásd még a 6.1.1.7. szakaszt), az épületek szén-dioxid-mentesítésére, a megújuló energiaforrások ipari folyamatokban való alkalmazására, alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok (például a hidrogénstratégiával ⁽⁵⁹⁾ összhangban alacsony szén-dioxid-kibocsátású, tiszta hidrogén vagy biometán) termelését és a (kereskedelmi nagyságrendű) gázellátást célzó projektekre, valamint a fejlett bioüzemanyagokra, biomasszára és egyéb fenntartható alternatív üzemanyagokra, valamint a helyszíni tárolásra irányuló projektekre. Támogatni kell továbbá a helyi szinten irányított megújulóenergia-projektek, például az energiaközösségek által irányított projekteket, amelyek gyakran energiahatékonysági fejlesztésekbe illeszkednek. Az energiaágazatnak nyújtott támogatás adott esetben hozzájárulhat a megújuló energiaforrásból előállított energia használatának előmozdításáról szóló (EU) 2018/2001 irányelv ⁽⁶⁰⁾ (a továbbiakban: II. megújulóenergia-irányelv) és az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról szóló (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶¹⁾ (a továbbiakban: az irányítási rendelet) célkitűzéseikhez, valamint elősegítheti az energiahatékonyságot a beruházási döntésekben, többek között a megújuló energia uniós finanszírozási mechanizmusán keresztül ⁽⁶²⁾.

⁽⁵⁸⁾ A tagállamok által a fenntartható energiainfrastruktúra támogatására használt különféle szabályozási keretek szakpolitika- és piactervezési, illetve szabályozási kockázatokkal járnak, ami kihat a tőke költségekre.

⁽⁵⁹⁾ A Bizottság közleménye: Hidrogénstratégia a klímasegleges Európáért (COM(2020) 301 final).

⁽⁶⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 rendelete (2018. december 11.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

⁽⁶¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

⁽⁶²⁾ Az uniós megújulóenergia-financezírozási mechanizmust az irányítási rendelet 33. cikke hozta létre.

Az **energiatakarékosság és az energiamegtakarítás** céljával nyújtott támogatás olyan projektekre terjed ki, amelyek összhangban állnak a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend és a Párizsi Megállapodás keretében vállalt uniós kötelezettségekkel, és hozzájárulnak a 2012/27/EU irányelvben ⁽⁶³⁾ meghatározott célkitűzésekhez (az energiakereslet csökkentése energiatakarékossági intézkedések és keresletoldali szabályozás, a körforgásos gazdaság elveinek alkalmazása, valamint a távfűtésre és a kapcsolt energiatermelésre irányuló olyan projektek támogatása révén, amelyek hozzájárulnak az energiafogyasztás csökkentéséhez és az üvegházhatású gázok és más szennyező anyagok kibocsátásának megelőzéséhez). A támogatás az épületkorszerűsítési programmal ⁽⁶⁴⁾ és különösen annak három kiemelt területével összhangban álló projektekre terjed ki: az energiaszegénység és a legrosszabb teljesítményt mutató épületek kezelése; a középületek, például a közigazgatási, az oktatási és az egészségügyi létesítmények felújítása, valamint a fűtés és hűtés szén-dioxid-mentesítése. Támogatni kell azokat a projekteket, amelyek korszerűsítik az épületek fűtési és hűtési rendszereit, mivel ezek elengedhetetlenek az uniós épületállomány dekarbonizációjához. A helyi megújulóenergia-potenciál kiaknázása szintén kulcsfontosságú az EU importált fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségének csökkentéséhez. A támogatás a **meglévő épületek olyan energiatákarékossági felújításaira** fog kiterjedni, amelyek az épületek energiatákarékosságáról szóló 2010/31/EU irányelv ⁽⁶⁵⁾ 10. cikkének (6) bekezdésében meghatározott kritériumok közül egy vagy több alapján meghatározott energiatákarékosság-növekedést céloznak meg vagy valószínűsítenek meg – ilyen kritérium például a felújítással elért javulás, a felújítás előtt, illetve után kiállított energiatákarékossági tanúsítványok összehasonlításának tükrében. A támogatás továbbá kiterjedhet a **rendkívül energiatákarékony új épületek építésére is, de csak akkor, ha túllépi a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó nemzeti előírásokat** (tekintettel arra, hogy az EU-ban 2020. december 31-e után az összes új épületnek közel nulla energiaigényű épületnek kell lennie). A felújításba beleértendő az épületeknek az okos funkciók fogadására alkalmas technológiákkal történő korszerűsítése, valamint az épületeknek összekapcsolt energiaellátási, -tárolási, digitális és közlekedési rendszerekbe való integrálása, többek között az e-mobilitást szolgáló infrastruktúrának az épületek energiatákarékosságáról szóló 2010/31/EU irányelvvel ⁽⁶⁶⁾ összhangban történő kiépítése révén. A támogatás kiterjed az épületek életciklus-alapú energiateljesítményével foglalkozó projektekre, valamint a fenntartható épületekre vonatkozó európai mutatók keretrendszerét ⁽⁶⁷⁾ alkalmazó projektekre is. A támogatásnak célja továbbá a vállalkozások energiateljesítményének csökkentése is, ami a folyamatok hatékonyabbá tételén vagy alacsonyabb szénlábnymű termékek előállításán keresztül, valamint innovatív, nulla és alacsony kibocsátású hőellátó rendszerek kifejlesztésén, valamint kapcsolt hő- és villamosenergia-termelésen keresztül valósulhat meg.

A **fenntartható energetikai infrastruktúra** fejlesztésének, intelligenssé tételének és **korszerűsítésének** az átviteli és elosztói szintet kell céloznia. Magában fogja foglalni továbbá a transzeurópai energetikai infrastruktúráról szóló rendeletben ⁽⁶⁸⁾ meghatározott közös érdekű projektek támogatását, az energiahálózatok digitalizálását és korszerűsítését a megújuló energiaforrások nagyobb mértékű elterjedésének elősegítése érdekében, valamint a keresletoldali rugalmassággal és a villamos energia tárolásával kapcsolatos projekteket.

Az InvestEU-ból nyújtott támogatás elő fogja mozdítani az alacsony kibocsátású technológiák bevezetését is: támogathatók a **szén-dioxid-leválasztási, -szállítási, -tárolási és/vagy hasznosítási** (CCUS) technológiákkal, továbbá a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia termeléséhez, a fűtéshez és a hűtéshez, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokhoz (például hidrogén) vagy ipari folyamatokhoz kapcsolódó infrastruktúrával, valamint a bioenergia-erőművekkel és az energetikai átállást lehetővé tevő gyártólétesítményekkel vagy szén-dioxid-eltávolítással kapcsolatos projektek.

6.1.1.2. Fenntartható közlekedési infrastruktúrák, berendezések és innovatív technológiák fejlesztése

A fenntartható közlekedési infrastruktúrák, berendezések és innovatív technológiák fejlesztése céljából nyújtott támogatás a fenntartható és biztonságos közlekedési infrastruktúrák, felépítmények, mobilitási megoldások és berendezések, valamint innovatív technológiák fejlesztésére fog irányulni, összhangban az uniós közlekedési prioritásokkal, a fenntartható és intelligens mobilitási stratégiával ⁽⁶⁹⁾ és a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségekkel. Ide tartoznak a **transzeurópai közlekedési hálózat** (TEN-T) infrastruktúrájának fejlesztését, a meglévő infrastruktúra és összekapcsolódási szintek összetevőinek rehabilitációját és korszerűsítését támogató projektek valamennyi közlekedési módban, beleértve a városi csomópontokat, a tengeri és belvízi kikötőket, a repülőtereket, a multimodális terminálokat, valamint ezek kapcsolódását a TEN-T rendeletben ⁽⁷⁰⁾ meghatározott fő hálózatokhoz és tematikai alkalmazásokhoz;

⁽⁶³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/27/EU irányelve az energiatákarékosságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 315., 2012.11.14., 1. o.).

⁽⁶⁴⁾ A Bizottság közleménye: Európai épületkorszerűsítési program – épületeink környezetbaráttá tétele, munkahelyteremtés, javuló életminőség, COM(2020)662 final.

⁽⁶⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/31/EU irányelve (2010. május 19.) az épületek energiatákarékosságáról (HL L 153., 2010.6.18., 13. o.).

⁽⁶⁶⁾ HL L 153., 2010.6.18., 13. o.

⁽⁶⁷⁾ https://ec.europa.eu/environment/topics/circular-economy/levels_en

⁽⁶⁸⁾ A transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról és az 1364/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről, valamint a 713/2009/EK, a 714/2009/EK és a 715/2009/EK rendelet módosításáról szóló, 2013. április 17-i 347/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 115., 2013.4.25., 39. o.).

⁽⁶⁹⁾ A Bizottság közleménye: Fenntartható és intelligens mobilitási stratégia – az európai közlekedés időtálló pályára állítása (COM(2020) 789 final).

⁽⁷⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1315/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó uniós iránymutatásokról és a 661/2010/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 348., 2013.12.20., 1. o.).

A támogatás elsősorban a TEN-T törzshálózathoz tartozó, a törzshálózati folyosókra vonatkozó munkatervekben meghatározott olyan projektekre fog irányulni, amelyek a hiányzó összeköttetések, szűk keresztmetszetek vagy határokon átnyúló összeköttetések kezelésére irányulnak. A támogatás adott esetben a következőkre terjedhet ki: a meglévő vasúti, közúti, vízi és légi közlekedési infrastruktúra rehabilitációja és korszerűsítése, biztonsági korszerűsítések megfelelő közlekedésbiztonsági eljárások alkalmazásával, valamint környezeti teljesítményfejlesztések, ideértve a digitális közlekedési-rányítási rendszerek, például az ITS ⁽¹⁾, a RIS ⁽²⁾, az ERTMS ⁽³⁾, a SESAR – fedélzeti berendezéseket is tartalmazó – telepítését, továbbá a digitális közlekedési infrastruktúra a különböző közlekedési módok és ágazatok közötti interoperábilis adatmegosztás és adatszolgáltatás érdekében. A támogatás kiterjed az új közlekedési technológiák és szolgáltatások fejlesztésére és kiépítésére, például az összekapcsolt és autonóm közlekedési módokkal, az integrált jegyértékesítéssel, valamint a kevésbé szennyező belvízi és tengeri közlekedési eszközökkel kapcsolatban (beleértve a hajók által okozott olajszennyezés megelőzését). Kiterjed továbbá a TEN-T hálózat katonai mobilitási igényekhez való hozzáigazításának támogatására, amennyiben az ilyen infrastruktúra megfelel mind a polgári, mind a katonai célok igényeinek (kettős felhasználás).

A támogatás olyan **TEN-T infrastrukturális projektekre is kiterjed, amelyek legalább két különböző közlekedési mód használatát biztosítják**, így különösen a multimodális teherpályaúdvarkokra és a logisztikai platformokra, valamint a személyszállítási csomópontokra. A támogatás azon multimodális összeköttetésekre és végponti szakaszokra is irányul, amelyek lehetővé teszik az áru- vagy személyszállítási forgalom fenntarthatóbb közlekedési módokra – például vasúti közlekedésre, tömegközlekedésre/közösségi közlekedésre, belvízi hajózásra vagy rövid távú tengeri fuvarozásra – történő áttérését.

Támogathatók az **intelligens és fenntartható városi mobilitási projektek**, különösen a személyszállítás multimodális csomópontjai, az aktív közlekedési módok, a belvízi utak és az innovatív mobilitási megoldások, az utazási módok zökkenőmentes és hatékony összekapcsolását szolgáló digitális közlekedési infrastruktúra, valamint az aktív és kibocsátásmentes mobilitás infrastruktúrája. A fenntartható közlekedési módokra való áttérés előmozdítását célzó projekteknek a felhasználók biztonságának és a megkülönböztetésmentes hozzáférhetőségnek a javítására kell összpontosítaniuk, többek között a csökkent mozgásképességű utasokra való tekintettel is. A projektek célja lehet továbbá a közúti közlekedésbiztonság javítása az európai közutakon bekövetkező halálesetek és súlyos sérülések 2050-ig történő megszüntetésére irányuló uniós célkitűzéssel összhangban, különös figyelmet fordítva a veszélyeztetett úthasználókra, például a kerékpárosokra és a gyalogosokra.

A **közlekedési mobil eszközök felújítása és utólagos átalakítása** kapcsán előnyben kell részesíteni a vasúti, a belvízi és a tengeri szállításban használt gördülő eszközök és hajók beszerzésére irányuló megkülönböztetésmentes projekteket. A vasúti és belvízi közlekedés területén a támogatás a jelenlegi gördülő eszközökbe és hajókba – például a digitális RIS-berendezésekbe, a zajcsillapításba, az ERTMS-sel és a digitális automatikus kapcsolókészülékekkel való felszerelésbe – történő beruházásokra is kiterjed. Ide tartoznak továbbá a légi közlekedés és a hajózás – a tengeri és belvízi hajózás – továbbá a körforgásos gazdaság elveit figyelembe vevő és a fenntartható, alternatív üzemanyagokra való áttérést célzó ágazatok, a szennyezés minden formájának csökkentése, valamint az ipar segítése az üvegházhatásúgáz-kibocsátás tekintetében a jövőre vonatkozóan vállalt kötelezettségek teljesítésében, beleértve a kibocsátásmentességet biztosító hajókhoz nyújtott támogatást, valamint a régi repülőgépek és hajók olyan új generációs repülőgépekkel és hajókkal való felváltását, amelyek révén – a teljes életciklusra vetített kibocsátás alapján – jelentős kibocsátáscsökkentés érhető el. Ezen túlmenően a hajók, valamint a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású közúti járművek is támogathatók (lásd az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájára vonatkozó lenti bekezdést).

A **vasúti infrastruktúrára, az egyéb vasúti projektekre, a belvízi infrastruktúrára, a tömegközlekedési projektekre, valamint a tengeri kikötőkkel és a tengeri gyorsforgalmi utakkal kapcsolatos projektekre** szánt támogatás olyan beruházásokra irányulhat, amelyek megelőzik vagy csökkentik az üvegházhatású gázok, mérgező szennyező anyagok kibocsátását vagy a zajkibocsátást. Ezek a beruházások irányulhatnak a kikötői befogadólétesítményekre és a környezetvédelmi intézkedéseket lehetővé tevő egyéb eszközökre, valamint a kombinált fenntartható infrastruktúrába való beruházásokra, ideértve az alternatív üzemanyagok kis méretű infrastruktúrájának kiépítését és a kikötők teljes szénlábnymótt csökkentő egyéb megoldásokat is. Támogathatók a repülőtéri infrastruktúra és a kapcsolódó szolgáltatások (például földi kiszolgálás, földi forgalmi műveletek, földön lévő légi járművek) környezetbarátabbá tételére irányuló beruházások, amelyek megelőzik vagy csökkentik a kibocsátást vagy a zajkibocsátást.

Valamennyi közlekedési mód esetében támogatható a villamos energiával, a hidrogénnel, valamint a nagymértékben (> 50 %) biometánnal kevert cseppfolyósított vagy sűrített földgázzal való **feltöltésre szolgáló töltőinfrastruktúra** telepítése, valamint az alacsony és nulla kibocsátású közúti járművekből álló flották, valamint az intelligens konnektivitást és az interoperábilis szolgáltatásokat biztosító platformok kiépítése. A közúti járműflották megújításakor a járműveknek meg kell felelniük az alkalmazandó magas szintű biztonsági előírásoknak is. Utólagos átalakítással történő kiépítés esetén, az érintett járműveket a kipufogócsőnél mért nulla kibocsátásra vonatkozó szabványnak megfelelően kell utólagosan átalakítani. Támogathatók a fenntartható alternatív üzemanyagokat, például LNG-t használó, kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású hajók és flották, valamint a fenntartható energiaforrásokat használó légi járművek üzembe állítása. A hajók utólagos átalakítása lehetővé teszi a tengeri és belvízi hajózás számára a fenntartható alternatív üzemanyagok vagy villamos energia használatát. A kapcsolódó beruházások tekintetében elsőbbséget élveznek i. a nyilvánosan hozzáférhető

⁽¹⁾ Intelligens közlekedési rendszer.

⁽²⁾ Folyami információs szolgáltatások.

⁽³⁾ Európai Vasúti Forgalmirányítási Rendszer.

üzemanyagtöltő és elektromos töltőinfrastruktúra kiépítése a körforgásos gazdaság elveinek figyelembevételével; ii. a hatóságok flottái által használt vagy a közszolgáltatási szerződésből eredő közszolgáltatási kötelezettségeket teljesítő üzemeltetők által használt üzemanyagtöltő és elektromos töltőinfrastruktúrák; és iii. a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású könnyű- és nehézgépjárművek, valamint a fenntartható alternatív üzemanyagokkal üzemelő, kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású hajók és flották vagy a fenntartható energiaforrásokat használó, alacsony kibocsátású légi járművek közszolgáltatási és magánflottákban történő telepítése. A közúti infrastruktúrának korlátozás nélkül hozzáférhetőnek kell lennie a nyilvánosság számára, és lehetővé fogja tenni könnyen használható ad hoc fizetési módok (pl. bankkártyás fizetés) igénybevételét annak érdekében, hogy a járműhasználók anélkül tölthessék járműveiket, hogy szolgáltatási szerződést kötnének az érintett üzemeltetővel. Ezenkívül a rendelkezésre álló statikus és dinamikus adatokat közös vagy nemzeti hozzáférési pontokon keresztül hozzáférhetővé fogják tenni. A nyilvános hozzáférhetőségre vonatkozó ezen követelmények nem alkalmazandók a zárt flottát kiszolgáló magánkezelésű vagy magánüzemeltető által üzemeltetett telepeken történő elektromos töltésre vagy üzemanyag-feltöltésre. Támogatható a légi, szárazföldi és vízi közlekedésben használt fenntartható alternatív üzemanyagok fejlesztését, előállítását és az üzemanyag-ellátást kiszolgáló infrastruktúra, hozzájárulva ezáltal a közlekedés dekarbonizációjára irányuló uniós szakpolitikák (mint például a ReFuelEU Aviation és a FuelEU Maritime kezdeményezések) végrehajtásához.

Támogathatók a városi és vidéki területek azon **egyéb intelligens és fenntartható mobilitási projektjei**, amelyek előmozdítják a közúti közlekedésbiztonságot; az akadálymentességet; a kibocsátás- és zajcsökkentést; valamint új közlekedési technológiák és szolgáltatások fejlesztését és bevezetését, például az összekapcsolt és autonóm közlekedési módokkal, valamint az integrált menetjegy-értékesítéssel összefüggésben.

Az InvestEU Alapból támogathatók a szabványoknak – többek között a környezetvédelmi és biztonsági előírásoknak – való megfelelés szintjének fokozására, elérésére vagy fenntartására irányuló intézkedések, valamint **a meglévő közlekedési infrastruktúra fenntartására vagy korszerűsítésére**, a meglévő közlekedési infrastruktúra rehabilitációjára vagy a biztonságos parkolóhelyekre és létesítményekre irányuló projektek is.

6.1.1.3. Környezet és erőforrások

Az InvestEU Alap céljai között szerepel a természeti tőkével és a körforgásos gazdasággal kapcsolatos beruházások mozgósítása ⁽⁷⁴⁾. Ezzel összefüggésben az ezen 6.1.1.3. szakaszban felsorolt hagyományos infrastrukturális területeken végrehajtott környezetvédelmi beruházások mellett a beruházásoknak többek között a légszennyezés és a zaj csökkentésére, a természetvédelemre, az energiafogyasztás csökkentésére és a balesetmegelőzésre irányuló mobilitási projektekre kell irányulniuk.

A **vízgazdálkodás támogatása, beleértve az ivóvízellátást és a víziközmű-szolgáltatást, az árvízvédelmet**, a hálózatok hatékonyságát, a szivárgások csökkentését, a szennyvíz összegyűjtését és kezelését szolgáló infrastruktúrát, **a parti infrastruktúrát és egyéb, vízzel kapcsolatos zöld infrastruktúrát**, amely magában foglalja a szárazföldi és tengeri vízkészletekre és a kapcsolódó ökoszisztéma-szolgáltatásokra vonatkozó, például a 2008/56/EK ⁽⁷⁵⁾, a 2000/60/EK ⁽⁷⁶⁾ és a 2007/60/EK irányelv ⁽⁷⁷⁾, a 98/83/EK ⁽⁷⁸⁾, a 91/271/EGK ⁽⁷⁹⁾ és a 91/676/EGK tanácsi irányelv ⁽⁸⁰⁾, valamint az (EU) 2019/1009 ⁽⁸¹⁾ és az 1107/2009/EK rendelet ⁽⁸²⁾ által meghatározott uniós környezetvédelmi politikák végrehajtását támogató beruházási projekteket és kapcsolódó szolgáltatásokat. Különös jelentőséggel bír i. a vízellátáshoz és a megfelelő higiénés létesítményekhez való hozzáférés biztosítása valamennyi uniós polgár számára, az energiahatékonyságra és a szivárgás megelőzésére vonatkozó kritériumoknak megfelelő ivóvíz- és szennyvízkezelési infrastruktúra kiépítése és fenntartása révén, valamint ii. a víz-keretirányelvnek (2000/60/EK) és az árvízvédelmi irányelvnek (2007/60/EK) való megfelelés biztosítása, beleértve a vízgyűjtő-gazdálkodási tervekben és az árvíz-kockázat-kezelési tervekben előírt intézkedéseket, nevezetesen a folyók jó ökológiai állapotát biztosító beruházásokat, a meglévő vízierőműveknek a hatékonyság javítását és a környezeti hatás csökkentését célzó felújítására vagy fejlesztésére irányuló beruházásokat, továbbá a mezőgazdaságból, az akvakultúrából és az ipari forrásokból származó diffúz szennyezések csökkentését, a víz hatékony felhasználását segítő megoldásokat, a víz-újrafelhasználást minden ágazatban, valamint az árvíz-kockázat csökkentésére szolgáló természet-alapú megoldásokat.

⁽⁷⁴⁾ A Bizottság közleménye: Európa nagy pillanata: helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért (COM(2020) 456 final).

⁽⁷⁵⁾ A tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló 2008/56/EK irányelv (tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv, HL L 164., 2008.6.25., 19. o.).

⁽⁷⁶⁾ A vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló 2000/60/EK irányelv („víz-keretirányelv”) (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

⁽⁷⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2007/60/EK irányelve az árvíz-kockázatok értékeléséről és kezeléséről („árvízvédelmi irányelv”) (HL L 288., 2007.11.6., 27. o.).

⁽⁷⁸⁾ A Tanács 98/83/EK irányelve (1998. november 3.) az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről („ivóvíz-irányelv”) (HL L 330., 1998.12.5., 32. o.).

⁽⁷⁹⁾ A Tanács 91/271/EGK irányelve (1991. május 21.) a települési szennyvíz kezeléséről („a települési szennyvíz kezeléséről szóló irányelv”) (HL L 135., 1991.5.30., 40. o.).

⁽⁸⁰⁾ A Tanács 91/676/EGK irányelve (1991. december 12.) a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről („nitrátirányelv”) (HL L 375., 1991.12.31., 1. o.).

⁽⁸¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1009 rendelete az uniós terméshővel anyagok forgalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról, az 1069/2009/EK és az 1107/2009/EK rendelet módosításáról, valamint a 2003/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről („műtrágyarendelet”) (HL L 170., 2019.6.25., 1. o.).

⁽⁸²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete a növényvédő szerek forgalomba hozataláról valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről („növényvédő szerekéről szóló rendelet”) (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.).

A hulladékkezelési infrastruktúra támogatása, azaz a tagállamoknak a körforgásos gazdaságra való átállás előmozdításához és különösen az uniós hulladékhierarchia végrehajtása tekintetében a magasabb szintre lépéshez szükséges infrastruktúra tekintetében történő támogatása, középpontban a hulladékképződés megelőzését szolgáló fejlesztésekkel. Az InvestEU-rendelet V. mellékletében meghatározott kizárási kritériumok sérelme nélkül a beruházási projekteknek a hulladékgazdálkodási tervek és a hulladékmegelőzési programok végrehajtására (a hulladékokról szóló módosított 2008/98/EK keretirányelv⁽⁸³⁾ alapján), újrafelhasználási és javítási hálózatok felállítására és támogatására, működőképes hulladékválogató és -gyűjtési rendszerek kialakítására, valamint újrafeldolgozó létesítmények létrehozására kell irányulniuk (beleértve a települési biohulladék és a textiltermékek elkülönített gyűjtését szolgáló fejlesztéseket).

Az ökoszisztémák és szolgáltatásaik javítására és helyreállítására irányuló beruházások, amelyek a biológiai sokféleség és az alkalmazkodási előnyök érdekében a természeti tőke megőrzését, helyreállítását, kezelését és javítását – többek között zöld és kék infrastrukturális projektek révén – előmozdító projektekre összpontosítanak. Ez magában foglalja többek között a levegővel és az éghajlati rendszerekkel, a tengerekkel, a földdel, a talajjal, az erdőgazdálkodással, a mezőgazdasággal, a vízzel és hulladékokkal, valamint a közlekedéssel és az energiával kapcsolatos kihívások ökoszisztéma-alapú megoldásait. A támogatásnak olyan intézkedésekre is ki kell terjednie, amelyek célja a biodiverzitási stratégia⁽⁸⁴⁾ és „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia⁽⁸⁵⁾ céljainak elérése az élelmiszer-termelési értékláncok javítása révén (amennyiben azok nem tartoznak a kvv-keret hatálya alá). Különösen ösztönözni kell a határokon átnyúló projekteket, valamint a **fenntartható kulturális örökséget** előmozdító projekteket. A támogatás kiterjedhet **ipari területek** (beleértve a szennyezett területeket is) rehabilitációjára és a fenntartható hasznosítás érdekében történő helyreállításra is.

A fenntartható fejlődés támogatása a városi, vidéki, part menti és tengeri területek fejlesztésében és a tágabb értelemben vett biogazdaságban, amely az adott földrajzi területre összpontosító, más területeken nem lefedett infrastrukturális projekteket jelent, beleértve a természetbe és természetalapú megoldásokba történő beruházásokat, amelyek célja az üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak, a zajkibocsátásnak és a mérgező szennyező anyagok kibocsátásának a megelőzése vagy ellenőrzése, illetve egyéb hatások vagy természeti tőkéből való függőségek mérséklése, a körforgásos gazdaságra való átállás előmozdítása mellett. Ide tartoznak az inkluzív és akadálymentes intelligens városok és hálózataik, régióik és ágazataik előmozdítását célzó infrastrukturális projektek. A támogatás kiterjed továbbá a biogazdaságnak a bioalapú iparágakba, az energiaigényes vagy fosszilis anyagokat helyettesítő tengeri és szárazföldi megoldásokba, az akvakultúrába, valamint a kék és zöld biotechnológiába történő beruházások révén történő előmozdítását célzó projektekre is. A támogatás a tengereket és óceánokat is érintheti a kék gazdaság és annak finanszírozási elvei révén, különösen a megújuló tengeri energiával és a körforgásos gazdasággal összefüggésben.

Az éghajlatváltozással, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással és az éghajlatváltozás mérséklésével kapcsolatos intézkedésekre, így többek között a természeti veszélyek és katasztrófák kockázatának csökkentésére irányulóan nyújtott támogatás az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást és a jelenlegi és jövőbeli éghajlati kihívásokkal szembeni reziliencia növelését célzó infrastrukturális projekteket foglalja magában. Ez többek között az alacsonyan fekvő területek és a part menti területek védelmét, továbbá a tengerszint emelkedésével kapcsolatos egyéb intézkedéseket, az árvízmelegedést, a vízkészlet jobb és fenntartható használatát és az aszályok megelőzését, valamint az infrastruktúra szélsőséges hőmérsékletre való igazítását fogja magában foglalni. Ide tartozhatnak az olyan innovatív technológiák is, amelyek hozzájárulnak az Unió környezeti éghajlatváltozással szembeni rezilienciájához vagy társadalmi fenntarthatósági célkitűzéseihez, vagy mindkettőhöz, és megfelelnek az Unió környezetvédelmi vagy társadalmi fenntarthatósági normáinak.

A körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv⁽⁸⁶⁾ céljaival összhangban a **körforgásos gazdaság rendszereit – többek között a nyersanyagok fenntartható felhasználását – megvalósító projektek és vállalkozások** támogatása. A támogatás kiterjed többek között az erőforrás-hatékonysági szempontokat a termelés és a termékek életciklusa során integráló projektekre, valamint minden olyan stratégiára, amelynek célja a termékek, az eszközök és az anyagi erőforrások értékének és élettartamának maximalizálása, valamint mindazon infrastruktúrára és szolgáltatásokra, amelyek előmozdítják az ágazatok, illetve a városi és vidéki közösségek viszonylatában az ipari üzemek közötti ipari szimbiózist és közreműködést. Ez magában foglalja a körforgásos üzleti modellek alkalmazását is, amelyek dematerializációhoz, szolgáltatásodáshoz, valamint a termékek és erőforrások intenzívebb és hatékonyabb használatához vezetnek, internalizálva vagy kiküszöbölve a negatív externáliákat. A beruházási projekteknek a másodlagos nyersanyagok teljes értékláncára kiterjedő lépéseket is magukban kell foglalniuk, beleértve a zártláncú rendszereket, az örökölt mérgező és problémás vegyi anyagok eltávolítását az alapanyagok feldolgozásától az újrafeldolgozásig. Különös figyelmet kell fordítani azokra az ágazatokra, amelyek a legtöbb erőforrást használják fel, és amelyekben nagy a körforgásos potenciál: ilyenek az elektronika, az információs és kommunikációs technológiák (IKT), az akkumulátorok és járművek, a csomagolás, a műanyaggyártás, a textilipar, az építőipar és az épületek, valamint az élelmiszerek, a vízgazdálkodás és a tápanyagok.

⁽⁸³⁾ Az (EU) 2018/851 irányelvvel (HL L 150., 2018.6.14., 109. o.) módosított, a hulladékokról szóló, 2008. november 19-i 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

⁽⁸⁴⁾ A Bizottság közleménye: A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia Hozzuk vissza a természetet az életünkbe! (COM(2020) 380 final).

⁽⁸⁵⁾ A Bizottság közleménye: A „termelőtől a fogyasztóig” stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért (COM (2020) 381 final).

⁽⁸⁶⁾ A Bizottság közleménye: A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv (COM (2020) 98 final).

Az energiaigényes iparágak **dekarbonizációját** és kibocsátásának jelentős csökkentését segítő műveletek támogatása, ideértve a zártláncú rendszereket és az innovatív, alacsony kibocsátású technológiák, többek között az energiatárolás, a szén-dioxid-leválasztás, -szállítás, -tárolás és/vagy -hasznosítás bevezetését, továbbá az energiatermelési és -elosztási lánc dekarbonizációját a szén és az olaj használatának fokozatos kivezetése révén előmozdító műveleteket, valamint a földgáz alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokkal való fokozatos helyettesítését előmozdító műveletek támogatását. A támogatásnak elő kell mozdítania továbbá a körforgásos zártláncú rendszereket az olyan anyagok energiaigényes feldolgozása során, mint az acél, az alumínium, a műanyag és a cement, az újrafeldolgozott anyagok értékvesztését okozó szennyeződések kiküszöbölése érdekében.

6.1.1.4. Fenntartható és biztonságos digitális konnektivitási infrastruktúra fejlesztése

A fenntartható és biztonságos **digitális konnektivitási infrastruktúra** fejlesztéséhez nyújtott támogatásnak a kommunikációs és információs technológiával kapcsolatos termékek és szolgáltatások széles körét támogató projektekre kell összpontosítania. A támogatás kiterjedhet például az infrastruktúra egyetemes (többek között vidéki/peremterületeket érintő) kiépítését támogató projektekre, a nagyon nagy kapacitású digitális hálózatok kiépítésére, többek között vezetékes és vezeték nélküli csatlakozási rendszerek, például üvegvezeték és 5G kapcsolódási rendszerek telepítése révén, valamint „Az összekapcsoltság a versenyképes digitális egységes piac szolgálatában” című közleményben ⁽⁸⁷⁾ meghatározott, a digitális konnektivitásra vonatkozó uniós stratégiai célkitűzések eléréséhez szükséges beruházásokra.

A támogatás emellett olyan projektekre is irányul, amelyek célja az uniós hálózatok (pl. kvantumbiztos kommunikációs hálózatok, a régiók közötti és nemzetközi – többek között szárazföldi és tenger alatti kábelekkkel, illetve műholdas rendszerekkel biztosított – konnektivitás, adatközpontok, valamint közvédelem és katasztrófaségély-hálózatok) kapacitásának és rezilienciájának növelése, valamint a kulcsfontosságú közszolgáltatások digitalizációjának támogatása.

A támogatás kiterjed továbbá a fenntartható és nagy kapacitású, összekapcsolt felhőalapú infrastruktúrák Unióban történő kiépítésére (például a felhők közötti munkaterhelés optimalizálását kiegyensúlyozó, szoftvervezérelt infrastruktúrák és a felhőalapú infrastruktúrákat összekapcsoló zöld konnektivitási hálózatok telepítésére), valamint a legjobb minőségű, energiahatékony európai adatközpontokra, és ezt kiegészítve a nagy- és kisvállalkozások adatközpontjainak utólagos átalakítására (például új hűtőrendszerek és energiagazdálkodási megoldások révén).

A digitális konnektivitási infrastruktúrák – például a közlekedési és energetikai infrastruktúrák optimalizálását, az épületek energiafogyasztásának optimalizálását, a hulladék és a szennyezés csökkentését, valamint a természeti erőforrások használatának digitális megoldások révén történő optimalizálását célzó infrastruktúrák – szintén megfelelő beruházási célt jelentenek.

E tekintetben a támogatásnak az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére vagy elkerülésére, valamint a tartós, javítható, korszerűsíthető és újrafeldolgozható infrastruktúrára irányuló projekteket kell megcéloznia, összhangban az európai zöld megállapodással.

6.1.1.5. Fenntartható űrinfrastruktúra fejlesztése

Az új és meglévő, keringési pályán lévő és földi infrastruktúrák fenntartható fejlődésének és korszerűsítésének támogatása. Ez lehetővé teszi az űrpar ökológizálását a hordozórakéták és az űreszközök (pl. műholdak) és a kapcsolódó földi szegmensek tekintetében. Ez magában foglalja a környezetbarátabb űreszközök, indítórendszerek és kapcsolódó létesítmények fejlesztését szolgáló gyártási, összeszerelési, tesztelési, üzemeltetési és karbantartási tevékenységeket, valamint az indító létesítményeket. Idetartozik továbbá az űrnek az űreszközök keringési pályáról való kivonása és leszerelése révén történő tisztább használata is.

Az uniós űrprogram komponenseinek és a kapcsolódó szolgáltatásoknak a támogatása, valamint az európai űrstratégia ⁽⁸⁸⁾ célkitűzéseinek támogatása az uniós társadalom és gazdaság számára nyújtott előnyök maximalizálása érdekében. Ez lehetővé teszi a meglévő és újonnan felmerülő felhasználói igényeknek megfelelő, célzott szolgáltatások és alkalmazások kifejlesztését, többek között olyan kiemelt területeken, mint az éghajlatváltozás, a fenntartható fejlődés, a konnektivitás és a biztonság.

6.1.1.6. Fenntartható turisztikai infrastruktúra fejlesztése

A fenntartható turisztikai infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztéséhez nyújtott támogatásnak a fenntartható, innovatív és digitális turizmus felé történő elmozdulást segítő projektek támogatása révén növelnie kell az ágazat hosszú távú versenyképességét.

⁽⁸⁷⁾ A Bizottság közleménye: Az összekapcsoltság a versenyképes digitális egységes piac szolgálatában – Úton a gigabit alapú európai információs társadalom felé, COM(2016) 587 final.

⁽⁸⁸⁾ A Bizottság közleménye: Űrstratégia Európa számára (COM(2016) 705 final).

6.1.1.7. A dekarbonizációt szolgáló tengeri fejlesztések

Az e területeken nyújtott támogatásnak hozzá kell járulnia a tengeri villamosenergia-termeléshez a jövőbeli energiaigény kielégítése érdekében. A támogatásnak egyúttal enyhítenie kell az EU szárazföldi erőforrásainak túlzott igénybevételét a vízi és tengeri erőforrások termelékenységének javításán keresztül. Ennek része lehet például az algatermesztés és -felhasználás, valamint más új fehérjeforrások igénybevétele, amelyek enyhíthetik a mezőgazdasági földterületekre nehezedő nyomást.

A támogatásnak a következők megvalósítására kell összpontosítania:

- a) úszó szélerőműparkok;
- b) a kikötőknek közlekedési csomópontokból a tengeri ipar kiszolgálására szolgáló csomópontokká történő átalakítására irányuló fejlesztések;
- c) a tengeri hálózatok kábelezése, különös tekintettel a turbinák és a csomópontok közötti váltakozó áramú csatlakozásokra, amelyek ezután egyenáramú rendszerösszekötőkkel csatlakoznak a szárazföldi hálózathoz;
- d) hullám- és árapály-energiát hasznosító eszközök;
- e) tengeri akvakultúra.

6.1.1.8. A kritikus infrastruktúrára irányuló stratégiai beruházások

A fenntartható infrastruktúrára vonatkozó keret alapján támogatott stratégiai beruházások olyan projektekre irányulhatnak, amelyek hozzájárulnak a kritikus – fizikai vagy virtuális – infrastruktúrarészek vagy a kritikus infrastruktúrák ellátási láncai vagy közvetlenül az infrastruktúra kritikus elemei stabilitásához, üzembiztonságához és rezilienciájához, különös tekintettel az Unió zöld és digitális átállására.

A támogatott műveletek olyan vállalkozásokra – köztük kkv-kra – is irányulhatnak, amelyek az ezen 6.1.1.8. szakaszban felsorolt kritikus infrastruktúrális prioritások bármelyikének működtetéséhez és fenntartásához szükséges termékeket és szolgáltatásokat állítanak elő.

A **kritikus infrastruktúrával** kapcsolatos beruházási műveletek a 2008/114/EK tanácsi irányelvvel⁽⁸⁹⁾ összhangban európai kritikus infrastruktúrákként meghatározott és a tagállamok által az irányelv 3. cikkének megfelelően kiválasztott műveletekre irányulhatnak. A támogatás irányulhat a tiszta energia ellátási láncaira, nevezetesen a megújulóenergia-technológiákhoz (például fotovoltaikus napenergia, szélenergia, vízenergia, megújuló hidrogén stb.) szükséges berendezések gyártási kapacitására.

A támogatott műveletek **az európai légi, vasúti, közúti, belvízi és tengeri szállítás ellátási láncaira** is irányulhatnak, beleértve a szállítási módok és a termelési kapacitások integrálásába történő beruházások támogatását.

A **digitális infrastruktúra** tekintetében a stratégiai beruházások azok, amelyek szorosan kapcsolódnak a digitális hírközlési szolgáltatások reziliens és biztonságos nyújtására vonatkozó célkitűzésekhez, ideértve a nagyon nagy kapacitású konnektivitás és az 5G hálózatok kritikus elemeit, a kvantumkommunikációt, a dolgok internetét, a médiát, az online szolgáltatási platformokat, a biztonságos felhőalapú számítástechnikát, az adatfeldolgozást és -tárolást, valamint az ezen infrastruktúrák és szolgáltatások mögött húzódó értékláncokat. Tekintettel a különböző architektúrákra és a folyamatosan változó technológiai megoldásokra, ideértve a kiberbiztonság szempontjából relevánsakat is⁽⁹⁰⁾, át kell világítani a digitális átállás változó szükségleteit, valamint ennek az átállásnak az adattovábbítással, -felhasználással és -tárolással kapcsolatos, a biztonsági és technológiai autonómiát és rezilienciát érintő dimenzióit. A **digitális választási infrastruktúrához és az érzékeny létesítményekhez** kapcsolódó projektek akkor támogathatók, ha elsősorban az említett infrastruktúrák és létesítmények biztonságának és rezilienciájának megerősítését és a rosszindulatú és diszruptív fellépésekkel, így különösen a dezinformációval, az adatlopással és a kibertámadásokkal szembeni védelmét szolgálják.

A **kommunikációs és médiainfrastruktúrába** történő beruházások is stratégiai jelentőségűek, amennyiben hozzájárulnak a független európai tartalomgyártáshoz, összhangban azzal a célkitűzéssel, hogy a digitális korban meg kell védeni az Unió demokratikus értékeit és a tagállamok szuverenitását, valamint hozzájárulnak az európai tartalmak előállításához, továbbá globális szintű szellemi tulajdonjogi védelméhez és jövedelemtermelési célú hasznosításához.

⁽⁸⁹⁾ A Tanács 2008/114/EK irányelve (2008. december 8.) az európai kritikus infrastruktúrák azonosításáról és kijelöléséről, valamint védelmük javítása szükségességének értékeléséről (HL L 345., 2008.12.23., 75. o.).

⁽⁹⁰⁾ A kiberbiztonsági kockázatok és a vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályok és iránymutatások, többek között az 5G biztonsággal kapcsolatos eszköztár alapján kell értékelni.

A **kritikus úrinfrastruktúrához** kapcsolódó projekteknek támogatniuk kell az uniós úrprogram meglévő komponenseinek megújítását, valamint az új uniós úrinfrastruktúra és -szolgáltatások kifejlesztését. A támogatásnak különösen a következőkre kell irányulnia: i. az európai hordozórakéták által lehetővé tett autonóm, megbízható és költséghatékony hozzáférés a világűrhez és e hozzáférés hasznosítása, beleértve az olyan innovatív koncepciókat, mint a további felhasználhatóság, a korszerű gyártás és az új úrközlekedési rendszerek; ii. úrmegfigyelés és az eszközök védelme, iii. műholdas kommunikáció és konnektivitás, iv. egyéb felmerülő igények.

A támogatott műveletek az úrrendszerek és -technológiák rezilienciájának és versenyképességének javítására is irányulhatnak, kezelve az értékláncok sebezhetőségét.

A **védelmi ipari infrastruktúra** támogatása magában foglalhatja a védelmi technológiák és termékek vagy képzési létesítmények életciklusának technológiai és ipari szempontból történő támogatásához szükséges meglévő infrastruktúrák korszerűsítését vagy új infrastruktúrák telepítését. Ezek az infrastruktúrák nemcsak a hagyományos légi, szárazföldi és tengeri területeket érintik, hanem az olyan újonnan megjelenő területeket is, mint az információtechnológia, az űrágazat és a kibertechnológia. Ezen infrastruktúrák védelmi rendszerek vagy technológiák, így többek között az Európai Védelmi Alap keretében kifejlesztett rendszerek és technológiák, valamint a kettős felhasználású rendszerek és technológiák területén megvalósuló kutatás-fejlesztési, demonstrációs, tesztelési és tanúsítási tevékenységekhez is kapcsolódhatnak. Támogatni kell a más tagállamok felhasználói számára is hozzáférhető multinacionális projekteket. Olyan projektek is támogathatók, amelyek páneurópai digitális és kiberkapacitások és infrastruktúrák megvalósítására irányulnak, például a virtuális mérnöki fejlesztési környezethez, a digitális próbapadokhoz és laboratóriumokhoz, az új, együttműködésen alapuló hadviselési környezethez, a szuper-számítástechnikához, a mesterséges intelligenciához és a védelmi célú kapcsolódó fejlett digitális készségekhez kapcsolódóan (pl. digitális hajógyár; katonai rendszerek digitális modellje vagy ikermodellje).

A **kritikus fontosságú nyersanyagok** területén olyan projektek és kedvezményezett által megvalósított beruházások támogathatók, amelyek hozzájárulnak az Unió fokozott autonómiájához és rezilienciájához az e-mobilitás, az akkumulátorok, a megújuló energiák, a gyógyszerek, a digitális alkalmazások és a védelem ipari ökoszisztémáiban. A kritikus nyersanyagokkal kapcsolatos kiemelt beruházási területek közé tartozhat a mágnesfejlesztés, a ritkaföldfémek kinyerése használt mágnesekből, a ritkaföldfém-finomítás, az elsődleges ércek és az újrahasznosított bányászati hulladék (bauxit, vasérc, szénhulladék). A kritikus fontosságú nyersanyagokkal összefüggésben a jövőben más igények is felmerülhetnek.

A **biztonságos és fenntartható élelmiszer-ellátás** biztosítása érdekében támogathatók például a szállításba, a logisztikába, az élelmiszerlánc decentralizált infrastruktúrájába és az élelmiszer-ellátás területén klaszterek létrehozására irányuló releváns beruházások.

6.1.2. A potenciális pénzügyi termékek jellemzői

A fenntartható infrastruktúrára vonatkozó keret alapján nyújtott támogatás előresorolt és alárendelt finanszírozást nyújt hitel, garancia, bármely más finanszírozási forma vagy hitelminőség-javítás, kvázisajátító- és tőkefinanszírozás formájában. A támogatás célja a támogatható projekthez és a vállalkozásfinanszírozáshoz való hozzáférés megkönnyítése. A pénzügyi termékeknek horizontálisan, vagyis a szakpolitikai keret összes területén rendelkezésre kell állniuk, vagy tematikus pénzügyi terméként konkrét prioritásokhoz rendelhetők.

A pénzügyi termékeket a szakpolitikai prioritásoknak és a piaci igényeknek megfelelően kell kialakítani.

6.1.2.1. Bevonható pénzügyi közvetítők

a) Hitelfinanszírozás esetében:

Típustól függetlenül olyan pénzügyi közvetítők – köztük nemzeti fejlesztési bankok vagy intézmények és más állami tulajdonú közvetítők, kereskedelmi bankok, garanciátársaságok, előresorolt és alárendelt finanszírozást nyújtó diverzifikált hitelalapok, valamint lízingtársaságok – vonhatók be, amelyek az alkalmazandó nemzeti és uniós jogszabályokkal, valamint a költségvetési rendelet vonatkozó követelményeivel teljes összhangban finanszírozást tudnak nyújtani a fenntartható infrastruktúrára vonatkozó keret hatálya alá tartozó területeken.

b) Tőkefinanszírozás esetében:

Olyan állami vagy magán pénzügyi közvetítők, bejegyzés előtt álló szervezetek, alapok alapjai, magántőkealapok, kockázati tőkealapok, társbefektetési eszközök, kockázati hitel-alapok vonhatók be, amelyek az alkalmazandó nemzeti és uniós jogszabályokkal, valamint a költségvetési rendelet vonatkozó követelményeivel teljes összhangban tőkefinanszírozást tudnak nyújtani a fenntartható infrastruktúrára vonatkozó keret hatálya alá tartozó területeken.

Az ilyen közvetítőkkal kapcsolatban álló alapkezelőknek, tanácsadóknak vagy más hasonló személyeknek (ideértve a „pályakezdő” alapkezelőket vagy tanácsadókat is) bizonyítaniuk kell, hogy rendelkeznek az általuk a fenntartható infrastruktúrára vonatkozó keret hatálya alá tartozó területeken megvalósítani kívánt befektetések végrehajtásához szükséges kapacitással és készségekkel, a magántőke bevonására és vonzására irányuló képességgel, továbbá az ezen eszközosztályba való magánbefektetéseket ösztönző jövedelemtermelő képességgel.

6.1.2.2. A megcélzott végső kedvezményezettek

A fenntartható infrastruktúrára vonatkozó keret középpontjában az infrastruktúrába és a kapcsolódó berendezésekbe történő beruházások támogatása áll, többek között az alábbiak révén:

- a) önálló projektgazdák;
- b) magán-, állami és részben állami vállalkozások;
- c) különleges célú gazdasági egységek.

6.1.2.3. Általános pénzügyi termékek

Az általános pénzügyi termékek célja az önálló projektek vagy az összevont kisebb projektek finanszírozáshoz való hozzáféréseinek javítása a végrehajtó partnerek által közvetlenül vagy közvetve (például befektetési eszközökön keresztül) nyújtott finanszírozás révén.

Az általános pénzügyi termékek különböző kockázati profillal rendelkező végső kedvezményezettek változatos körét támogathatják, például a következőket:

- a) szabályozott szervezetek vállalati alapon vagy visszereset nélkül megvalósított projektjei, beleértve a PPP-ket (pl. energia, közlekedés, hulladékgazdálkodás, víz- és szennyvíz-közművek, nagyinfrastruktúra-üzemeltetők), vagy állami vagy részben állami vállalkozások projektjei, amelyek jellemzően alacsony kockázattal járnak.
- b) nem szabályozott szervezetek vállalati alapon vagy visszereset nélkül megvalósított projektjei, beleértve a PPP-ket (pl. energiatermelés, energiatárolás, energiahatékonyság az energiaigényes iparágakban, autópálya-koncessziók, repülőterek/kikötői terminálok és vasutak üzemeltetők, zöld hajózás, széles sávú infrastruktúra és úrinfrastruktúra), amelyek jellemzően közepes vagy magas kockázatúak.
- c) közjavakat támogató projektek megvalósítása, ideértve a kkv-k által az e-mobilitás, az energiahatékonyság, a természeti tőke vagy a természetalapú megoldások terén helyi hatóságok vagy jótékonyági befektetők által indított projekteket, valamint az úripari projekteket, amelyek jellemzően magas kockázattal járnak.
- d) ügyletportfóliók olyan területeken, mint az energiahatékonyság és a megújuló energia háztartások vagy kkv-k számára, a mobilitási eszközök zöldebbé tétele.

A végrehajtó partner által nyújtott tőkefinanszírozás esetében

Az uniós garancia finanszírozási és beruházási műveletekhez nyújtható, többek között az alábbiak formájában:

- a) előresorolt hitelek, kötvények, lízingszerződések és hitelkeretek, beleértve a korlátozott visszereseti projektekhez kapcsolódó előresorolt hiteleket;
- b) alárendelt kölcsönök, beleértve a mezzanine finanszírozás formáját is;
- c) harmadik fél finanszírozóknak nyújtott (előre rendelkezésre bocsátott vagy előre nem rendelkezésre bocsátott) garanciák és a pénzügyi közvetítőkkal kötött egyéb kockázatmegosztási megállapodások;
- d) hitelminőség-javítás új befektetésekhez (projekt-kötvényekhez, bankhitelekhez vagy a kettő kombinációjához), beleértve az alárendelt termékeket is.

Az alárendelt finanszírozást a magánfinanszírozás bevonására, és a bankszettortól származó finanszírozástól a tőkepiaci finanszírozásig terjedő finanszírozási megoldások közötti diverzifikációra is fel lehet használni.

Az uniós garancia a zöldkötvények használatát támogató pénzügyi termékek fejlesztésére is felhasználható.

6.1.2.4. Tematikus pénzügyi termékek

A tematikus pénzügyi termékekből származó támogatás többek között a következőkre irányulhat:

- a) a közlekedési ágazatban magas kockázatú projektek a fenntartható mobilitás, valamint az intelligens és biztonságosabb közlekedés területén.

- b) a megújuló energiaforrások területén különleges, magas kockázatú tevékenységek, mint például:
- i) személyre szabott innovatív garanciák a tagállami komponens keretében, amelyek célja a megújuló energiaforrásokba történő beruházások tőkekölségeinek csökkentése az érintett tagállamban;
 - ii) magas kockázatú garanciatermékek a vállalati megújulóenergia-vásárlási megállapodások piacának előmozdítására, segítve a megújuló energiával kapcsolatos beruházások hosszú távú magánfinanszírozásának növelését.
- c) az energiahatékonyság területén különleges, magas kockázatú tevékenységek, mint például:
- i) a lakóépületekkel kapcsolatban: vissza nem térítendő támogatásokkal kombinálható garanciaeszköz a magánfinanszírozás bevonása és a háztartások ösztönzése érdekében, amellyel kezelhető a lakóépületek felújításával és átalakításával – különösen a mélyfelújításokkal – kapcsolatos jelentős finanszírozási hiány;
 - ii) energiahatékonysági szerződések és energetikai szolgáltató vállalkozások (ESCO cégek): az ESCO cégek garanciaeszköze és rüfrozó alapja az akadályok felszámolása és az energiahatékonysági projektekre vonatkozó energiahatékonysági szerződések kidolgozásának finanszírozása érdekében;
 - iii) a végső kedvezményezettől függetlenül a zöld kötvényekhez kapcsolódó hitelminőség-javítás intézményi befektetőknek új energiahatékonyság-finanszírozási projektekbe történő bevonása érdekében, ami egyúttal a zöldkötvény-piac jelenleg korlátozott méretének bővülése szempontjából is előnyös.
- d) a villamosenergia-infrastruktúra intelligensebbé tétele és korszerűsítése terén az alábbiakat előmozdító projektek:
- i) új üzleti modellek a rugalmassági források – például a keresletoldali válasz és az akkumulátoros energiatárolás – bevezetésére,
 - ii) az új belépők és az energiaközösségek által kifejlesztett decentralizált és kisüzemi energiaforrások.
- e) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiák piaci elterjesztését előmozdító projektek: a villamosenergia-termeléshez, fűtéshez vagy hűtéshez kapcsolódó szén-dioxid-leválasztási, -szállítási, -tárolási és/vagy hasznosítási (CCUS) technológiákkal, továbbá az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokkal (például hidrogén) vagy ipari folyamatokkal, energiatárolással, valamint a bioenergia-erőművekkel és az energetikai áttállást lehetővé tevő gyártólétesítményekkel és a karbonintenzív termékek helyettesítésével kapcsolatos projektek;
- f) a környezet védelméhez és helyreállításához, valamint a körforgásos, erőforrás-hatékony és alacsony kibocsátású biogazdaságra való áttállás irányításához kapcsolódó, a szén-dioxid-eltávolítást előmozdító, a természeti tőkén alapuló, átfogó megközelítést előmozdító, magas kockázatú, fenntartható zöld beruházási projektek vagy programok;
- g) a digitális ágazatban magas pénzügyi kockázattal járó projektek, nevezetesen a konnektivitás kiépítése fehér és szürke (azaz közvetlen gazdasági életképesség nélküli) területeken, vagy jelentős technológiai haladást eredményező projektek (pl. nem fokozatos fejlesztések, hanem a legújabb generációs technológiák bevezetése, ideértve a fenntartható hálózatok és adatinfrastruktúrák kiépítését is);
- h) magas kockázatú portfóliók az energiahatékonyság, a megújuló energia és a mobilitási eszközök ökológizálása területén;
- i) az úrágazatban az úrinfrastruktúrát és a kapcsolódó szolgáltatásokat érintő magas kockázatú vagy tőkeintenzív projektek, valamint az úrinfrastruktúrára vonatkozó új koncepciók és az úrbeli és földi megoldások.

6.2. Kutatás, innováció és digitalizáció

6.2.1. Az érintett szakpolitikai területek

A kutatásra, innovációra és digitalizációra vonatkozó keretből (a továbbiakban: kid-keret) nyújtott támogatásnak az InvestEU-rendelet 3. cikke (2) bekezdésének b) pontjával és 8. cikke (1) bekezdésének b) pontjával összhangban elő kell segítenie és fel kell gyorsítania a kutatási és innovációs (K+I) projektek, projektgazdák, vállalkozások és más innovatív szervezetek forráshoz jutását, valamint ösztönöznie kell a vállalkozások, a piacok és a tagállamok digitális transzformációját. A kid-keret az Unió versenyképességének növelésére irányuló InvestEU-célkitűzéssel összefüggésben, az Unió tudományos és technológiai bázisának erősítésével olyan tudományos, technológiai, gazdasági és társadalmi hatásokat fog kifejteni, amelyek révén végső soron hozzájárul az Unió stratégiai prioritásainak megvalósításához, az innovatív vállalkozások léptékváltásához és az új technológiák piaci bevezetéséhez. A kid-keret befektetései révén Európa fokozni tudja majd rezilienciáját az ipari kulcságazatokban.

A kid-keret finanszírozási és beruházási műveleteire jogosult területeket az InvestEU-rendelet II. melléklete és különösen annak 5. és 6. pontja sorolja fel. A kid-keretből finanszírozhatók az InvestEU-rendelet II. mellékletében – például 13. és 14. pontjában – felsorolt olyan egyéb, finanszírozási és beruházási műveletek szempontjából releváns területek is, amelyek kutatási, innovációs és digitalizációs tevékenységeket fednek le. Az említett területek közé tartoznak többek között az energetika, az energiaigényes iparágak, a környezetvédelem, a kék gazdaság, a tengerhasznosítási ágazat, a közlekedés, az egészségügy, az élettudományok, a biotechnológia, az agrár-élelmiszeripar, a védelmi ipar, az űripar, valamint a kulturális és kreatív ágazatok kutatási, termékfejlesztési, demonstrációs, innovációs és digitalizációs tevékenységei. A támogatható területek e beruházási iránymutatás 2.3.2.1. szakaszának megfelelően rangsorolhatók.

A keret beruházási köre a kutatási, innovációs, demonstrációs és digitalizációs tevékenységekre terjed ki – beleértve a kutatás-fejlesztés (K+F) szakaszán már átesett új termékek és technológiák piaci bevezetéséhez kapcsolódó beruházásokat –, valamint a szervezési innovációra és az üzleti folyamatok újratervezésére, beleértve az új és innovatív üzleti modelleket is. Idetartoznak továbbá az olyan finanszírozási és beruházási műveletek, amelyek alapkutatáshoz vagy az aktuális rendszert érintő, működési környezetben igazolt alkalmazott kutatáshoz kapcsolódnak ⁽⁹¹⁾.

A K+F olyan módszeres tevékenység, amelynek célja a tudásállomány növelése és a rendelkezésre álló tudás új alkalmazási lehetőségeinek feltárása. A tevékenységnek újnak, kreatívnak, eredményében bizonytalannak, módszerét tekintve pedig szisztematikusnak, átadhatónak és megismételhetőnek kell lennie ⁽⁹²⁾.

Innováció alatt a fogyasztói és/vagy társadalmi értéket teremtő termék-, eljárási vagy szervezeti innováció értendő, amely magában foglalja egy új vagy jelentősen továbbfejlesztett termék vagy eljárás (vagy akár üzleti modell) vagy szolgáltatás fejlesztését, demonstrációját, végrehajtását, kereskedelmi hasznosítását és elfogadását.

Digitalizáció alatt a digitális technológiák és szolgáltatások kutatása és innovációja, demonstrációja, tesztelése, bevezetése és elfogadása értendő, továbbá az uniós vállalkozások, iparágak és közérdekű területek digitális transzformációjához hozzájáruló beruházások.

A kid-keret célja továbbá, hogy éghajlati és környezeti előnyökkel járó projektek támogatásával jelentős mértékben hozzájáruljon az európai zöld megállapodáshoz. A keret többek között olyan projektekre is irányulhat, amelyek célja az energiaigényes iparágak és a digitális gazdaság ÜHG- és szennyező anyag-kibocsátásának elkerülése vagy csökkentése, illetve anyaghatékonyságának javítása. Olyan projektekre irányul majd, amelyek digitális technológiák, szolgáltatások és megoldások alkalmazásával kívánják elkerülni vagy csökkenteni más gazdasági ágazatok, többek között az ipar, a közlekedés, az energetika és a mezőgazdaság ÜHG-, szennyező anyag- vagy hulladék-kibocsátását. Támogatást fognak kapni azok a beruházások is, amelyek jelentős mértékben hozzájárulnak a körforgásos gazdasághoz, különösen azokban a kulcságazatokban, amelyek a legtöbb erőforrást használják fel, és amelyekben nagy a körforgás lehetősége.

Az űrökoszisztémába történő befektetések támogathatják az európai űrstratégia célkitűzéseit, vagyis maximalizálhatják az uniós társadalom és gazdaság előnyeit, ha olyan projekteket céloznak, amelyek: i. felgyorsítják az űradatokon alapuló digitális alkalmazások és szolgáltatások bevezetését; ii. elősegítik az űradatoknak és -szolgáltatásoknak más piaci szegmensek innovatív termékeibe, például önvezető járművekbe vagy konnektivitási hálózatokba való integrálását; és iii. előmozdítják az űrtechnológia – és benne a világűrhez való hozzáférés – kereskedelmi hasznosításának és gyártásának léptékváltását ⁽⁹³⁾.

A keret hozzájárulhat a védelmi ipar fejlesztéséhez is: támogathatja különösen a védelmi ágazat és a szorosan kapcsolódó kettős felhasználású technológiák innovációs projektjeiben részt vevő vállalkozásokat és a védelmi ágazat ellátási láncát.

A kid-keret más uniós programok – például a Horizont Európa, a Digitális Európa program, a Kreatív Európa program, az uniós űrprogram, az Európai Védelmi Alap, az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap stb. – szakpolitikai prioritásait is támogatni fogja.

A kid-keret különböző ágazati programok, például a kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) keretében létrehozott Innovációs Alap, valamint más uniós és nemzeti programok és alapok forrásait is becsatornázhatja. Az ilyen befektetések kombinálhatók az uniós programokból, a (megosztott irányítású) kohéziós politikai programokból vagy a nemzeti programokból nyújtott finanszírozással.

⁽⁹¹⁾ Technológiai készenléti szintek.

⁽⁹²⁾ OECD, Frascati kézikönyv, 2015 – Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development (Iránymutatás a kutatással és a kísérleti fejlesztéssel kapcsolatos adatgyűjtésről és adatszolgáltatásról), 44–45. o., https://read.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/frascati-manual-2015_9789264239012-en.

⁽⁹³⁾ A Bizottság, az Európai Űrügynökség és az Európai Védelmi Ügynökség közös munkacsoportja által összeállított, az európai stratégiai függésmentességhez szükséges kritikus űrtechnológiákkal kapcsolatos intézkedéseket tartalmazó aktuális jegyzéknek megfelelően.

A kid-keretből nyújtott támogatás szakpolitikai hozzáadott értéket teremt azáltal, hogy az alábbi esetekben biztosítja a kutatási, innovációs és digitalizációs célú finanszírozási eszközökhöz való hozzáférést:

- a) olyan K+I beruházások előmozdítása, amelyek célja az EU tudományos és technológiai bázisának megerősítése, az ipari átalakulás felgyorsítása – ideértve a kulcsfontosságú technológiákba történő beruházásokat is –, továbbá a Horizont Európa célkitűzéseinek és küldetéseknek megvalósítása;
- b) a kkv-k és a közepes piaci tőkeértékű vállalatok digitális transzformációjának támogatása;
- c) olyan digitalizációs és innovációs projektek támogatása, amelyek növelik az interoperabilitást, valamint csökkentik a digitalizációs és innovációs szintkülönbségeket a tagállamok, a vállalatok és az ágazatok között;
- d) olyan stratégiai digitális kapacitások és technológiák, többek között kiberbiztonságos digitális megoldások fejlesztésének és alkalmazásának előmozdítása, amelyek társadalmi kihívások megválaszolására alkalmas innovatív és kipróbálatlan üzleti modelleket (például fenntarthatósággal kapcsolatos digitális megoldásokat) eredményeznek, továbbá hozzájárulnak a rezilienciához, a körforgáshoz és az autonómiához;
- e) olyan termékekbe, technológiákba, megoldásokba vagy üzleti modellekbe történő beruházások támogatása, amelyek az alternatív megoldásokhoz képest környezeti és éghajlati előnyökkel járnak, valamint hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez és a környezeti hatás csökkentéséhez;
- f) olyan, technológiához, piachoz, demonstrációhoz, végrehajtáshoz vagy üzleti tevékenységhez kapcsolódó – akár határokon átnyúló – kockázatos beruházások támogatása, amelyek kimenetelük sikerének vagy az érintett szervezet számára nyújtott végső pénzügyi előnyeiknek a bizonytalansága miatt nagyobb kockázattal járnak;
- g) olyan korai demonstrációs műveletek előmozdítása, amelyeket a magánbefektetők elkerülnek, illetve amelyek hozama vagy piaci volatilitása kiszámíthatatlan;
- h) olyan műveletek előmozdítása, amelyek az uniós szakpolitikai célkitűzések elérése érdekében kutatási, innovációs és digitalizációs magánberuházásokat mozgósítanak;
- i) olyan K+I eredmények és technológiák piacra juttatásának és léptékváltásának előmozdítása, illetve ipari bevezetésük támogatása, amelyek segítik a piaci kulcsszereplőket és a vállalkozások közötti együttműködést;
- j) kutatóintézetek, egyetemek és kutatóhelyek olyan K+I beruházásainak támogatása, amelyek hozzájárulnak a Horizont Európa és az Erasmus+ célkitűzéseikhez, valamint erősítik a K+I szolgáltatók (tudományos intézmények, kutatóközpontok stb.) és a vállalkozások közötti kapcsolatokat;
- k) olyan, gyorsan növekvő innovatív vállalkozások támogatása, amelyek a műszakilag és gazdaságilag megvalósítható innovációk kereskedelmi hasznosításához keresnek finanszírozást;
- l) méretgazdaságosság biztosítása és a nemzeti, régióközi és regionális szintű kutatási, innovációs és digitalizációs beruházások kiegészítése, beleértve az új termékek, technológiák vagy üzleti modellek elterjedését a tagállamok régióiban;
- m) tematikus beruházási platformok és más innovatív pénzügyi termékek támogatása (a méretgazdaságosság kellő figyelembevételével); vagy
- n) olyan alternatív pénzügyi és innovatív finanszírozási megoldások – például a közösségi finanszírozás, az üzleti angyalok és a kockázati filantrópia – előmozdítása, amelyek elősegítik a bevált gyakorlatok pénzügyi közvetítők közötti átadását, ezzel ösztönözve a kutatási, innovációs és digitalizációs tevékenységekre irányuló széles körű termékkínálat kialakulását.

Az ezen 6.2.1. szakasz tizenkettedik bekezdésének a)–n) pontjában meghatározott intézkedések kiegészíthetők a következőkkel:

- a) uniós szintű adatok gyűjtése a kutatással, innovációval és digitalizációval kapcsolatos piaci hiányosságokról vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetekről, a technológiai és ipari változások nyomán követése, a jövőbeli kialakuló stratégiai értékláncok azonosítása, továbbá az így szerzett információk közzététele; valamint
- b) technikai segítségnyújtás és bankképesség-javítás a különböző ágazatok kutatási, innovációs és digitalizációs projektjei számára.

6.2.1.1. A kid-keret stratégiai beruházásai

A kid-keret stratégiai beruházásai az új európai iparstratégia ⁽⁹⁴⁾ és az alapjául szolgáló ágazati stratégiák – többek között a digitális stratégia (Európa digitális jövőjének megtervezése ⁽⁹⁵⁾), a mesterséges intelligenciáról szóló fehér könyv ⁽⁹⁶⁾, az európai adatstratégia ⁽⁹⁷⁾ (beleértve a közös európai adattereket például az egészségügy és a pénzügyek területén) és az európai oltóanyag-stratégia ⁽⁹⁸⁾ – célkitűzéseinek megfelelően a **kipróbált, uniós gyártmányú technológiák ipari bevezetésének támogatására, azok piacainak fejlesztésére és az uniós ipar mint globális éllavas előmozdítására** irányulhatnak. E stratégiai beruházásoknak az említett alap-, transzformatív, zöld és digitális technológiák és innovációk kutatási, innovációs és demonstrációs szakaszt követő ipari léptékváltására és gyártására kell irányulniuk a kid-keret hatálya alá tartozó ágazatokban.

Támogathatók az **IKT-komponensek és -eszközök előállításához szükséges újrafeldolgozó és gyártólétesítményekben történő, Unión belüli beruházások** is, ha azok hozzájárulnak az európai IKT-ágazat, továbbá annak alszektorai és értékláncai innovációjához, fenntarthatóságához, rezilienciájához és autonómiájához. Az ilyen projektek a következő IKT-termékek gyártásához kapcsolódhatnak: elektronikai alkatrészek (félvezetők és mikroprocesszorok), számítógépek és perifériás berendezések, híradástechnikai berendezések, fogyasztói elektronika, mágneses és optikai információhordozók, elektronikus hírközlési és híradástechnikai berendezések és alkatrészek, szoftverek, programozás, adatfeldolgozás, tárhelyszolgáltatás és kapcsolódó tevékenységek és egyéb.

Az **egészségügy** területén a támogatott műveleteknek az új, hatásos és hozzáférhető egészségügyi termékekre – konkrétan gyógyszerek, oltóanyagok, orvostechnikai eszközök, diagnosztikai eszközök, fejlett terápiás gyógyszerkészítmények és új antimikrobiális szerek kutatására, fejlesztésére, innovációjára és gyártására –, az állatkísérletek nélkül végzett innovatív fejlesztési eljárásokra, valamint az uniós gyógyszeripar egészének versenyképességére kell irányulniuk, beleértve a vegyi anyagok és gyógyszerhatóanyagok gyártását is.

A **védelem** területén a technológiai és/vagy termelőberuházásokkal (például a meglévő termelési kapacitások korszerűsítésével, digitalizációjával, bővítésével vagy új termelési kapacitások létrehozásával) kapcsolatos projektek olyan stratégiai területekhez kapcsolódhatnak, ahol a beruházások hozzá fognak járulni az uniós védelmi ipar technológiai és ipari autonómiájához, és ezáltal az Unió stratégiai autonómiájához és rezilienciájához. Támogatás nyújtható innovatív vállalkozásoknak kritikus és forradalmian új védelmi technológiák fejlesztéséhez. A beruházások segíthetik továbbá a például az EDF és prekursor programjai révén már a K+F szakaszban is támogatott kulcsfontosságú projektek K+F utáni szakaszokban való megvalósítását, vagy támogatják az ilyen projektekben részt vevő ellátási láncokat.

A projektek kiterjedhetnek az uniós védelmi ellátási láncok stratégiai területekkel kapcsolatos létfontosságú képességeinek megőrzésére és fejlesztésére, valamint a harmadik országoktól való függőség csökkentésére is.

6.2.2. A potenciális pénzügyi termékek jellemzői

6.2.2.1. Bevonható pénzügyi közvetítők

a) Hitelfinanszírozás esetében:

Típustól függetlenül olyan pénzügyi közvetítők – köztük nemzeti fejlesztési bankok vagy intézmények és más állami tulajdonú közvetítők, kereskedelmi bankok, garanciátársaságok, előresorolt és alárendelt finanszírozást nyújtó diverzifikált hitelalapok, valamint lízingtársaságok – vonhatók be, amelyek az alkalmazandó nemzeti és uniós jogszabályokkal, valamint a költségvetési rendelet vonatkozó követelményeivel teljes összhangban finanszírozást tudnak nyújtani a kid-keret hatálya alá tartozó területeken.

b) Tőkefinanszírozás esetében:

Olyan állami vagy magán pénzügyi közvetítők, bejegyzés előtt álló szervezetek, alapok alapjai, magántőkealapok, kockázati tőkealapok, társbefektetési eszközök, kockázati hitelalapok, üzletiangyal-alapok vagy technológiatranszfer-alapok vonhatók be, amelyek az alkalmazandó nemzeti és uniós jogszabályokkal, valamint a költségvetési rendelet vonatkozó követelményeivel teljes összhangban tőkefinanszírozást tudnak nyújtani a kid-keret hatálya alá tartozó területeken.

⁽⁹⁴⁾ A Bizottság közleménye – Új európai iparstratégia (COM(2020) 102 final).

⁽⁹⁵⁾ A Bizottság közleménye – Európa digitális jövőjének megtervezése (COM(2020) 64 final).

⁽⁹⁶⁾ Fehér könyv a mesterséges intelligenciáról: a kiválóság és bizalom európai megközelítése (COM(2020) 65 final).

⁽⁹⁷⁾ A Bizottság közleménye – Európai adatstratégia (COM(2020) 66 final).

⁽⁹⁸⁾ A Bizottság közleménye – A Covid19-oltóanyagokra vonatkozó uniós stratégia (COM(2020) 245 final).

Az ilyen közvetítőkkel kapcsolatban álló alapkezelőknek, tanácsadóknak vagy más hasonló személyeknek (ideértve a „pályakezdő” alapkezelőket vagy tanácsadókat is) bizonyítaniuk kell, hogy rendelkeznek az általuk a kid-keret hatálya alá tartozó területeken megvalósítani kívánt befektetések végrehajtásához szükséges kapacitással és készségekkel, a magántőke bevonására és vonzására irányuló képességgel, továbbá az ezen eszközosztályba való magánbefektetéseket ösztönző hozamtermelő képességgel.

6.2.2.2. A megcélzott végső kedvezményezettek

A kid-keret a következők által előmozdított kutatási, innovációs és digitalizációs tevékenységek támogatására összpontosít:

- a) önálló projektgazdák;
- b) magán-, állami és részben állami vállalkozások, köztük kkv-k és közepes piaci tőkeértékű vállalatok;
- c) különleges célú gazdasági egységek;
- d) egyetemek, technológiatranszfer-irodák és felsőoktatási központok;
- e) kutatóközpontok;
- f) kutatási és technológiai infrastruktúrák;
- g) innovációs és digitalizációs hivatalok, akcelerátorok, inkubátorok, központok, klaszterek;
- h) egyéb kutatás-, innováció- és digitalizációorientált projektgazdák (pl. természetes személyek, kutatásfinanszírozó alapítványok).

A piaci szegmentációra és a célcsoportok azonosítására ágazati alapon kerül majd sor (a szakpolitikai prioritások végrehajtási területeitől függően), továbbá a projektek vagy a vállalatok életciklusa alapján (piaci értékeléssel alátámasztva).

Az InvestEU Alap ETS innovációs alap által is támogatott műveleteinek tiszteltetben kell tartaniuk a 2003/87/EK irányelv⁽⁹⁹⁾ 10a. cikkének (8) bekezdése szerinti támogathatósági szabályokat és kiválasztási szempontokat, valamint az említett rendelkezés alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat.

6.2.2.3. Általános pénzügyi termékek

A kutatási, innovációs és digitalizációs projektek és vállalkozások forráshoz jutásának megkönnyítése érdekében a kid-keretből nyújtott támogatás előresorolt és alárendelt finanszírozást fog kínálni hitelek vagy garanciák formájában, továbbá bármilyen más finanszírozási formában, beleértve a kockázati hiteleket és lízinget vagy hitelminőség-javítást, továbbá a kvázisajáttőke- és tőkefinanszírozást. A pénzügyi termékek alkalmazhatók általánosan, vagyis a szakpolitikai keret összes területén, vagy tematikus pénzügyi termékként konkrét prioritásokhoz rendelhetők hozzá.

Általános pénzügyi termékekkel a következők támogathatók:

- a) kutatási és technológiai infrastruktúra: állami vagy magán kutatóhelyek (például kutatóintézetek és egyetemek) által fejlesztve, beleértve a kutatási és innovációs, illetve digitális tevékenységekhez közvetlenül kapcsolódó létesítményeket, például laboratóriumokat vagy nagy teljesítményű számítástechnikai központokat;
- b) nagy méretű kutatási, innovációs és digitalizációs projektek: a kockázatfinanszírozáshoz való hozzáférés javítása nagyobb cégek nagy méretű kutatási, innovációs és digitalizációs projektjei, PPP-k, különleges célú gazdasági egységek vagy önálló projektek számára;
- c) innovatív kkv-k, kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok és közepes piaci tőkeértékű vállalatok, a növekedést elősegítő kutatási, innovációs és digitalizációs tevékenységek előmozdítása érdekében;
- d) gyorsan növekvő vagy kutatás-, innováció- és digitalizációorientált vállalkozások, kutatási és technológiai infrastruktúrák, az európai innovációs eredménytáblában „mérsékelt innovátoroknak” és „lemaradó innovátoroknak” minősített tagállamok állami vagy magán kutatóhelyeinek (például kutatóintézeteinek és egyetemeinek) K+I beruházásai.

a) A végrehajtó partner által nyújtott hitelfinanszírozás esetében

Az uniós garancia többek között az alábbi formájú finanszírozási és beruházási műveletekhez nyújtható:

- a) közvetlen hitelek (beleértve az alárendelt kölcsönöket), fedezetlen hitelezés, fedezetlen kölcsönök, mezzanine finanszírozás, előresorolt kölcsönök és hitelkeretek;

⁽⁹⁹⁾ Az (EU) 2018/410 irányelvvel (HL L 76., 2018.3.19., 3. o.) módosított 2003/87/EK irányelv.

- b) a pénzügyi közvetítők vagy végrehajtó partnerek által végrehajtott garanciarendszerekkel kapcsolatos (viszont) garanciák, továbbhitelezési garanciák, előre rendelkezésre bocsátott garanciák és egyéb kockázatmegosztási rendszerek;
- c) a pénzügyi közvetítők vagy végrehajtó partnerek számára nyújtott közvetlen garanciák és egyéb kockázatmegosztási rendszerek;
- d) hitelminőség-javítás új befektetésekhez (projektkötvényekhez, bankhitelekhez vagy a kettő kombinációjához);
- e) pénzügyi közvetítőbe történő vagy azzal társulva végrehajtott közvetlen befektetés, ahol a pénzügyi közvetítő lehet befektetési alap, (társ)befektetési rendszer vagy olyan, különleges célú gazdasági egység, amely közvetlenül vagy közvetve fektet be előresorolt vagy alárendelt hitelpapírokba vagy hibrid értékpapírokba.

Az uniós garancia azon életképes szervezeteken kíván segíteni, amelyek egyedi finanszírozási nehézségei főként a nagyobbak vélt kockázataikra, a megfelelő biztosítékok hiányára vagy arra vezethetők vissza, hogy az üzleti finanszírozók nem képesek megfelelően értékelni az alapul szolgáló projektet vagy üzleti modellt.

b) A végrehajtó partner által nyújtott tőkefinanszírozás esetében

A sajáttőke- és kvázisajátőke-befektetések különösen a következők formájúak lehetnek:

- a) közvetlen tőkebefektetés a végső kedvezményezettekbe;
- b) társbefektetések és társbefektetési rendszerek (beleértve a beruházási platformokat is);
- c) tőke és garanciák rendelkezésre bocsátása olyan pénzügyi közvetítőknek, amelyek közvetlenül fektetnek be szervezetekbe – azok fejlődésének bármely szakaszában –, vagy garanciák rendelkezésre bocsátása az ilyen pénzügyi közvetítők befektetőinek;
- d) hitelalap-struktúrákba történő befektetések és/vagy az azok keretében működő kockázatmegosztási rendszerek;
- e) befektetések alapok alapjainak struktúráiba.

6.2.2.4. Tematikus pénzügyi termékek

Tematikus pénzügyi termékekkel a következők támogathatók:

- a) az alábbi területeken hitel- és/vagy tőkefinanszírozást biztosító tematikus finanszírozási eszközök:
 - i) innovatív korai demonstrációs projektek és digitalizációs projektek olyan magas kockázatú tematikus területeken, mint a karbonszegény ipar, a közlekedés, az energia és az úrkutatás;
 - ii) klinikai fejlesztés, validálás és piacra lépés a fertőző betegségek, a ritka és összetett betegségek, a neurodegeneratív betegségek és más betegségek összefüggésében;
 - iii) fenntartható kék gazdaság és a tengeri erőforrások fenntartható használata, például akvakultúra és kék biotechnológia;
 - iv) élelmiszerrendszerek, bioalapú rendszerek és a tágabb értelemben vett biogazdaság;
 - v) körforgásos gazdaság, természetalapú megoldások és természeti tőke;
 - vi) éghajlatváltozással kapcsolatos technológiák és szolgáltatások, továbbá az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás.

A tematikus területek kiválasztása a szakpolitikai prioritások és az e beruházási iránymutatások 2.3.2.2. szakaszában említett értékelés alapján történik majd.

- b) olyan egyéb kockázatmegosztási rendszerek, például beruházási platformok, amelyek célja, hogy a meglévő nemzeti – helyi és állami szintű – finanszírozási rendszerekből származó befektetéseket kiegészítve, és azokkal szinergiában, a kutatási, innovációs és digitalizációs politika stratégiai jelentőségű konkrét területein előmozdítsák a harmadik fél általi finanszírozást. Az ilyen platformoknak a következő feltételeknek kell megfelelniük:
 - i) hitel- és/vagy tőkefinanszírozási termékeik révén biztosítaniuk kell a konkrét tematikus területek projektjeinek forráshoz jutását, továbbá kezelőiknek a 2.3.1. szakaszban leírt eljárásokkal kiválasztott pénzügyi közvetítőknek vagy alapkezelőknek kell lenniük;
 - ii) támogatniuk kell az uniós ipar általános digitalizációját és az InvestEU-rendelet II. mellékletének 6. pontjában felsorolt technológiákat, valamint más támogatható területeket;

- iii) támogatniuk kell az olyan technológiákat, termékeket vagy üzleti modelleket, amelyek technológiai innovativitásuk, új piacokra való bevezetésük vagy jelentős piaci zavarok miatt az átlagnál kockázatosabbak;
- iv) támogatniuk kell az olyan korai demonstrációs létesítmények és ipari termelőegységek létrehozását, amelyek az adott területen áttörést jelentő, piacteremtő és rendkívül innovatív folyamatokat kívánnak bevezetni, illetve olyan új termékeket kívánnak előállítani, amelyek nagy innovációs tartalmuk miatt piacteremtők.

6.3. Kis- és középvállalkozások (kkv)

6.3.1. Az érintett szakpolitikai területek

A kkv-kra vonatkozó keretből (a továbbiakban: kkv-keret) nyújtott támogatásnak elő kell segítenie elsősorban a kkv-k vagy adott esetben a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok finanszírozási eszközökhöz való hozzáférését és a finanszírozás rendelkezésre állását, továbbá javítania kell globális versenyképességüket – fejlődésük bármely szakaszában –, különös tekintettel azokra közülük, amelyeket nagy kockázatúnak vélnek, és amelyeknek nincsenek megfelelő biztosítékaik, különösen korai fejlődési szakaszaikban.

A kkv-keretből nyújtott támogatásnak arra is törekednie kell, hogy diverzifikáltabb finanszírozási források – többek között alárendelt kölcsönök, tőke- és kvázisajáttőke-finanszírozás – biztosításával növelje a kkv-k és a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok képességét alapításuk, növekedésük, fejlődésük és átruházásuk finanszírozására, tegye őket ellenállóvá a gazdasági visszaesésekkel szemben, illetve járuljon hozzá a gazdaság és a pénzügyi rendszer gazdasági visszaesésekkel vagy sokkhatásokkal szembeni rezilienciájához. A keret támogatása irányulhat egyfelől beruházásokra és működő tőkére, másfelől – az alapítástól a terjeszkedési szakaszig, az innovatív és fenntartható ágazatokban betöltött technológiai vezető szerep biztosítása érdekében – kockázati finanszírozásra is, különösen azon kkv-k tekintetében, amelyek főként immateriális javakat állítanak elő vagy kutatási, innovációs és digitalizációs tevékenységekkel összefüggésben, vagy ágazatuk, például a kulturális és kreatív ágazat ⁽¹⁰⁰⁾ sajátosságai miatt. A keretből szükség esetén finanszírozás nyújtható vállalkozás felvásárlásához vagy vállalkozásban való munkavállalói részvételhez is. A támogatható területek e beruházási iránymutatás 2.3.2.1. szakaszának megfelelően rangsorolhatók. A kkv-keret termékeit a fenntartható és digitális Európára irányuló célzott kkv-stratégiában ⁽¹⁰¹⁾ felvázolt prioritásoknak és területeknek megfelelően fogják kidolgozni.

A kkv-keretből nyújtott támogatás kiegészíti a tőkepiaci unió keretében indított uniós kezdeményezéseket.

A kkv-keretből nyújtott támogatás hozzáadott értéket teremt azáltal, hogy az alábbi esetekben támogatja elsősorban kkv-k (és kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok) hitelfinanszírozását:

- a) amikor a regionális vagy nemzeti szinten létrehozott pénzügyi eszközök nem kezelik megfelelően a piaci hiányosságokat vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzeteket (volumen, lefedettség, kockázatvállalási hajlandóság vagy időtáv tekintetében); idetartozhat az eredményességi, hatékonysági vagy méretgazdaságossági javulást hozó rendszerek létrehozása is, hiszen a tagállamok költséghatékonysági szempontok miatt nem mindig hajlandók egyedül támogatási rendszereket létrehozni;
- b) olyan vállalkozások esetében, amelyek egyértelműen meghatározott, alulfinanszírozott gazdasági ágazatokban (például egyes esetekben a kulturális és kreatív ágazatokban, többek között a médiaágazatban) működnek, ekképp hozzájárulva az uniós szakpolitikai prioritások megvalósításához;
- c) amikor fel kell gyorsítani a vállalkozások bizonyos egyértelműen meghatározott strukturális változásokhoz való alkalmazkodását, ekképp hozzájárulva az uniós szakpolitikai prioritások megvalósításához;
- d) a tőkepiaci unió célkitűzéseinek elérését elősegítő, adott esetben határokon átvívelően nyújtott finanszírozási megoldások esetében;
- e) a legjobb gyakorlatok pénzügyi közvetítők közötti átadása Unió-szerte (amely magában foglalhat technikai segítségnyújtást is) ezzel ösztönözve a kkv-k sajátos finanszírozási igényeinek megfelelő, nagyobb kockázatú kkv-finanszírozási ügyletekre irányuló széles körű termékínálat kialakulását.

A kkv-keretből nyújtott támogatás továbbá szakpolitikai hozzáadott értéket teremt azáltal, hogy az alábbi esetekben támogatja a kkv-k és a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok számára testre szabott hitelfinanszírozási megoldásokkal, valamint tőke- vagy kvázisajáttőke-finanszírozással szolgáló alapokat:

- a) amikor a pénzügyi közvetítők határokon átnyúló alapon végeznek tőkebevonási, befektetési vagy finanszírozási tevékenységeket, ami támogatja a kockázatdiverzifikációt, és vonzza a magántőkét;

⁽¹⁰⁰⁾ Lásd az InvestEU-rendelet II. mellékletének 8. pontját.

⁽¹⁰¹⁾ A Bizottság közleménye – Kkv-stratégia a fenntartható és digitális Európáért (COM(2020) 103 final) (4. szakasz – A finanszírozási eszközökhöz való hozzáférés javítása).

- b) amikor a befektetés olyan nagyobb alapok létrehozását támogatja, amelyek képesek elérnie a magánbefektetők számára vonzó megfelelő hozamot;
- c) amikor a regionális vagy nemzeti szinten létrehozott pénzügyi eszközök nem kezelik megfelelően a piaci hiányosságokat vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzeteket (volumen, a fejlődési szakasz lefedettsége vagy időtáv tekintetében). Idetartozhat az eredményességi, hatékonysági vagy méretgazdaságossági javulást hozó rendszerek létrehozása is, hiszen a tagállamok költséghatékonysági szempontok miatt nem mindig hajlandók egyedül támogatási rendszereket létrehozni;
- d) amikor a beavatkozásnak demonstrációs és/vagy katalizátorhatása van, és hozzájárul az Unió szakpolitikai célkitűzéseéhez, ideértve a tőkepiaci unió célkitűzéseit is;
- e) amikor a beavatkozás növeli a piaci alapú és testre szabott finanszírozási megoldások elérhetőségét a kkv-k és a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok számára;
- f) a legjobb gyakorlatok átadása Uniószerre, ezzel ösztönözve új alapkezelők/alapkezelő-csoportok megjelenését az uniós kockázati tőke-piac kiszélesítése és elmélyítése érdekében. Idetartozhat az olyan alternatív finanszírozási és innovatív finanszírozási megoldások támogatása is, mint a közösségi finanszírozás, az üzleti angyalok és a kockázati filantrópia.

6.3.2. A potenciális pénzügyi termékek jellemzői

6.3.2.1. Bevonható pénzügyi közvetítők

a) Hitelfinanszírozás esetében:

Típustól függetlenül olyan pénzügyi közvetítők – köztük nemzeti fejlesztési bankok vagy intézmények és más állami tulajdonú közvetítők, kereskedelmi bankok, garanciátársaságok, előresorolt és alárendelt finanszírozást nyújtó diverzifikált hitelalapok, valamint lízingtársaságok – vonhatók be, amelyek az alkalmazandó nemzeti és uniós jogszabályokkal, valamint a költségvetési rendelet vonatkozó követelményeivel teljes összhangban nagyobb kockázatú, kkv-kra és/vagy kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatokra irányuló finanszírozási ügyletekből – köztük alulfinanszírozott gazdasági ágazatokat célzó, testre szabott hitelfinanszírozási ügyletekből – alakítanak ki új portfóliókat.

b) Tőkefinanszírozás esetében:

Olyan bejegyzett pénzügyi közvetítők, vagy bejegyzés előtt álló szervezetek, köztük magántőkealapok és mezzanine alapok, társbefektetési eszközök, kockázati tőkealapok, kockázati hitelalapok, üzleti angyal-alapok, alapok alapjai vagy vegyes alapok vonhatók be, amelyek az alkalmazandó nemzeti és uniós jogszabályokkal, valamint a költségvetési rendelet vonatkozó követelményeivel teljes összhangban tőke- és kvázisajáttőke-finanszírozást tudnak nyújtani a kkv-keret hatálya alá tartozó területeken.

Az ilyen közvetítőkkel kapcsolatban álló alapkezelőknek, tanácsadóknak vagy más hasonló szervezeteknek (ideértve a „pályakezdő” alapkezelőket vagy tanácsadókat is) bizonyítaniuk kell, hogy rendelkeznek az ilyen befektetések végrehajtásához szükséges kapacitással és készségekkel, a magántőke bevonására és vonzására irányuló képességgel, továbbá az ezen eszközosztályba való magánbefektetéseket ösztönző várható hozamtermelő képességgel, többek között megalapozott befektetési stratégia útján.

6.3.2.2. A megcélzott végső kedvezményezettek

a) Hitelfinanszírozás esetében:

A hitelfinanszírozási támogatást a végrehajtó partner közvetlenül vagy közvetítők útján fogja rendelkezésre bocsátani elsősorban az InvestEU-rendelet meghatározása szerinti olyan kkv-k és kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok finanszírozására, amelyek kisebb mértékben juthatnának piaci finanszírozáshoz vagy más támogatáshoz többek között a vélt magasabb kockázat vagy a (megfelelő) biztosíték hiánya miatt, illetve azért, mert egyértelműen meghatározott, alulfinanszírozott gazdasági ágazatokban működnek, vagy mert uniós szakpolitikai prioritásokat szolgáló tevékenységekben vesznek részt.

Indokolt esetben célzottabb támogatást lehet nyújtani valamely konkrét ágazatban vagy konkrét szakpolitikai irányvonal mentén – például a méltányos átállás területén – tevékenykedő vállalkozásoknak. Az e célt szolgáló pénzügyi termékek világos és egyértelmű támogathatósági kritériumokat írnak majd elő az innovatív kkv-k és a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok számára. Emellett az operatív jelentéstételi követelmények lehetővé teszik majd az ilyen ágazatokkal vagy szakpolitikai irányvonalakkal összefüggésben nyújtott támogatások azonosítását.

b) Tőkefinanszírozás esetében:

Az uniós komponens keretében nyújtott tőkefinanszírozási támogatás közvetítők (többek között társbefektetési eszközök) útján fog rendelkezésre állni az InvestEU-rendelet meghatározása szerinti kkv-k és kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok számára, konkrétan azon tevékenységekre, amelyek elősegítik az InvestEU-rendelet 3. cikkében említett uniós szakpolitikai célkitűzések elérését.

A célmeghatározásra az alapkezelő befektetési stratégiája alapján kerülhet majd sor, az uniós szakpolitikai prioritások ágazataira vagy tevékenységeire összpontosítva, továbbá a vállalati életciklus alapján, piaci értékeléssel alátámasztva.

6.3.2.3. A pénzügyi termékek jellemzői

A pénzügyi termékek az InvestEU-rendelet V. mellékletében foglalt adicionalitási követelmények betartásával kiegészítik a tagállamok kkv-támogatásra használt nemzeti és regionális szintű pénzügyi eszközeit.

a) A végrehajtó partner által nyújtott hitelfinanszírozás esetében

Az uniós garancia többek között az alábbi formájú finanszírozási és beruházási műveletekhez nyújtható:

- a) a végrehajtó partner által nyújtott közvetlen kölcsönök;
- b) a pénzügyi közvetítők vagy végrehajtó partner által végrehajtott garanciarendszerekkel kapcsolatos viszontgaranciák, továbbhitelezési garanciák és egyéb kockázatmegosztási rendszerek;
- c) a pénzügyi közvetítők vagy végrehajtó partnerek számára nyújtott közvetlen garanciák és egyéb kockázatmegosztási rendszerek;
- d) pénzügyi közvetítőbe történő vagy azzal társulva végrehajtott közvetlen befektetés, ahol a pénzügyi közvetítő lehet befektetési alap, (társ)befektetési rendszer vagy olyan, különleges célú gazdasági egység, amely közvetlenül vagy közvetve fektet be előresorolt vagy alárendelt hitelpapírokba.

Az ilyen megállapodások útján az uniós garancia azon életképes szervezeteken kíván segíteni, amelyek egyedi finanszírozási nehézségei főként a nagyobbak vélt kockázataira vagy a megfelelő biztosítékok hiányára vezethetők vissza. Ez többek között a következő típusú ügyletek támogatásával érhető el:

- a) induló vállalkozások finanszírozása;
- b) jelentősen csökkentett (vagy zero) mértékű biztosítékot előíró finanszírozási ügyletek (fedezetlen hitelezés);
- c) alárendelt finanszírozás;
- d) olyan finanszírozási ügyletek, amelyeket visszafizetési feltételeik vagy futamidejük miatt pénzügyi közvetítők ritkán nyújtanak.

A pénzügyi közvetítő finanszírozási ügyletportfólió létrehozására irányuló javaslatának támogathatóságát minden egyes közvetítő – közvetlen finanszírozás esetén minden egyes végrehajtó partner – esetében a meglévő üzleti tevékenységeihez viszonyítva határozzák meg. Az uniós garancia elvi célja, hogy a pénzügyi közvetítő vagy végrehajtó partner olyan ügyletek finanszírozásával bővítse üzleti tevékenységét, amelyeket uniós garancia nélkül nem finanszírozná, azok magasabb kockázati profilja miatt. Ha a pénzügyi közvetítő már rendelkezik egy célzott, magasabb kockázatú kkv-finanszírozási termékkel, de azzal csak korlátozott mértékben tudja kielégíteni a piaci keresletet, az uniós garancia felhasználható az ilyen magasabb kockázatú kkv-finanszírozási termék volumenének jelentős növelésére.

Az ilyen portfóliók finanszírozási ügyletei közé többek között a következők tartozhatnak majd: beruházási kölcsönök, működőtőke-hitelkeretek (beleértve a rulírozókat), kereskedelemfinanszírozási eszközök, hitelek (beleértve a folyószámlába beépítetteket vagy ahhoz kötötteket is), bankgaranciák, lízingügyletek, alárendelt kölcsönök, valamint előresorolt és alárendelt, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátása.

b) A végrehajtó partner által nyújtott tőkefinanszírozás esetében

Az uniós garancia egyfelől az olyan közvetítő kockázattőke-alapokba, többek között alapok alapjaiba és társbefektetési eszközökbe történő befektetéseket fogja támogatni, amelyek saját tőkét és kvázi-saját tőkét biztosítanak a kkv-k és a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok számára – azok fejlődésének bármely szakaszában –, másfelől az olyan alapokba történő befektetéseket, amelyek hitelfinanszírozást biztosítanak a kkv-k és a kisebb közepes piaci tőkeértékű vállalatok számára.

További termékek fejlesztésének lehetősége:

A kkv-keret támogatni fogja az olyan kísérleti pénzügyi termékek létrehozását is, amelyek célja a piaci hiányosságok és az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelése vagy a magánbefektetések bevonása (például a befektetőknek nyújtott garanciák révén). A sikerrel járó kísérleti projektek teljeskörű projekteként tovább folytathatók. E kísérleti projektek kellően indokolt, piaci értékeléssel alátámasztott esetekben eltérhetnek az ezen beruházási iránymutatás 4. és 5. szakaszában meghatározott feltételektől.

6.4. Szociális beruházás és készségfejlesztés

6.4.1. Az érintett szakpolitikai területek

A szociális beruházási és készségfejlesztési keretből nyújtott támogatásnak az Unió szociális dimenzióját erősítő projektek megvalósítását kell céloznia, összhangban a szociális jogok európai pillérével. A szociális beruházási és készségfejlesztési keret főként a pozitív társadalmi hatások kiváltására irányul. Intézkedéseinek konkrét célja a felzárkóztatás, az egyenlőtlenségek csökkentése, a reziliencia és az inkluzivitás növelése a foglalkoztatás előmozdításával és készségfejlesztéssel, ideértve a vállalkozói készséget és az önfoglalkoztatást, a szociális vállalkozásokat, a szociális gazdaságot és a társadalmi befogadást, valamint a polgárok egészségének, jólétének és általános életminőségének javítását; az oktatási és készségfejlesztési eredmények javítása, valamint a karbonszegény gazdaságra való méltányos áttérés támogatása. Az intézkedések továbbá fokozni kívánják a szociális vállalkozások mikrofinanszírozási és finanszírozási eszközökhöz való hozzáférését, illetve a mikrofinanszírozás és a finanszírozás rendelkezésre állását, támogatni kívánják a szociális beruházásokhoz, kompetenciákhoz és készségekhez kapcsolódó finanszírozási és beruházási műveleteket, valamint fejleszteni és konszolidálni kívánják a szociális beruházási piacokat az InvestEU-rendelet 8. cikke (1) bekezdésének d) pontjában említett területeken, az InvestEU-rendelet 3. cikke (2) bekezdésének d) pontjával összhangban. A szociális beruházási és készségfejlesztési keret az európai készségfejlesztési programban⁽¹⁰²⁾, a szakképzésről szóló tanácsi ajánlásban⁽¹⁰³⁾, az európai oktatási térségről szóló közleményben⁽¹⁰⁴⁾ és a 2021–2027 közötti digitális oktatási cselekvési tervben⁽¹⁰⁵⁾ meghatározott szakpolitikai célkitűzések elérése érdekében az oktatás és a képzés – ezen belül a munkahelyi képzés és a kapcsolódó tevékenységek – útján elősegíti a készségek és a kulcskompetenciák fejlesztését, a készségkereslet és -kínálat összehangolását, valamint a készségek bevezetését és magasabb szintű hasznosítását.

A szociális beruházási és készségfejlesztési keret finanszírozási és beruházási műveleteire jogosult területeket az InvestEU-rendelet II. melléklete és különösen annak 12. pontja sorolja fel. A támogatható területek e beruházási iránymutatás 2.3.2.1. szakaszának megfelelően rangsorolhatók.

A szociális beruházási és készségfejlesztési keret a mikrofinanszírozást és a szociális vállalkozásokat fogja támogatni. Mikrofinanszírozás esetében a mikrokölcsön (vagy mikrohitel) legfeljebb 50 000 EUR összegű kölcsönt jelent. A szociális vállalkozások esetében az 500 000 EUR-t meg nem haladó beruházási összegek biztosításán lesz a hangsúly, növekedésük és léptékváltásuk előmozdítása érdekében azonban nagyobb, akár 2 000 000 EUR-s támogatás is nyújtható lesz.

A támogatás kiterjed továbbá a nemek közötti és a más alapokon nyugvó egyenlőség előmozdítására, a társadalmi befogadásra, a készségek kínálatára és keresletére, az oktatásra, a képzésre és a kapcsolódó szolgáltatásokra, többek között a városi és vidéki területek fenntartható szociális infrastruktúrájának fejlesztésével összefüggésben. A keret támogatni fogja a szociális infrastruktúrára is (beleértve az egészségügyi és az oktatási infrastruktúrát, valamint a szociális lakhatást és a diákszállásokat), továbbá a szociális innovációval, az egészségügyi szolgáltatásokkal, a népesség előregedésével és a tartós ápolással-gondozással, a megelőzéshez való hozzáféréssel, az innovatív kezelésekkel és az e-egészségügyi lehetőségekkel, a befogadással és az akadálymentességgel kapcsolatos projekteket, valamint a társadalmi célú kulturális és kreatív tevékenységeket.

A szociális beruházási és készségfejlesztési keret továbbá fenntartható és etikus finanszírozást kíván nyújtani az emberi jogaikban és alapvető szabadságaikban korlátozott vagy gátolt végső kedvezményezetteknek. Különösen olyan projekteket fog megcélozni, amelyek észszerű mértékű (várható) pénzügyi életképességgel rendelkeznek, de a magasabb kockázatok, a biztosítékok hiánya, a közszektorbeli támogatás nélkül az optimálistól elmaradó méret vagy egyéb piaci akadályok miatt piaci alapon nem (vagy nem elegendő mértékben) finanszírozhatók. A támogatott projekteknél a finanszírozási igényeik kielégítéséhez magánbefektetéseket is be kell vonniuk.

⁽¹⁰²⁾ A Bizottság közleménye – A fenntartható versenyképességre, a társadalmi méltányosságra és a rezilienciára vonatkozó európai készségfejlesztési program (COM(2020) 274 final).

⁽¹⁰³⁾ A Tanács ajánlása (2020. november 24.) a fenntartható versenyképességre, a társadalmi méltányosságot és a rezilienciát célzó szakképzésről (2020/C 417/01) (HL C 417., 2020.12.2., 1. o.).

⁽¹⁰⁴⁾ A Bizottság közleménye az európai oktatási térség 2025-ig történő megvalósításáról (COM(2020) 625 final).

⁽¹⁰⁵⁾ A Bizottság közleménye – Digitális oktatási cselekvési terv 2021–2027: Az oktatás és a képzés átalakítása a digitális kornak megfelelően (COM(2020) 624 final).

A finanszírozási és beruházási műveletek célja **szociális infrastruktúra** és kapcsolódó szolgáltatások rendelkezésre bocsátása lesz, többek között a következő területeken:

- a) inkluzív oktatás és képzés, beleértve a koragyermekkori nevelést és gondozást, valamint a kapcsolódó oktatási infrastruktúrát és szolgáltatásokat, az alternatív és inkluzív gyermekgondozást, a diákszállásokat és a digitális felszerelést, amelyek mindenki számára hozzáférhetők, a digitális jártasság előmozdítását a kisiskolás kortól, az ikt-technológiák egyetemes alkalmazását és hozzáférhetőségét az összes oktatási és képzési intézményben, valamint a távoli hozzáférési és távoktatási eszközöket és platformokat;
- b) megfizethető szociális lakhatás;
- c) egészségügy és tartós ápolás-gondozás, beleértve a klinikákat, kórházakat, az alapellátást, az otthoni ápolás-gondozást és a közösségi alapú szolgáltatásokat;
- d) egészségügyi infrastrukturális projektek, amelyek hozzájárulnak egy olyan, stratégiai, földrajzilag kiegyensúlyozott, korszerűsített, digitalizált és reziliens megelőzési és egészségügyi infrastruktúra-hálózat kialakításához, amely az egész EU-ra kiterjedő egyetemes hozzáférést tud biztosítani a kritikus egészségügyi infrastruktúrákhoz és szolgáltatásokhoz. A támogatott projektek a mobil és a helyszíni orvosi betegellátás vagy a betegszállítás fejlesztésén keresztül konkrét sürgős egészségügyi és veszélyhelyzet-reagálási ⁽¹⁰⁶⁾ szükségleteket is kielégíthetnek;
- e) a közösségi szinten és – amennyiben megvalósítható – integrált módon nyújtott szociális szolgáltatások lehetővé tétele.

A szociális infrastruktúrát jellemzően közszektorbeli intézmények vagy azoktól függő szervezetek finanszírozzák, az igényektől jelentősen elmaradó mértékben. A Covid19-világjárvány még inkább megnövelte ezeket az igényeket.

Az InvestEU-rendelet II. melléklete 12. pontjának d) alpontja szerinti szociális infrastruktúrába történő beruházások, amelyek piaci hiányosságok vagy optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelésére irányulnak, magukban foglalhatnak közszektorbeli intézményekkel végrehajtott műveleteket is. Ilyen helyzetben a garanciamegállapodásban meg lehet állapodni arról, hogy a közszektorbeli intézmények által a szociális beruházási és készségfejlesztési keretben végrehajtott szociális infrastruktúra-beruházások esetében az InvestEU-rendelet V. melléklete A. szakasza 2. pontjának f) alpontjában említett piaci hiányosságok célzott pénzügyi termékekkel is kezelhetők. Az ilyen pénzügyi termékhez tartozó finanszírozási és beruházási műveletek kielégítik a költségvetési rendelet 209. cikke (2) bekezdésének b) pontjában és az InvestEU-rendelet V. mellékletében meghatározott adicionalitási követelményeket.

Az InvestEU Alap keretében nyújtott támogatás feltétele, hogy a művelet megfeleljen az alkalmazandó uniós, nemzeti vagy regionális szociális jogszabályoknak. A támogatásoknak teljes mértékben tiszteletben kell tartaniuk a szubszidiaritás elvét, vagyis adott esetben ki kell egészíteniük a nemzeti és regionális támogatási rendszereket. A támogatott projekteknek szolgáltatásaikat adott esetben a közösségi alapú helyi szinten kell nyújtaniuk. Az egészségügyi infrastruktúra esetében a hangsúlyt az intézményi ellátásról a megelőzésre, az alapellátásra és a közösségi alapú ellátásra, valamint az integrált személyközpontú ellátást és önálló életvitelt támogató szolgáltatásokra kell helyezni, összhangban a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezményrel.

⁽¹⁰⁶⁾ Lásd például: *Overview of Natural and Man-Made Disasters and Risks the European Union may face* (Az Európai Unióban elképzelhető természeti és ember okozta katasztrófák és kockázatok áttekintése) <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/285d038f-b543-11e7-837e-01aa75ed71a1>

A megfizethető szociális lakhatásba történő beruházások esetében kiemelt figyelmet kapnak az olyan megoldások, amelyek az emberek társadalmi kirekesztésből való kiemelésére irányulnak, és adott esetben kiegészítik a meglévő nemzeti vagy regionális támogatási rendszereket. Az InvestEU Alap keretében támogatott beruházásokkal összefüggésben a megfizethető szociális lakhatás⁽¹⁰⁷⁾ az olyan hátrányos helyzetű személyekre vagy kevésbé előnyös szociális helyzetű csoportokra⁽¹⁰⁸⁾ irányul, akik jövedelmi vagy szociális korlátok miatt súlyosan elégtelen lakáskörülmények között élnek, vagy piaci feltételek mellett nem jutnak lakáshoz. Az európai tipológia (ETHOS) szerinti hajléktalan vagy lakhatásból kirekesztett személyek körének meghatározásakor a szociális lakhatás tekintetében lehetőleg lakhatásorientált megközelítést kell alkalmazni. Az infrastruktúrájának és a szolgáltatásoknak tiszteletben kell tartaniuk az alkalmazandó minőségi előírásokat és ENSZ-egyezményeket, és nem vezethetnek meghatározott csoportok elkülönítéséhez vagy elszigeteléséhez.

A végrehajtó partneren keresztül közvetett módon nyújtott uniós garanciára a hagyományos pénzügyi közvetítők által nyújtott finanszírozási megoldások igénybevétele mellett a természetbeni szolgáltatások nyújtása is feljogosíthat bizonyos szervezeteket, például oktatási és képzési intézményeket vagy egészségügyi, szociális és ápolási szolgáltatásokat.

A szociális beruházási és készségfejlesztési keret különös hangsúlyt fog helyezni a **kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek** befogadására és minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáféréseire, valamint a **fogyatékkal élő személyek és az idősek életét megkönnyítő akadálymentességre**.

A szociális beruházási és készségfejlesztési keretből nyújtott támogatás elő fogja segíteni továbbá az inkluzív oktatást és képzést – ideértve a szakképzést is –, továbbá a kapcsolódó szolgáltatások nyújtását, beleértve a felnőtteknek is szóló alap- és továbbképzést, valamint a szervezési innovációt és üzleti folyamatok újratervezését, beleértve az új és innovatív üzleti modelleket is. A szociális beruházási és készségfejlesztési keret olyan innovatív egészségügyi megoldásokat is támogatni fog, mint például az e-egészségügyi szolgáltatások és az új ellátási modellek. Támogatásban részesülhet majd a **nemek közötti egyenlőség** és a más alapokon nyugvó egyenlőség előmozdítása, az önfoglalkoztatás kiterjesztése és a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek – köztük a harmadik országbeli állampolgárok – társadalmi integrációja.

Különös figyelmet kell fordítani a **szociális vállalkozásokra** és tevékenységeikre – például a léptékváltási kezdeményezésekre –, amelyek a hátrányos helyzetű csoportok digitális és vállalkozói készségeinek fejlesztésével csökkentik a nemek közötti és egyéb diverzitási egyenlőtlenségeket az érintett területeken. A szociális beruházási és készségfejlesztési keretből nyújtott támogatás az Unió szociális dimenziójának erősítését célzó markánsabb uniós beavatkozások és hatékonyabb piaci tesztelés útján kezelni fogja a szociális vállalkozásokra és társadalmi hatásokra irányuló finanszírozás, a mikrofinanszírozás, az egészségügy, a népesség előregedése, az oktatás- és a lakhatásfinanszírozás, valamint az innováció területén jelentkező uniós szintű piaci hiányosságokat.

A szociális beruházási és készségfejlesztési keret támogatni fogja a **készségkereslet és a készségkínálat összehangolását**, kezelni fogja a végső kedvezményezettek készséghiányait, javítani fogja a készségek hasznosítását, és elő fogja mozdítani a készségberuházási piacokat.

A tanácsadási támogatás hozzájárulhat a szociális szolgáltatásnyújtás új módjainak feltérképezéséhez, illetve az InvestEU-rendeletnek megfelelően a készségkínálat és -kereslet általános fejlesztéséhez.

A **mikrofinanszírozás** esetében a szakpolitikai célkitűzés a minőségi, tartós elhelyezkedést és a társadalmi befogadást kívánja előmozdítani a munkahelyteremtés és a jövedelemtermelő tevékenységek támogatásával, különösen azon kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek esetében, akik mikrovállalkozást kívánnak indítani vagy fejleszteni, akár önfoglalkoztatóként is. Emellett a mikrofinanszírozás területén tevékenykedő pénzügyi közvetítőknek biztosítaniuk kell a mikrofinanszírozáshoz szorosan kötődő nem pénzügyi – például vállalkozásfejlesztési – szolgáltatásokat (mentorálás,

⁽¹⁰⁷⁾ A megfizethető szociális lakhatással kapcsolatos projektek olyan műveletekből állhatnak, mint:

a) új, nem szegregált és hozzáférhető szociális bérlakás-állomány biztosítása a következő intézkedések közül egy vagy több révén:

- új épületek építése;
- meglévő épületek felújítása vagy átalakítása;
- egyéni lakóegységek beszerzése a magánlakáspiacról (vásárlás vagy közvetítés útján);

b) szociális albérlétközvetítő hivatal létrehozása;

c) lakhatásorientált megoldások, lakásbérbeadás és közeli (helyszínen biztosított vagy könnyen hozzáférhető) támogató szolgáltatások kombinációjával;

d) a meglévő szociális lakásállomány hozzáigazítása a fogyatékkal élő személyek igényeihez (saját tulajdonú lakások esetében is);

e) célzott támogatás azon marginalizálódott közösségek számára, amelyek jelenleg súlyosan elégtelen lakáskörülmények között élnek (saját tulajdonú lakások esetében is).

⁽¹⁰⁸⁾ Az alkalmazandó nemzeti, regionális vagy helyi szintű előírások és/vagy a gazdasági és társadalmi környezet figyelembevételével.

tanácsadás és képzés) közvetlen vagy közvetett nyújtását. Az InvestEU keretében közvetlenül vagy közvetve támogatott mikrofinanszírozás feltételeinek, például a hitelköltségeknek (a kamatlábat is ideértve) és a biztosítéknyújtási követelményeknek tükrözniük kell a támogatásból származó előnyöket, továbbá indokoltnak kell lenniük a mögöttes kockázatok és a hitelhez kapcsolódó finanszírozás tényleges költsége fényében.

Az InvestEU Alapból nyújtott támogatás előfeltétele, hogy a mikrofinanszírozást nyújtó pénzügyi közvetítők aláírás (nem bankok esetében) vagy jóváhagyás (bankok esetében) útján magukra nézve kötelezőnek ismerjék el az európai mikrohitelzési eljárási és beszámolási szabványokat⁽¹⁰⁹⁾, és ezáltal magas szintű etikus hitelzési normákat érvényesítsenek többek között az irányítás, a vezetés és az ügyfelek védelme tekintetében. A pénzügyi közvetítőknek törekedniük kell arra, hogy – többek között – a törlesztőképesség figyelembevételével és megfizethető hitelköltségek felszámításával megelőzzék a magánszemélyek és a vállalkozások túlzott eladósodását.

A szociális beruházási és készségfejlesztési keretből nyújtott támogatás összhangban lesz az ESZA+ célkitűzéseivel, ideértve javasolt operatív célkitűzéseit is, amelyek a szociális vállalkozások finanszírozásával, továbbá az induló vagy fejlesztési szakaszban lévő mikrovállalkozások mikrofinanszírozásával kapcsolatos piaci ökoszisztéma fejlesztésének támogatását célozzák, különösen, ha a támogatott vállalkozások kiszolgáltatott helyzetben lévő személyeket alkalmaznak. Az ESZA+ keretében a Bizottság iránymutatást fog nyújtani a szociális jogok európai pillérének végrehajtásához szükséges szociális (lakhatási és egészségügyi, gyermekgondozási, tartós ápolás-gondozási, valamint oktatási és képzési) infrastruktúra fejlesztéséhez. Az ESZA+ programban való részvétel azonban nem előfeltétele az InvestEU Alapból nyújtott támogatásnak.

A szociális beruházási és készségfejlesztési keretből nyújtott támogatás a **szociális innovációt** is elő fogja mozdítani, ideértve az olyan innovatív szociális megoldásokat és rendszereket is, amelyek célja az említett keret szakpolitikai célkitűzéseinek elérését szolgáló **társadalmi hatások és szociális eredmények** kiváltása.

E célkitűzések megvalósítása során ösztönözni kell az **InvestEU Alapból nyújtott támogatásnak az adományozók, filantróp szervezetek, alapítványok és más magánszektorbeli szereplők által nyújtott hozzájárulással való kombinációját**. Az InvestEU Alap meg kívánja erősíteni a magánszektor szerepvállalását a szociális jogok európai pillérének megvalósításában, ezért támogatni fogja többek között a minőségi foglalkoztatást, az inkluzív oktatást és képzést, az egészségügyet, a társadalmi befogadást és a társadalomban való aktív részvételt, valamint az akadálymentességet és a fogyatékossággal élők befogadását. A magánszektorbeli szereplők a szociális beruházási és készségfejlesztési keret célkitűzéseit közvetlen hozzájárulásokkal (adományokkal, visszafizetendő és vissza nem térítendő támogatásokkal) és/vagy az InvestEU Alap közvetve támogatott projektjeibe vagy pénzügyi közvetítőibe való társbefektetéssel segíthetik.

Hasonlóképpen ösztönözni kell a **kisebb projektek összevonását**, mivel a szociális szférában sok projekt túl kis méretű a magánbefektetők érdeklődésének felkeltéséhez vagy a közpénzek hatékony felhasználásához. Például a szociálpolitikai reformok keretében előfordulhat, hogy a szociális infrastruktúra és szolgáltatások – például új szociális, gondozási és egészségügyi modellek – végrehajtására egy adott nemzeti vagy regionális hatóság joghatósága alatt, de több helyszínen, számos kisebb projekt útján kerül sor. Ilyenkor előfordulhat, hogy a kis projekteket egyetlen befektetési ajánlatba szükséges összevonni a befektetők érdeklődésének felkeltéséhez. Az összevonás lehet:

- a) kis méretű szociális infrastrukturális, technológiai vagy szociális szolgáltatási projektek egyetlen olyan befektetési ajánlatba való összevonása, amely különböző helyszíneken több alprojektet foglal magában;
- b) szociális infrastruktúrával, technológiával és szociális szolgáltatásokkal kapcsolatos beruházási igények egyetlen projektbe vagy befektetési ajánlatba való összevonása. Ez finanszírozási források vagy eszközök kombinálását teheti szükségessé;
- c) szociális infrastruktúrával és szolgáltatásokkal kapcsolatos beruházási igények összevonása egy nagyobb, a társadalmi befogadás növelésének céljával város- vagy vidékmegújításra, illetve -fejlesztésre irányuló befektetési eszközbe vagy „közösségi társfinanszírozási” programokba.

Az előző bekezdés a)–c) pontjában leírt intézkedések kiegészíthetők olyan **kísérő intézkedésekkel**, amelyek célja i. a projektgazdák és a pénzügyi közvetítők azon készségeinek fejlesztése, amelyek a befektetési stratégiák, a vegyes finanszírozás vagy a hibrid finanszírozás konfigurálásához, illetve a projektek tervezéséhez és összevonásához szükségesek; ii. szociális innovátorok, szociális vállalkozások, társadalmi hatást célzó befektetők és filantróp szervezetek, köztük kockázati filantróp szervezetek fejlesztésének támogatása; valamint iii. egy páneurópai hálózat létrehozása a következők részvételével: társadalmi hatásokkal és szociális innovációval foglalkozó közvetítő és tanácsadó központok,

⁽¹⁰⁹⁾ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=hu&pubId=8312&furtherPubs=yes>

innovatív oktatási és képzési szolgálatok, például pályaaorientációt, készségigény-előrejelzést, készségfelmérést és készséghi-telesítést nyújtó szolgálatok, illetve olyan szolgálatok, amelyek elősegítik a készségkereslet és a készségkínálat összehangolását, valamint az oktatási és a gazdasági ágazat közötti partnerségek és a kiválósági központok, többek között a szakképzési kiválósági központok.

Ezeket az intézkedéseket ki lehet egészíteni a szociális beruházási és készségfejlesztési keret szakpolitikai területeinek piaci hiányosságaira vagy optimálistól elmaradó beruházási helyzeteire vonatkozó uniós szintű adatok gyűjtésével és közzétételével.

6.4.1.1. A szociális beruházási és készségfejlesztési keret stratégiai beruházásai

Az **oktatás és képzés** területén nyújtott támogatás különösen az európai oktatási és képzési rendszerek digitalizálásához hozzájáruló projektekre irányul, beleértve a digitális jártasság előmozdítását a kisiskolás kortól, az ikt-technológiák egyetemes alkalmazását és hozzáférhetőségét az oktatási és képzési intézményekben, valamint a távoli hozzáférési és távoktatási eszközöket és platformokat. A támogatott intézkedéseknek az olyan egyéb digitalizálási programokat is magukban kell foglalniuk, amelyek egész életen át tartó inkluzív hozzáférést és támogatást nyújtanak a digitális készségekhez és megoldásokhoz minden társadalmi csoport és korcsoport számára. Ezen túlmenően az oktatás és képzés területén nyújtott támogatásnak elő kell segítenie az olyan új vagy meglévő készségek fejlesztését és erősítését, amelyek az ezen beruházási iránymutatás 6.1.1.8. és 6.2.1.1. szakaszában meghatározott stratégiai és kritikus tevékenységek hatékony végzését biztosítják.

6.4.2. A potenciális pénzügyi termékek jellemzői

6.4.2.1. Bevonható pénzügyi közvetítők

a) Hitelfinanszírozás esetében:

Pénzügyi közvetítők – köztük nemzeti fejlesztési bankok és intézmények, kereskedelmi bankok, garanciatársaságok és -intézetek, előresorolt és alárendelt finanszírozást nyújtó diverzifikált hitelalapok, mikrofinanszírozási intézmények, lízingtársaságok, közösségi hitelfinanszírozási és közösségi tőkefinanszírozási platformok, különleges célú gazdasági egységek, társfinanszírozási eszközök, társbefektetési alapok vagy rendszerek, nem banki pénzügyi intézmények, többek között kölcsönalapok, türelmestőke-szolgáltatók (például szövetkezetek), hitelszövetkezetek, biztosítók, nyugdíjalapok, magántőkealapok/üzletiangyal-alapok és alapok alapjai – vonhatók be.

Bevonhatók a szociális beruházási piac kulcsszereplői is (köztük beruházási felkészültségre és kapacitásépítésre szakosodott közvetítők a mikrofinanszírozás és a szociális vállalkozások finanszírozása területén, pénzügyi technológiai vállalkozások, felsőoktatási intézmények, egyetemek, kutatóközpontok és az EIT tudományos és innovációs társulásai, alapítványok, közösségi finanszírozási platformok, beleértve a szakképzési kiválósági központokat és az oktatási és a gazdasági ágazat közötti partnerségeket). Bevonhatók továbbá más befektetői csoportok is, köztük vállalati befektetők, társadalmi hatást célzó befektetők, (szociális) üzleti angyalok, oktatási vállalkozók (például virtuális szabadegyetemek (MOOC-ok)), kockázati filantróp szervezetek és filantróp szervezetek.

Bevonhatók még olyan, állami tulajdonú egyéb közvetítők, illetve a szociális infrastruktúrában, a szociális vállalkozások finanszírozásában és a szociális gazdaság területén működő közvetítők (például etikus vagy alternatív bankok, szövetkezeti bankok), amelyek az alkalmazandó nemzeti és uniós jogszabályokkal, valamint a költségvetési rendelet vonatkozó követelményeivel teljes összhangban finanszírozást tudnak nyújtani a szociális beruházási és készségfejlesztési keret hatálya alá tartozó támogatható területeken.

Az ezen iránymutatásokban említett potenciális állami pénzügyi közvetítők szerepet játszhatnak továbbá az InvestEU Alapból nyújtott támogatásnak más központi uniós finanszírozási programokkal és megosztott irányítás alá tartozó alapokkal való kombinációjában is.

b) Tőkefinanszírozás esetében:

Pénzügyi közvetítők lehetnek többek között nemzeti fejlesztési bankok és intézmények, kereskedelmi bankok, garanciatársaságok és -intézetek, kölcsönalapok, hitelalapok, nyugdíjalapok, mikrofinanszírozási intézmények, lízingtársaságok, közösségi hitelfinanszírozási és közösségi tőkefinanszírozási platformok, különleges célú gazdasági egységek, társfinanszírozási eszközök, társbefektetési alapok vagy rendszerek.

Tőkefinanszírozásra jogosult pénzügyi közvetítők lehetnek továbbá az olyan nem banki pénzügyi intézmények is, köztük türelmestőke-szolgáltatók, például szövetkezetek, hitelszövetkezetek, biztosítók és bejegyzés előtt álló szervezetek, alapok alapjai, magántőkealapok, kockázati tőkealapok, üzletiangel-alapok, technológiatranszfer-alapok, társbefektetési alapok vagy rendszerek, kockázati hitelalapok, illetve egyéb megállapodások vagy rendszerek, amelyek saját tőkébe, kvázisajáttőkébe, hibrid értékpapírokba és a mezzanine-finanszírozás egyéb formáiba fektetnek be.

Bevonhatók lehetnek a szociális beruházási piac kulcsszereplői is (köztük beruházási felkészültségre és kapacitásépítésre szakosodott közvetítők a mikrofinanszírozás és a szociális vállalkozások finanszírozása területén, pénzügyi technológiai vállalkozások, felsőoktatási intézmények, egyetemek, kutatóközpontok és az EIT tudományos és innovációs társulásai, alapítványok, közösségi finanszírozási platformok, beleértve a szakképzési kiválósági központokat és az oktatási és a gazdasági ágazat közötti partnerségeket). Az alkalmazandó nemzeti és uniós jogszabályokkal teljes összhangban pénzügyi közvetítőként bevonhatók továbbá más befektetői csoportok is, köztük vállalati befektetők, társadalmi hatást célzó befektetők, (szociális) üzleti angyalok, oktatási vállalkozók (például MOOC-ok), kockázati filantróp szervezetek és filantróp szervezetek, ha képesek projekteket vagy beruházási portfóliókat létrehozni a szociális beruházásra és készségfejlesztésre vonatkozó keret hatálya alá tartozó területeken.

A pénzügyi közvetítők alapkezelőinek (ideértve a „pályakezdő” alapkezelőket vagy tanácsadókat is) bizonyítaniuk kell, hogy rendelkeznek az általuk a szociális beruházási és készségfejlesztési keret hatálya alá tartozó területeken megvalósítani kívánt befektetések végrehajtásához szükséges kapacitással és készségekkel, a magántőke bevonására és vonzására irányuló képességgel, továbbá az ezen konkrét eszközösztályba való magánbefektetéseket ösztönző várható pénzügyi életképességgel (többek között megalapozott befektetési stratégia útján).

6.4.2.2. A megcélzott végső kedvezményezettek

A szociális beruházási és készségfejlesztési keret sokféle szakpolitikai területen kíván támogatást nyújtani, ezért a végső kedvezményezettek széles körét célozza meg, többek között a következőket:

a) természetes személyek:

- i) kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek (például a társadalmi kirekesztettségben élők vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitétek személyek, köztük a hajléktalanok vagy a súlyosan elégtelen lakáskörülmények között élők, a munkanélküliek vagy akiket a munkanélküliség veszélye fenyeget, vagy akiknek nehézséget jelent a munkaerőpiacra való belépés vagy visszatérés, kisebbségi csoportokhoz tartozó személyek, harmadik országbeli állampolgárok, a hagyományos hitelpiacához való hozzáférés tekintetében hátrányos helyzetben lévő, saját mikrovállalkozásukat elindítani vagy fejleszteni kívánó személyek);
- ii) gyermekek, szülők, tanárok és iskolai dolgozók;
- iii) potenciális vagy jelenlegi hallgatók és tanulók (beleértve a felnőtt tanulókat is);

b) vállalkozások:

- i) mikrovállalkozások, köztük az önfoglalkoztatók, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyeket foglalkoztató mikrovállalkozások;
 - ii) szociális vállalkozások;
 - iii) állami vállalkozások;
 - iv) kkv-k;
 - v) egyéb magánszektorbeli vállalatok;
- c) oktatási, képzési és kapcsolódó szolgáltatások szolgáltatói, köztük európai egyetemek, iskolák, oktatási és képzési intézmények, beleértve a szakképzési kiválósági központokat és a kisgyermekkorú nevelést és gondozást nyújtó szolgáltatókat;
- d) különleges célú gazdasági egységek;
- e) szövetségek, alapítványok, egyesületek és szövetkezetek;
- f) nem kormányzati szervezetek;
- g) hatóságok;
- h) egészségügyi hatóságok, egészségügyi szolgáltatók, szociális szolgáltatók, technológiai szolgáltatók, egészségügyi szakemberek, páciensek, magánszemélyek;
- i) a szociális infrastruktúra területén a megcélzott végső kedvezményezettek lehetnek projektgazdák, állami vállalkozások, ingatlan-/létesítménykezelők, szociális lakhatást biztosító vállalkozások, PPP-k.

A finanszírozási és beruházási műveletekkel a szociális beruházási területen tevékenykedő vagy ilyen beruházást igénylő magán- és közszektorbeli szervezetek projektjei is támogathatók.

Ilyen szervezetek többek között a kkv-k, a nagyvállalatok, a szövetkezetek, az alapítványok, a kockázati filantróp szervezetek, a hatásorientált vállalkozások, az oktatási és képzési intézmények és szolgáltatók, a hármas célú vállalkozások, valamint a helyi és önkormányzati hatóságok.

Tevékenységeik különböző ágazatokra és alágazatokra terjednek ki, többek között az intelligens és inkluzív mobilitásra, a városmegújításra, a vidék társadalmi-gazdasági fellendülését célzó közösségépítésre és a nemzedékek közötti szolidaritásra, az inkluzív közösségekre, a hajléktalanságra, a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek, köztük a fogyatékkal élő, mentális egészségügyi problémákkal vagy demenciával élőknél integrációjára, a közösségfejlesztésre, a harmadik országbeli állampolgárok integrációjára, a demográfiai és migrációs kihívások kezelésére és az új népességcsoportok integrációjára, a digitális inkluzivitásra és a vállalkozói készségekre.

6.4.2.3. Általános pénzügyi termékek

Az InvestEU Alapból nyújtott támogatást egy egységes uniós költségvetési garancia fogja alátámasztani, különböző kockázatcsökkentő pénzügyi termékek vonatkozásában. Ezek magukban foglalhatnak többek között bankgaranciákat, kölcsönöket, saját tőkét, mezzanine-hiteleket, elkülönített alapokat és beruházási platformokat (amelyek rendelkezhetnek első veszteségviselő ügyletrészsorozattal, mezzanine-ügyletrészsorozattal és előresorolt adósságból álló réteges struktúrával is), eredményorientált szociális közbeszerzési rendszereknek és partnerségeknek szánt beruházástámogatást, működő tőkét, tárgyi eszközök és immateriális javak beszerzésére nyújtott támogatást, valamint lízingügyleteket. A finanszírozási ügyletek futamidejének legalább 12 hónapnak kell lennie, egyes, átlagnál jellemzően rövidebb lejáratú szegmensek (pl. mikrofinanszírozás) esetében azonban a minimális futamidő legfeljebb 3 hónapra csökkenthető. Különös figyelmet kell fordítani a türelmes tőkére, amelynek szolgáltatói a hosszú távú értékteremtés reményében lemondanak az azonnali hozamokról.

Ez történhet többek között célzott befektetési eszközökkel, amelyek révén a közvetítők kölcsönhöz, saját tőkéhez, hibrid tőkéhez és kockázatmegosztási eszközökhöz, a végső kedvezményezettek pedig közvetlen finanszírozáshoz juthatnak.

A garanciák révén a végrehajtó partnerek és közvetítők a garancia nélküli helyzethez képest kedvezőbb pénzügyi és egyéb feltételeket kínálhatnak a 6.4.2.2. szakaszban meghatározott végső kedvezményezettek számára, vagyis továbbadhatják az uniós beavatkozásból származó előnyt. Az InvestEU Alapból a szociális beruházási és készségfejlesztési keret útján támogatott műveletek esetében legfőképp a végső kedvezményezetteknek felszámított kockázati prémium csökkentése jöhet szóba. A szociális beruházási és készségfejlesztési keret alá tartozó eszközök (gyakran immateriális jellegű) kockázati profiljának megfelelően lehetőség lesz arra is, hogy a garancia fedezetet nyújtson az első veszteségviselő ügyletrészsorozatra.

Támogathatók az eredményorientált szociális közbeszerzés kísérleti rendszerei is, beleértve az eredményhez kötött kifizetési rendszerekbe és a szociális beruházási kötvényekbe való befektetéseket az olyan konkrét területeken, ahol az állami közbeszerzési szervek (vagy akár magánszervek) előre meghatározott szociális eredmények alapján társadalmi hatást fejtenek ki, ha az InvestEU-rendelet V. mellékletével összhangban adicionalitást eredményeznek. Ezek a magánszektor kockázatvállalását igénylik, és nem tartozhatnak azon alapvető szociális szolgáltatások közé, amelyeknél a hatóságoknak csőd esetén fellépési kötelezettsége van. Mindezek figyelembevételével a lehetséges beavatkozási területek közé tartozhat az oktatáshoz és képzéshez való hozzáférés, az egészségügyi ellátás és a gondozás, a migráció és a harmadik országbeli állampolgárok integrációja, a foglalkoztatási szolgálatok, a készségfejlesztés és a szociális szolgáltatások. A szociális szolgáltatások célzásakor kísérleti jelleggel eredményorientált szociális közbeszerzési rendszerek indíthatók annak vizsgálatára, hogy az innovatív beavatkozás eredményesek és méretezhető-e. Az ilyen rendszereknek biztosítaniuk kell a létrehozásukkal, a működésükkel és az eredményességük nyomon követésével kapcsolatos átláthatóságot.

a) A végrehajtó partner által nyújtott hitelfinanszírozás esetében

Az uniós garanciával végrehajtó partnereken és pénzügyi közvetítőkön keresztül támogatott adósságinstrumentumok elsősorban olyan projekteket fognak támogatni, amelyek – többek között a biztosítékok hiánya, a hiteltörténet, a magas kockázati profil vagy az alacsony várható hozam miatt – nehezen jutnak hitelfinanszírozáshoz a piacon.

Az uniós garancia többek között az alábbi formájú finanszírozási és beruházási műveletekhez nyújtható:

- a) közvetlen hitelek (beleértve az alárendelt kölcsönöket), kötvények, fedezetlen hitelezés, fedezetlen kölcsönök, vállalati kölcsönök, mezzanine befektetések, előresorolt kölcsönök és hitelkeretek;

- b) hitelminőség-javítás új befektetésekhez (projektkötvényekhez, bankhitelekhez vagy a kettő kombinációjához), valamint szociális és oktatási infrastrukturális projektek kapcsán nyújtott hitelek, vállalati hitelek vagy különleges célú gazdasági egységeknek és PPP-struktúráknak nyújtott előresorolt adósság és alárendelt kölcsönök (projektfinanszírozási rendszerekben);
- c) közvetített adósság, beleértve a pénzügyi közvetítőkön keresztül folyósított, több végső kedvezményezettet érintő kerethiteleket;
- d) a pénzügyi közvetítők által végrehajtott rendszerekkel kapcsolatos (viszont)garanciák, továbbhitelezési garanciák, finanszírozott garanciák és egyéb kockázatmegosztási rendszerek, valamint a harmadik fél finanszírozóknak nyújtott (előre rendelkezésre bocsátott és előre nem rendelkezésre bocsátott) garanciák;
- e) olyan, újonnan keletkeztetett hiteleket fedező garanciatermékek, amelyek az alkalmazandó szabályozástól függően és adott esetben az érintett nemzeti szabályozó hatóságok hozzájárulásával tőketartalék felszabadítását tehetik lehetővé a pénzügyi közvetítők számára;
- f) olyan célzott garanciamechanizmusok, amelyek kialakításuk révén lehetővé teszik és támogatják az alapítványok és filantróp szervezetek alaptőkéjéből finanszírozható szociális beruházásokat, segítve az ilyen beruházások kockázatának csökkentését és egy bizonyos szintű hozam elérését. Ezekhez jellemzően olyan kötelezettségvállalások társulnak, amelyek értelmében a befektetőknek a garancia felhasználásából eredő hozamait vissza nem térítendő támogatásokra és vissza nem térítendő támogatásokra kell fordítani az InvestEU kiemelt finanszírozási területein.

b) A végrehajtó partner által nyújtott tőkefinanszírozás esetében

A tőkefinanszírozást a kritikus tömeg eléréséhez és a finanszírozási struktúrák banki hitelezéshez hasonló szintű rugalmasságának biztosításához kell felhasználni. A tőkefinanszírozási műveletek többféle türelmes tőke bevonására alkalmasak. Az ilyen tőke a bankképes előtti szakaszban lévő induló vállalkozásokat segíti, minden ágazatban, és a szociális vállalkozások számára is lehetővé teszi, hogy a támogatásalapú finanszírozáson túllépve fokozzák innovációs és növekedési potenciáljukat.

Az uniós garanciával fedezett potenciális tőkefinanszírozási termékek a következők:

- a) **közvetlen/közvetett sajáttőke- és kvázisajátőke-befektetések**, hibrid értékpapírok és a mezzanine-finanszírozás egyéb formái a következőkben: magán- vagy állami tőkealapok, magán-hitelalapok, kockázati tőkealapok, pénzügyi közvetítők, például mikrofinanszírozási intézmények és szociális finanszírozási szolgáltatók (például kapacitásépítési célokból, illetve olyan alapok támogatása céljából, amelyek inkubátorokhoz, akceleratorokhoz vagy inkubációs szolgáltatások nyújtásához kapcsolódnak – szociális vállalkozások és szociális innovátorok, köztük innovatív oktatást, képzést és kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók esetében –, vagy szociális üzleti angyalokkal, kockázati filantróp szervezetekkel közös társbefektetések céljából, illetve bizonyos innovatív pénzügyi megoldások támogatása céljából). Bizonyos egyedi körülmények között a hagyományos egyenrangúsági elvtől az aszimmetrikus kockázat- és hozammegosztási modellek felé való elmozdulás is megfontolható;
- b) **közvetlen részesedések**, tulajdonosi tőke, átváltható tulajdonosi kölcsönök és befektetőknek kibocsátott különböző típusú tőkerészesedések kombinációi. Mérlegelni kell az aszimmetrikus hozam- és kockázatmegosztás engedélyezésének lehetőségét is;
- c) **nyílt tőkerészesedések**, csendestársi részesedések, tulajdonosi kölcsönök és befektetőknek kibocsátott különböző típusú tőkerészesedések kombinációi, valamint adományok, beleértve az előzetesen nyújtott visszafizetendő és vissza nem térítendő támogatásokat. Ezek a termékek nem biztosíthatnak szavazati vagy vezetői jogot a befektetők számára (közéjük értve a társbefektetőket is).

Az uniós garanciában részesülő végrehajtó partnereknek legalább egyenrangúnak kell lenniük a többi befektetővel. A szociális beruházási és készségfejlesztési keret tekintetében azonban kellően indokolt esetben engedélyezhető az egyenrangúsági elvtől való eltérés, vagyis hogy az uniós garanciában részesülő végrehajtó partnerek befektetései alárendelt és aszimmetrikus helyzetben legyenek a kockázat- és hozammegosztási hierarchiában.

A szociális eszközökbe befektetni hajlandó befektetők köre a várt hozamok és kockázatok miatt jelenleg korlátozott. A program végrehajtásának célja nem a hozamok maximalizálása, hanem egy olyan hozam elérése, amellyel megfelelően biztosítható **az ösztönzők és a befektetői részvétel összhangja**. Mivel a hangsúly a pénzügyi hozam helyett a társadalmi hozamon van, egy adott művelet portfóliójának célhozama 0 % is lehet.

6.4.2.4. Tematikus pénzügyi termékek

E termékek olyan kísérleti pénzügyi termékek és platformok formáját öltik, amelyek célja a piaci hiányosságok és az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelése, a szociális beruházási piac fejlődésének felgyorsítása vagy a magánbefektetések bevonása, illetve a társadalmi hatást célzó finanszírozási megoldásokhoz való hozzájárulás ⁽¹¹⁰⁾.

Ha a végrehajtó partner a mikrofinanszírozási intézményeket és a szociális finanszírozási szolgáltatókat kapacitásépítési célokból támogatja, nem alkalmazandó a fenti 4.2.2. szakaszban említett azon követelmény, amely szerint a végrehajtó partnernek 5 %-os sajátforrás-hozzájárulást kell nyújtania az első veszteségviselő ügyletrészsorozathoz.

⁽¹¹⁰⁾ Például a befektetőknek nyújtott garanciák, a társadalmi hatású eszközök kezelői által használható akceleratorok keretében vagy a szociális vállalkozásokat célzó, társadalmi hatásokat ösztönző mechanizmusok kidolgozása révén.

A BIZOTTSÁG (EU) 2021/1079 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE**(2021. június 24.)****a kulturális javak bejuttatásáról és behozataláról szóló (EU) 2019/880 európai parlamenti és tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a kulturális javak bejuttatásáról és behozataláról szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/880 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 3. cikke (6) bekezdésére, 4. cikke (12) bekezdésére, 5. cikke (3) bekezdésére és 8. cikke (2) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az (EU) 2019/880 rendelet megfelelő végrehajtása érdekében konkrét szabályokat kell megállapítani a kulturális javak egyes, az említett rendelet mellékletének B. részében felsorolt kategóriáira alkalmazandó behozatali engedélyezési rendszer létrehozására vonatkozóan.
- (2) Ezenkívül meg kell állapítani az (EU) 2019/880 rendelet mellékletének C. részében felsorolt kategóriákra vonatkozó importőri nyilatkozatok rendszerére alkalmazandó szabályokat is.
- (3) Szükség van továbbá szabályok megállapítására azon mentességeket illetően, amelyek bizonyos feltételek teljesülése esetén a behozatali engedély beszerzésére vagy az importőri nyilatkozat benyújtására vonatkozó követelmények tekintetében engedélyezhetők.
- (4) A valamely harmadik országban a megsemmisülés vagy az elvesztés közvetlen veszélyének kitett kulturális javak biztonságos megőrzéséről az Unióban menedéktárakban kell gondoskodni annak érdekében, hogy garantálni lehessen az ilyen javak biztonságát, megfelelő állapotban való megőrzését és – amennyiben a helyzet ezt lehetővé teszi – biztonságos visszajuttatását. Annak érdekében, hogy a biztonságos megőrzésre szánt kulturális javakat ne lehessen az Unióban célállomásuktól eltéríteni, illetve forgalomba hozni, indokolt úgy rendelkezni, hogy a menedéktárakat állami szervezetek felügyeljék vagy működtessék, és a kulturális javak mindenkor e szervezetek közvetlen felügyelete alatt maradjanak.
- (5) A valamely tagállami menedéktárban történő biztonságos megőrzésre szánt kulturális javakat megfelelő vámeljárással alá kell vonni, amely garantálja meghatározatlan ideig történő tárolásukat, és intézkedéseket kell meghatározni arra az esetre, ha a harmadik országban a kockázat várhatóan a belátható jövőn túl is fennmarad. Annak érdekében, hogy a nagyközönség is megtekinthesse a szóban forgó kulturális javakat az alatt az idő alatt, amíg azok ideiglenesen az Unió területén találhatók, indokolt engedélyezni valamely olyan helyiségben történő kiállításukat, amelyet ugyanaz a szervezet tart fenn, mint amely az érintett menedéktárat működteti, ha ehhez a harmadik ország előzetesen hozzájárul, és – vámraktározási eljárás alá vont javak esetében – amennyiben a vámhatóságok a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²⁾ összhangban előzetesen engedélyezik ezt. Indokolt előírni, hogy a javak kiállítási helyiségekbe történő szállítását csak akkor lehessen engedélyezni, ha garantálható a biztonságuk és jó állapotban való megőrzésük.
- (6) A kulturális javak oktatási, tudományos, megőrzési, helyreállítási, kiállítási, digitalizálási, előadó-művészeti célból, illetve tudományos intézmények által végzett kutatás vagy múzeumok vagy hasonló intézmények közötti együttműködés céljából történő ideiglenes behozatala esetén a behozatali engedély megszerzése vagy az importőri nyilatkozat benyújtása alóli mentességet oly módon kell szabályozni, hogy az érintett kulturális javakat kizárólag az említett célokra lehessen felhasználni. Az ideiglenesen behozott kulturális javak felhasználása tekintetében a közszférabeli intézmények és intézetek megbízhatónak tekinthetők, ezért elegendő azt megkövetelni tőlük, hogy nyilvántartásba vetessék magukat az elektronikus rendszerben. Indokolt úgy rendelkezni, hogy azok az intézetek és intézmények, amelyek a magánjog hatálya alá tartoznak, illetve amelyekre mind a magánjog, mind a közjog hatálya kiterjed, ugyancsak igénybe vehessék a mentességet, feltéve, hogy az elektronikus rendszerben való nyilvántartásba vételüket követően annak megtörténtét az illetékes hatóság is megerősíti. Emellett a mentesség alkalmazásával összefüggésben biztosítani kell azt is, hogy az eljárás végén újra kivitt tárgyak azonosak legyenek az ideiglenesen behozott tárgyakkal, és a vámhatóságok a központi elektronikus rendszer segítségével könnyen azonosítani tudják a kedvezményezett intézményeket.

⁽¹⁾ HL L 151., 2019.6.7., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Unió Vámkódex létrehozásáról (HL L 269., 2013.10.10., 1. o.).

- (7) Az (EU) 2019/880 rendelet 3. cikke (4) bekezdésének b) és c) pontja alapján a behozatali engedélyre, illetve az importőri nyilatkozatra vonatkozó követelmény alóli mentesség igénybevételével ideiglenesen behozott kulturális javak nyomomonkövetőségének biztosítása érdekében helyénvaló szabályokat megállapítani a szóban forgó javaknak az említett rendelet 8. cikke szerinti elektronikus rendszerbe feltöltendő leírását illetően.
- (8) Az (EU) 2019/880 rendelet 3. cikke (5) bekezdésének helyes alkalmazása és a mentesség egységes végrehajtásának biztosítása, valamint annak elkerülése érdekében, hogy az állandó értékesítőhelyek – például az aukciós házak, a régiségboltok és a galériák – visszaéljenek a mentességgel, a kereskedelmi művészeti vásároknak meg kell felelniük bizonyos feltételeknek az időtartamuk, a céljuk és a nagyközönség számára való hozzáférhetőségük, valamint az e vásároknak biztosított nyilvánosság tekintetében.
- (9) Az (EU) 2019/880 rendelet behozatali engedélyekkel kapcsolatos rendelkezéseinek egységes végrehajtása érdekében szabályokat kell megállapítani az engedélykérelmek elkészítésére, benyújtására és vizsgálatára, valamint az engedélyeknek a központi elektronikus rendszer alkalmazásával történő kibocsátására és érvényességére vonatkozóan.
- (10) A valamely illetékes hatóság által visszavont behozatali engedélyek szabálytalan felhasználásának megelőzése érdekében gondoskodni kell arról, hogy az (EU) 2019/880 rendelet 8. cikkében említett, a kulturális javak behozatalához kapcsolódó elektronikus rendszer figyelmeztetést küldjön a többi tagállam és illetékes hatóság számára.
- (11) Az Unióba korábban behozatali engedély alapján behozott kulturális javak esetében valamely tagállami illetékes hatóság már megvizsgálta az eredet jogszerűségét. A szóban forgó vizsgálattal való összhang biztosítása és a kereskedelem megkönnyítése érdekében az ugyanazon kulturális javak újrabehozatalára vonatkozó új kérelmekre indokolt egyszerűsített követelményeket alkalmazni.
- (12) Az (EU) 2019/880 rendelettel összhangban az illetékes hatóság számára a behozatali engedély iránti kérelemről való határozathozatalra rendelkezésre álló 90 napos időszak attól az időponttól kezdődik, amikor a hatóság kézhez kapja a hiánytalan kérelmet. Az egyenlő bánásmódnak és az engedélykérelmek gyors feldolgozásának biztosítása érdekében azokban az esetekben, amikor a kérelmező által az elektronikus kérelmével együtt benyújtott információkon kívül további információkra van szükség a kiviteli jogszerűségének bizonyításához, indokolt úgy rendelkezni, hogy a 90 napos időszak csak attól az időponttól kezdődjön meg, amikor a kérelmező a kért további információkat az elektronikus rendszerbe való feltöltésük révén benyújtotta. Mivel a jogszerű kiviteli bizonyításának terhe a kérelmezőre hárul, abban az esetben, ha az illetékes hatóság a kért további információt nem kapja meg a megállapított határidőn belül, a kérelmet – annak hiányossága miatt – el kell utasítani.
- (13) A harmadik országból jogellenesen kivitt kulturális javak Unióba történő bejuttatásának megakadályozása érdekében bizonyos olyan dokumentumokat vagy információkat, amelyek bizonyítják a harmadik országbeli hatóság által engedélyezett jogszerű kivitelt, megfelelően azonosítják az érintett kulturális javakat és megalapozzák az importőr felelősségét, mindig be kell nyújtani a behozatali engedély iránti kérelemmel együtt, illetve e dokumentumoknak és információknak mindig az importőri nyilatkozatot benyújtó nyilatkozattevő birtokában kell lenniük arra az esetre, ha a vámhatóságok kérnék azok bemutatását.
- (14) Annak érdekében, hogy a kérelmezők bizonyítani tudják a jogszerű eredetet azokban az esetekben is, amikor az az ország, ahol az érintett kulturális tárgyat vagy javakat létrehozták vagy fellelték, a kiviteli időpontjában nem rendelkezett kiviteligazolási rendszerrel, indokolt lehetővé tenni az érintett szereplők számára, hogy behozatali engedély iránti kérelmük alátámasztására a bizonyítékok más formáinak kombinációját nyújtsák be, illetve a bizonyítékok más formáinak kombinációjával rendelkezzenek arra az esetre, ha a vámhatóságok kérnék a szóban forgó dokumentumok bemutatását. Ebben az esetben a tagállamoknak kötelezniük kell a szereplőt a lehető legtöbb különböző típusú bizonyíték szolgáltatására, ideértve az adott tárgy történetére és tulajdonjogára vonatkozó bizonyítékokat is, amelyek alapján megállapítható a tárgy eredetisége és tulajdonjoga.
- (15) Az (EU) 2019/880 rendelet szerinti importőri nyilatkozatok egységességének biztosítása érdekében szabályokat kell megállapítani az aláírt nyilatkozatnak a központi elektronikus rendszerben történő elkészítésére és a kulturális javak szabványosított leírásának tartalmára vonatkozóan.
- (16) A vámhatóságoknak a véletlenszerű ellenőrzésektől eltérő, elsősorban kockázatelemzésen alapuló ellenőrzéseket kell végezniük. Annak biztosítására, hogy a vám elé állított tárgy megegyezzen azzal a tárggyal, amelyre a behozatali engedélyt beszerették vagy az importőri nyilatkozatot kiállították, a vámhatóságoknak a 952/2013/EU rendelet 46–49. cikkével összhangban kockázatkezelési kritériumok alkalmazásával ellenőrzéseket kell végezniük.

- (17) Az (EU) 2019/880 rendelet értelmében a Bizottságnak központi elektronikus rendszert kell létrehoznia a kulturális javak harmadik országokból az Unió vámterületére történő behozatalának kezelésére. Részletes szabályokat kell megállapítani az említett rendszer működtetésére, használatára, hozzáférhetőségére, szükséghelyzeti rendelkezéseire, biztonságára, valamint a rendszer keretében tárolt és megosztott információkra vonatkozóan.
- (18) Az elektronikus azonosító eszközök és az elektronikus tanúsítás megfelelő szintű biztonságának garantálása, valamint a folyamatok digitalizálása és harmonizálása érdekében a behozatali engedélyeknek és az importőri nyilatkozatoknak meg kell felelniük az elektronikus aláírásokra, az elektronikus bélyegzőkre és az elektronikus időbélyegzőkre vonatkozó, a 910/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽³⁾ és az (EU) 2015/1506 bizottsági végrehajtási határozatban előírt különböző biztonsági szintű azonosítást lehetővé tévő szabványoknak.
- (19) Indokolt gondoskodni arról, hogy a behozatali engedélyek, az azok iránti kérelmek, az importőri nyilatkozatok és az ezek alátámasztására benyújtott információk vagy dokumentumok tartalmához kizárólag az (EU) 2019/880 rendelet végrehajtásáért felelős tagállami hatóságok és maguk a kérelmezők, illetve nyilatkozattevők férhessenek hozzá. Mindazonáltal a kereskedelem megkönnyítése érdekében – például importált kulturális javak tulajdonjogának átruházása esetén – a behozatali engedélyek jogosultjai vagy az importőri nyilatkozatot kiadó szereplők számára lehetővé kell tenni, hogy harmadik feleknek hozzáférést biztosítsanak saját engedélyeikhez vagy nyilatkozataikhoz.
- (20) A tagállamok korlátozhatják a kulturális javak behozatalára vonatkozó alakiságok elvégzésére jogosult vámhivatalok számát. Annak érdekében, hogy az importőrök tájékozottak legyenek a behozatali alakiságok elvégzésére kijelölt megfelelő vámhivatalokat illetően, az ezekre vonatkozó információkat a központi elektronikus rendszerben rendelkezésre kell bocsátani és rendszeresen aktualizálni kell.
- (21) Az (EU) 2019/880 rendelet értelmében a szóban forgó rendelet 3. cikkének (2)–(5), (7) és (8) bekezdését, 4. cikkének (1)–(10) bekezdését, 5. cikkének (1) és (2) bekezdését, valamint 8. cikkének (1) bekezdését a rendelet 8. cikkében említett elektronikus rendszer működésbe lépésének napjától, de legkésőbb 2025. június 28-tól kell alkalmazni. Ezért e rendelet alkalmazásának kezdőnapját ennek megfelelően el kell halasztani.
- (22) Az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ 42. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Bizottság konzultált az európai adatvédelmi biztossal, aki 2021. április 23-án véleményt nyilvánított.
- (23) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a kulturális javakkal foglalkozó bizottság ⁽⁵⁾ véleményével,

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 910/2014/EU rendelete (2014. július 23.) a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 257., 2014.8.28., 73. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

⁽⁵⁾ A kulturális javak kivételéről szóló, 2008. december 18-i 116/2009/EK tanácsi rendelet (HL L 39., 2009.2.10., 1. o.) 8. cikke.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „menedéktár”: az Unió vámterületén található biztonságos raktározási létesítmény, amelyet valamely tagállam olyan kulturális javak biztonságos megőrzésére jelöl ki, amelyek régészeti, őstörténeti, történeti, irodalmi, művészeti vagy tudományos jelentőséggel bírnak, és amelyek esetében fennáll annak a komoly és azonnali veszélye, hogy megsemmisülnek vagy elvesznek, ha a jelenlegi helyükön maradnak;
2. „harmadik ország”: az (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽⁶⁾ 1. cikkének 11. pontjában meghatározott, az Unió vámterületén kívüli ország vagy terület;
3. „érdekelt ország”: az a harmadik ország, amelyben a behozni kívánt kulturális tárgyat (javakat) létrehozták vagy fellelték, illetve amelyben a kulturális tárgy (javak) utoljára öt évnél hosszabb időszakon keresztül volt(ak) fellelhető (ek) az ideiglenes felhasználástól, az árutovábbítástól, az újrakivitelől vagy az átrakodástól eltérő célokból, az (EU) 2019/880 rendelet 4. cikkének (4) bekezdésével és 5. cikkének (2) bekezdésével összhangban;
4. „ICG-rendszer”: a kulturális javak behozatalához kapcsolódó, az (EU) 2019/880 rendelet 8. cikkében említett elektronikus rendszer;
5. „TRACES”: az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁷⁾ 133. cikkének (4) bekezdésében említett rendszer;
6. „elektronikus aláírás”: a 910/2014/EU rendelet 3. cikkének 10. pontjában meghatározott elektronikus aláírás;
7. „fokozott biztonságú elektronikus bélyegző”: az (EU) 2015/1506 bizottsági végrehajtási határozatban megállapított technikai specifikációknak megfelelő elektronikus bélyegző;
8. „minősített elektronikus bélyegző”: a 910/2014/EU rendelet 3. cikkének 27. pontjában meghatározott minősített elektronikus bélyegző;
9. „minősített elektronikus időbélyegző”: a 910/2014/EU rendelet 3. cikkének 34. pontjában meghatározott elektronikus időbélyegző;
10. „EORI-szám”: az (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 1. cikkének 18. pontjában meghatározott gazdálkodói nyilvántartási és azonosító szám.

⁽⁶⁾ A Bizottság (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló rendelete (2015. július 28.) a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Unió Vámkodeks egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 343., 2015.12.29., 1. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/625 rendelete (2017. március 15.) az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok, és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről, továbbá a 999/2001/EK, a 396/2005/EK, az 1069/2009/EK, az 1107/2009/EK, az 1151/2012/EU, a 652/2014/EU, az (EU) 2016/429 és az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1/2005/EK és az 1099/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a 98/58/EK, az 1999/74/EK, a 2007/43/EK, a 2008/119/EK és a 2008/120/EK tanácsi irányelv módosításáról, és a 854/2004/EK és a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 89/608/EGK, a 89/662/EGK, a 90/425/EGK, a 91/496/EGK, a 96/23/EK, a 96/93/EK és a 97/78/EK tanácsi irányelv és a 92/438/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 95., 2017.4.7., 1. o.).

II. FEJEZET

A DOKUMENTÁCIÓS KÖVETELMÉNYEK ALÓLI MENTESSÉGRE VONATKOZÓ RÉSZLETES SZABÁLYOK

2. cikk

Biztonságos megőrzés

(1) A kulturális javakat biztonságos megőrzésük céljából importáló tagállamok az ilyen javak tárolására menedéktárakat hoznak létre. A szóban forgó raktározási létesítményeket fel kell szerelni a kulturális javak fogadásához, valamint biztonságuk és megfelelő állapotban való megőrzésük biztosításához szükséges berendezésekkel. A 952/2013/EU rendelet 243. cikkében említett vámszabad területek nem jelölhetők ki menedéktárnak.

(2) Ha egy tagállam menedéktárat hoz létre, kijelöli az annak működtetéséért vagy felügyeletéért felelős hatóságot, és feltölti e hatóság elérhetőségét az ICG-rendszerbe. A Bizottság ezt az információt hozzáférhetővé teszi az interneten.

(3) A tagállamok kizárólag a 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁸⁾ 2. cikke (1) bekezdésének 4. pontjában meghatározott állami, területi, illetve települési hatóságokat vagy közjogi intézményeket jelölhetik ki menedéktár működtetéséért vagy felügyeletéért felelős hatóságnak.

(4) Az (EU) 2019/880 rendelet mellékletének B. és C. részében felsorolt kategóriákba tartozó, régészeti, őstörténeti, történeti, irodalmi, művészeti vagy tudományos jelentőséggel bíró kulturális javak az adott harmadik országot érintő fegyveres konfliktus, természeti katasztrófa vagy egyéb szükséghelyzet miatti megsemmisülésük vagy elvesztésük megelőzése érdekében ideiglenesen elhelyezhetők valamely, az Unió vámterületén található menedéktárban.

(5) A kulturális javaknak az (EU) 2019/880 rendelet 3. cikke (4) bekezdésének b) pontjában említett célból történő behozatalára csak akkor kerülhet sor, ha az érintett kulturális javakat birtokló vagy azok felett rendelkező harmadik ország illetékes hatósága előzetesen hivatalos kérelmet nyújt be a javak biztonságos megőrzése iránt az azon menedéktár működtetésére vagy felügyeletére kijelölt uniós hatósághoz, ahol a kulturális javakat el kívánják helyezni, és a kérelem elfogadásra kerül.

(6) A felek közötti külön megállapodás hiányában a menedéktárban elhelyezett kulturális javak tárolásának és megfelelő állapotban való megőrzésének költségeit a menedéktárnak otthont adó tagállam viseli.

(7) A kulturális javakra a menedéktárban való tárolásuk során alkalmazható vámeljárássra a következő előírások vonatkoznak:

- a) amennyiben a menedéktárat működtető szervezetnek engedélye van arra, hogy magánvámraktárat működtessen a menedéktár helyiségeiben, a szervezet a 952/2013/EU rendelet 240. cikkével összhangban magán-vámraktározási eljárás alá vonás céljából bejelenti a kulturális javakat;
- b) alternatív megoldásként a menedéktárat működtető szervezet az 1186/2009/EK tanácsi rendelet⁽⁹⁾ 42–44. cikkével összhangban a behozatali vám alóli mentesség biztosítása mellett megvalósuló szabad forgalomba bocsátásra is bejelentheti a kulturális javakat;
- c) a menedéktárat működtető szervezet először ideiglenes behozatali eljárás alá is vonhatja a kulturális javakat. Ha az adott szervezet ezt az eljárást választja, gondoskodni kell arról, hogy a javak később az a) és a b) pontban említett eljárások valamelyike alá kerüljenek abban az esetben, ha a 952/2013/EU rendelet 251. cikke szerint az ideiglenes behozatali eljárás tekintetében engedélyezett maximális időtartam lejár és nem hosszabbítható meg, ugyanakkor a javaknak a harmadik országba történő visszaküldése még nem biztonságos.

(8) A kulturális javak a nagyközönség számára szervezett kiállításon történő bemutatásuk céljából ideiglenesen kiszállíthatók a menedéktár helyiségeiből, amennyiben teljesülnek a következő feltételek:

- a) az a harmadik ország, ahonnan a kulturális javakat behozták, hozzájárulását adta;

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 65. o.).

⁽⁹⁾ A Tanács 1186/2009/EK rendelete (2009. november 16.) a vámmentességek közösségi rendszerének létrehozásáról (HL L 324., 2009.12.10., 23. o.).

- b) a vámhatóságok a 952/2013/EU rendelet 240. cikke (3) bekezdésének megfelelően engedélyezték a kiszállítást;
- c) a bemutatás céljára kijelölt helyiségekben adottak a javak védelméhez, megőrzéséhez és megfelelő állapotban tartásához szükséges feltételek.

3. cikk

Ideiglenes behozatal oktatási, tudományos vagy kutatási célból

(1) A kulturális javaknak az (EU) 2019/880 rendelet 3. cikke (4) bekezdésének c) pontja szerinti ideiglenes behozatala behozatali engedély vagy importőri nyilatkozat nélkül is engedélyezett, ha a behozatal az alábbi célok valamelyikét szolgálja:

- a) a kulturális javak kizárólag tudományos, oktatási vagy szakképzési közintézmények által és felelősségi körében, oktatás, szakképzés vagy tudományos kutatás céljára történő felhasználása;
- b) harmadik országbeli múzeumok és hasonló intézmények állandó gyűjteményeihez tartozó kulturális javaknak a szóban forgó múzeumok, illetve intézmények által az Unió vámterületén található nyilvános múzeum vagy hasonló intézmény részére történő ideiglenes kölcsönadása abból a célból, hogy az utóbb említett múzeum vagy hasonló intézmény e kulturális javakat a nyilvánosság számára rendezett kiállításon bemutassa vagy művészi előadások során felhasználja;
- c) digitalizálás, nevezetesen a javakhoz kapcsolódó képek vagy hangok adatátvitelre és számítógépes feldolgozásra alkalmas formában történő megőrzése egy erre a célra megfelelően felszerelt intézmény által, egy nyilvános múzeum vagy hasonló intézmény felelősségi körében és felügyelete mellett;
- d) szakértők által, egy nyilvános múzeum vagy hasonló intézmény felelősségi körében történő restaurálás vagy megőrzés, feltéve, hogy az ilyen kezelés vagy művelet nem lépi túl a kulturális javak javításához, jó állapotának helyreállításához vagy jó állapotának megőrzéséhez szükséges mértéket.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában az érintett intézménynek vagy intézetnek minden olyan garanciát fel kell kínálnia, amely szükségesnek minősül annak biztosításához, hogy a kulturális javak változatlan állapotban kerüljenek vissza a harmadik országba, és hogy a kulturális javak leírása, illetve megjelölése révén az ideiglenes behozatal időpontjában minden kétséget ki lehessen zárni a tekintetben, hogy a behozott javak megegyeznek az eljárás végén újra kivitt javakkal.

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben foglaltak sérelme nélkül a tagállamok az (EU) 2019/880 rendelet 3. cikke (4) bekezdésének c) pontja szerinti mentességet az e cikk (1) bekezdésében meghatározott célokból megadhatják a területükön működő, részben vagy egészben a magánjog hatálya alá tartozó intézményeknek vagy intézeteknek is, amennyiben ezek biztosítják a szükséges garanciákat azt illetően, hogy a kulturális javak az ideiglenes behozatali eljárás végén jó állapotban visszakérülnek a harmadik országba.

(4) Ahhoz, hogy az (1) bekezdés alapján mentességet élvezhessenek, a közintézményeknek és -intézeteknek, valamint az engedéllyel rendelkező, részben vagy egészen a magánjog hatálya alá tartozó intézményeknek és intézeteknek nyilvántartásba kell vetetniük magukat az ICG-rendszerben. A vonatkozó információkat az ICG-rendszeren keresztül az uniós vámhatóságok rendelkezésére kell bocsátani.

4. cikk

Nyomonkövethetőség

Az (EU) 2019/880 rendelet 3. cikke (4) bekezdésének b) és c) pontja alapján a dokumentációs követelmények alól mentesülő kulturális javak birtokosainak a kapcsolódó vám-árnyilatkozat benyújtását megelőzően fel kell tölteniük az ICG-rendszerbe a javak szabványosított általános leírását.

Az általános leírást az I. mellékletben foglalt adatszótárnak megfelelően kell elkészíteni azon tagállam (egyik) hivatalos nyelvén, amelybe a javakat be kívánják hozni.

5. cikk

A kereskedelmi művészeti vásárokon értékesítésre kínált kulturális javak ideiglenes behozatala

(1) Az (EU) 2019/880 rendelet 3. cikkének (5) bekezdésében meghatározott mentesség igénybevételéhez azon kereskedelmi művészeti vásárnak, amelyen a javakat be kívánják mutatni, az alábbi feltételek mindegyikének meg kell felelnie:

- a) a vásár olyan, a nyilvános árverésektől eltérő, korlátozott ideig tartó kereskedelmi esemény, ahol a kulturális javak kiállítására esetleges értékesítésük céljából kerül sor;
- b) a vásár nyitva áll a nagyközönség előtt, függetlenül attól, hogy a nagyközönség részéről mutatkozik-e vásárlási szándék vagy sem;
- c) a vásár előzetesen meghirdetésre kerül széles körben terjesztett elektronikus vagy hagyományos média útján, például újságokban, időszakos kiadványokban vagy kiállítási katalógusokban.

(2) Az (EU) 2019/880 rendelet 3. cikkének (5) bekezdésében meghatározott mentesség igénybevételéhez a kulturális javakat oly módon kell leírni vagy megjelölni, hogy az ideiglenes behozatal időpontjában ne merülhessen fel kétség a tekintetben, hogy a behozott javak megegyeznek az ideiglenes behozatali eljárás végén újra kivitt vagy az (EU) 2019/880 rendelet 2. cikkének 3. pontjában említett egyéb vámeljárással valamelyike alá vont javakkal.

(3) A 952/2013/EU rendelet 251. cikke (1) bekezdése második mondatának alkalmazásában azt az időszakot, amely alatt a kulturális javak az ideiglenes behozatali eljárás alatt maradhatnak, a vámhatóságoknak a kiállítás céljainak megvalósításához és – amennyiben a javak a kereskedelmi művészeti vásár végét követően az Unió vámterületén maradnak – a behozatali engedély kibocsátásához szükséges idő figyelembevételével kell meghatározniuk.

(4) Az (EU) 2019/880 rendelet 4. cikkének (1) bekezdésével összhangban a behozatali engedély iránti kérelmet annak a tagállamnak az illetékes hatóságához kell benyújtani, amelybe a kulturális javakat első alkalommal behozták és ahol azokat ideiglenes behozatali eljárás alá vonták.

III. FEJEZET

A BEHOZATALI ENGEDÉLYRE VONATKOZÓ RÉSZLETES SZABÁLYOK

6. cikk

Általános elvek

(1) A behozatali engedély az alábbi esetek bármelyikében érvényét veszti:

- a) az engedély tárgyát képező kulturális tárgyat (javakat) szabad forgalomba bocsátják;
- b) a behozatali engedély kizárólag arra a célra szolgált, hogy a kulturális tárgyat (javakat) egy vagy több, az (EU) 2019/880 rendelet 2. cikke 3.b) pontjában említett vámeljárással vonják, és a kulturális tárgyat (javakat) később újra kiviszi az Unió vámterületéről.

(2) A kulturális javak mindegyikére vonatkozóan külön behozatali engedélyt kell kibocsátani.

Ha azonban egy kulturális javakat tartalmazó szállítmány több tételből áll, az illetékes hatóság eldöntheti, hogy egy behozatali engedély a szállítmány egy tételére vonatkozzon-e vagy többre is.

(3) Az illetékes hatóság a behozatali engedély kibocsátása előtt megkövetelheti, hogy a behozandó kulturális javakat a vámhivatalban vagy a joghatósága alá tartozó, a javak átmeneti megőrzésének helyszínéül szolgáló egyéb helyiségben elvégzendő fizikai vizsgálat céljából bocsássák rendelkezésére. Az illetékes hatóság döntése alapján és amennyiben szükségesnek tűnik, a fizikai vizsgálat video-távkapcsolat útján is elvégezhető.

(4) A behozatali engedély iránti kérelemmel kapcsolatos költségeket a kérelmezőnek kell viselnie.

(5) Az illetékes hatóság visszavonhatja az általa kibocsátott behozatali engedélyt, amennyiben az engedély megadásának alapjául szolgáló feltételek már nem teljesülnek. A behozatali engedély jogosultjával az ICG-rendszeren keresztül közölni kell a behozatali engedély visszavonásáról szóló közigazgatási határozatot, valamint a határozat indokait és a fellebbezési eljárásra vonatkozó tudnivalókat. Valamely behozatali engedély visszavonása esetén az ICG-rendszer figyelmeztetés küldésével tájékoztatja a többi tagállami vámhatóságot és illetékes hatóságot.

(6) A behozatali engedélyek használata nem érinti a behozatali vámalakiságokra és a kapcsolódó okmányokra vonatkozó kötelezettségeket.

7. cikk

A kibocsátott behozatali engedélyek következtetessége

(1) Az olyan kulturális javak birtokosai, amelyekre az Unióból történő kivitelüket vagy újrakivitelüket megelőzően behozatali engedélyt bocsátottak ki, minden új behozatali kérelmükben hivatkozhatnak az említett engedélyre.

(2) A kérelmezőnek igazolnia kell, hogy a szóban forgó kulturális tárgyat (javakat) kivitték vagy újra kivitték az Unió vámterületéről, valamint hogy a behozatali engedély iránti kérelem tárgyát képező kulturális tárgy (javak) megegyeznek (megegyeznek) a korábbi engedély tárgyát képező tárggyal (javakkal). Az illetékes hatóság ellenőrzi, hogy teljesülnek-e a szóban forgó feltételek, és új behozatali engedélyt bocsát ki az előző engedély adatai alapján, kivéve, ha új információk fényében megalapozott kételyei merülnek fel a kulturális tárgynak (javaknak) az érintett országból történő jogszerű kivitelével kapcsolatban.

8. cikk

A behozatali engedély iránti kérelemben feltüntetett eredet jogszerűségének bizonyítására szolgáló igazoló dokumentumok jegyzéke

(1) A kérelmezőnek bizonyítékot kell szolgáltatnia az illetékes hatóság számára vagy a tekintetben, hogy a szóban forgó kulturális tárgynak (javaknak) az érintett országból való kivitelére ezen ország jogszabályainak és rendelkezéseinek megfelelően került sor, vagy a tekintetben, hogy az érintett országban nem léteztek ilyen jogszabályok és rendelkezések a kulturális tárgynak (javaknak) a területéről történő kivitele időpontjában. Konkrétan:

- a) A behozatali engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell egy aláírt nyilatkozatot, amelyben a kérelmező kifejezetten felelősséget vállal a kérelemben szereplő valamennyi állítás valóságnak megfelelő voltáért, és kijelenti, hogy kellő gondossággal győződött meg arról, hogy az általa behozni kívánt kulturális tárgyat (javakat) jogszerűen vitték ki az érintett országból.
- b) Amennyiben az érintett ország jogszabályai és rendelkezései értelmében a kulturális javaknak a szóban forgó ország területéről való kivitele előzetes engedély beszerzéséhez van kötve, a kérelmezőnek fel kell töltenie az ICG-rendszerbe az érintett ország illetékes hatósága által kiállított vonatkozó kiviteli igazolások vagy kiviteli engedélyek másolatait, amelyek igazolják, hogy az említett hatóság megfelelően engedélyezte az érintett kulturális tárgy (javak) kivitelét.
- c) A kérelemhez csatolni kell a semleges háttér előtt elhelyezett tárgyról a II. mellékletben meghatározott előírásoknak megfelelően készített színes fényképeket.
- d) A behozatali engedély iránti kérelem alátámasztására benyújtandó dokumentumok egyéb típusai többek között a következők lehetnek:
 - i. a kulturális tárgy (javak) múltbeli mozgásait bizonyító vámokmányok;
 - ii. értékesítési számlák;
 - iii. biztosítási dokumentumok;
 - iv. fuvarokmányok;
 - v. állapotleíró jelentések;
 - vi. a tulajdonhoz fűződő jogcímre vonatkozó igazolások, ideértve a közjegyzői okiratba foglalt végrendeleteket és az elkészítésük helye szerinti ország joga alapján érvényesnek nyilvánított, kézzel írott végrendeleteket is;
 - vii. az exportőr, az eladó vagy más harmadik fél által harmadik országban, az adott ország jogával összhangban, eskü alatt tett nyilatkozatok, amelyek tanúsítják azt az időpontot, amikor a kulturális tárgy (javak) elhagyta (elhagyták) azt a harmadik országot, amelyben létrehozták vagy fellelték (őket), illetve bármely egyéb, a tárgy (javak) jogszerű eredetét alátámasztó eseményt;

- viii. szakértői értékelések;
- ix. múzeumi kiadványok, kiállítási katalógusok; releváns szakfolyóiratokban megjelent cikkek;
- x. árverési katalógusok, hirdetések és egyéb promóciós értékesítési anyagok;
- xi. fényképészeti vagy mozgófényképészeti bizonyítékok, amelyek igazolják a kulturális tárgy (javak) érdekelt országból való kivitelének jogszerűségét, illetve lehetővé teszik annak meghatározását, hogy a szóban forgó tárgy (javak) mikor volt(ak) az adott országban, illetve mikor hagyta (hagyták) el annak területét.

(2) Az illetékes hatóság szabadon értékeli az (1) bekezdés d) pontjában felsorolt dokumentumokat és egyéb információ-forrásokat, minden esetben figyelembe véve a körülményeket és a tiltott kereskedelem érzékelt kockázatát.

(3) Az illetékes hatóság előírhatja a kérelmező számára, hogy az (1) bekezdés b) és d) pontjában említett dokumentumoknak az érintett tagállam (egyik) hivatalos nyelvén készült hivatalos fordítását töltsse fel a rendszerbe.

9. cikk

A behozatali engedély iránti kérelmek feldolgozására vonatkozó eljárási szabályok

(1) Az illetékes hatóság az (EU) 2019/880 rendelet 4. cikkének (6) bekezdésével összhangban, az említett rendelkezésben meghatározott 21 napos határidőn belül több alkalommal is kérheti kiegészítő információk benyújtását.

(2) A kérelmezőnek a kért kiegészítő információkat 40 napon belül be kell nyújtania; ennek elmulasztása esetén a kérelmet el kell utasítani. Miután a kérelmező benyújtotta a kért információkat, az illetékes hatóság megvizsgálja őket és 90 napon belül határozatot hoz. Ha az illetékes hatóság többször is kért információkat, a 90 napos időszak az utolsó információ kérelmező általi benyújtásának időpontjától kezdődik.

(3) Ha a kérelmező a behozatali engedély iránti kérelmet a letelepedésének helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban nyújtja be, az ICG-rendszer értesíti a kérelmező letelepedési helye szerinti tagállam illetékes hatóságát.

(4) Amennyiben az értesített illetékes hatóság birtokában van bármely olyan információnak, amelyet a kérelem feldolgozása szempontjából fontosnak tart, a szóban forgó információt az ICG-rendszeren keresztül továbbítja annak az illetékes hatóságnak, amelyhez a behozatali engedély iránti kérelmet benyújtották.

(5) Ha a kérelmet nem ahhoz a hatósághoz nyújtották be, amely az (EU) 2019/880 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése értelmében illetékes a behozatali engedély kiállításában, az a hatóság, amelyhez a kérelem beérkezett, haladéktalanul továbbítja azt a megfelelő illetékes hatósághoz.

10. cikk

A behozatali engedélyek ellenőrzése

(1) A 952/2013/EU rendelet 46–49. cikkével összhangban végzett vámellenőrzések során annak a vámhivatalnak, amelyhez a kulturális javak behozatalára vonatkozó vám-árnyilatkozatot benyújtották, biztosítani kell, hogy a vám elé állított javak megfeleljenek a behozatali engedélyben leírt javaknak, valamint hogy a vám-árnyilatkozat tartalmazzon egy, a szóban forgó engedélyre vonatkozó hivatkozást.

(2) A kulturális javaknak a 952/2013/EU rendelet 240. cikke szerinti vámraktározási eljárás alá vonása esetén a vám-árnyilatkozatban fel kell tüntetni az érintett javaknak az Európai Unió integrált vámtarifájában (TARIC) szereplő tarifális besorolási számát.

(3) Vámszabad területi eljárás alá vont kulturális javak esetében az (1) bekezdésben említett ellenőrzéseket annak az illetékes vámhivatalnak kell elvégeznie, amelynek a 952/2013/EU rendelet 245. cikkének (1) bekezdésével összhangban a behozatali engedélyt bemutatták. A javak birtokosának a vám elé állításkor meg kell adnia a javak TARIC szerinti tarifális besorolási számát.

IV. FEJEZET

AZ IMPORTŐRI NYILATKOZATRA VONATKOZÓ RÉSZLETES SZABÁLYOK

11. cikk

Általános elvek

- (1) Az importőri nyilatkozatokat az ICG-rendszerben e célra rendelkezésre bocsátott formanyomtatvány felhasználásával kell kiállítani a kulturális tárgy (javak) behozatalának és vám elé állításának tervezett helye szerinti tagállam (egyik) hivatalos nyelvén.
- (2) Az (EU) 2019/880 rendelet melléklete C. részének e) kategóriájába tartozó érmék kivételével a behozandó kulturális javak mindegyikére vonatkozóan külön importőri nyilatkozatot kell kiállítani. Több azonos címletű, anyagösszetételű és származású érmére vonatkozóan kiállítható egy közös importőri nyilatkozat az e rendelet I. mellékletében foglalt előírásoknak megfelelően.
- (3) Ugyanazon kulturális javak minden további újrabehozatalára vonatkozóan importőri nyilatkozatot kell kiállítani és benyújtani, kivéve, ha az (EU) 2019/880 rendelet 3. cikke (4) bekezdésének a), b) vagy c) pontjában meghatározott mentesség alkalmazandó.

12. cikk

Azoknak a jogszerű eredetet bizonyító dokumentumoknak a jegyzéke, amelyekkel a nyilatkozattevőnek rendelkeznie kell

- (1) Az importőri nyilatkozatnak tartalmaznia kell egy aláírt nyilatkozatot, amelyben az importőr kinyilvánítja felelősségét, és kijelenti, hogy kellő gondossággal győződött meg arról, hogy az általa behozni kívánt kulturális tárgyat (javakat) jogszerűen vitték ki az érdekelt országból.
- (2) Az importőri nyilatkozathoz csatolni kell azokat a szabványosított információkat, amelyek kellő részletességgel írják le a kulturális tárgyat (javakat) ahhoz, hogy a vámhatóságok azonosítani tudják azt (őket), ideértve a semleges háttér előtt elhelyezett kulturális tárgyról (javakról) a II. mellékletben meghatározott előírásoknak megfelelően készített színes fényképeket is.
- (3) Amennyiben az érdekelt ország jogszabályai és rendelkezései értelmében a kulturális javaknak a szóban forgó ország területéről való kivitele előzetes engedély beszerzéséhez van kötve, az importőrnek rendelkeznie kell az érdekelt ország illetékes hatósága által kiállított vonatkozó engedélyezési dokumentumokkal, amelyek igazolják, hogy az említett hatóság megfelelően engedélyezte az érintett kulturális tárgy (javak) kivitelét. A szóban forgó dokumentációt kérésre be kell mutatni a vámhatóságoknak.
- (4) A javak birtokosa többek között az alábbi típusú egyéb dokumentumokat tarthatja birtokában abból a célból, hogy kérésre alátámassza importőri nyilatkozatát:
- a) a kulturális tárgy (javak) múltbeli mozgásait bizonyító vámokmányok;
 - b) értékesítési számlák;
 - c) biztosítási dokumentumok;
 - d) fuvarokmányok;
 - e) állapotleíró jelentések;
 - f) a tulajdonhoz fűződő jogcímre vonatkozó igazolások, ideértve a közjegyzői okiratba foglalt végrendeleteket és az elkészítésük helye szerinti ország joga alapján érvényesnek nyilvánított, kézzel írt végrendeleteket is;
 - g) az exportőr, az eladó vagy más harmadik fél által harmadik országban, az adott ország jogával összhangban, eskü alatt tett nyilatkozatok, amelyek tanúsítják azt az időpontot, amikor a kulturális tárgy (javak) elhagyta (elhagyták) azt a harmadik országot, amelyben létrehozták vagy fellelték (őket), illetve bármely egyéb, a tárgy (javak) jogszerű eredetét alátámasztó eseményt;
 - h) szakértői értékelések;
 - i) múzeumi kiadványok, kiállítási katalógusok; releváns szakfolyóiratokban megjelent cikkek;

- j) árverési katalógusok, hirdetések és egyéb promóciós értékesítési anyagok;
- k) fényképezési vagy mozgófényképezési bizonyítékok, amelyek igazolják a kulturális tárgy (javak) érdekelt országból való kivitelének jogszerűségét, illetve lehetővé teszik annak meghatározását, hogy a szóban forgó tárgy (javak) mikor volt(ak) az adott országban, illetve mikor hagyta (hagyták) el annak területét.
- (5) A (4) bekezdésben felsorolt dokumentumokat és egyéb információforrásokat szabadon, a körülmények függvényében kell értékelni, minden esetben figyelembe véve a tiltott kereskedelem érzékelt kockázatát.
- (6) A vámhatóság előírhatja a javak birtokosa számára, hogy a (3) és a (4) bekezdésben említett dokumentumoknak az érintett tagállam (egyik) hivatalos nyelvén készült hivatalos fordítását töltsse fel a rendszerbe.

13. cikk

Az importőri nyilatkozatok ellenőrzése

- (1) A 952/2013/EU rendelet 46–49. cikkével összhangban végzett vámellenőrzések során annak a vámhivatalnak, amelyhez a kulturális javak behozatalára vonatkozó vám-árnyilatkozatot benyújtották, biztosítania kell, hogy a vám elé állított javak megfeleljenek az importőri nyilatkozatban leírt javaknak, valamint hogy a vám-árnyilatkozat tartalmazzon egy, a szóban forgó importőri nyilatkozatra vonatkozó hivatkozást.
- (2) A kulturális javak vámraktározási eljárás alá vonása esetén a vám-árnyilatkozatban fel kell tüntetni az érintett javaknak a TARIC szerinti tarifális besorolási számát.
- (3) Vámszabad területi eljárás alá vont kulturális javak esetében az (1) bekezdésben említett ellenőrzéseket annak a vámhivatalnak kell elvégeznie, amelynek a 952/2013/EU rendelet 245. cikkének (1) bekezdésével összhangban az importőri nyilatkozatot bemutatták. A javak birtokosának a vám elé állításkor meg kell adnia a javak TARIC szerinti tarifális besorolási számát.

V. FEJEZET

A KULTURÁLIS JAVAK BEHOZATALÁHOZ KAPCSOLÓDÓ ELEKTRONIKUS RENDSZERRE VONATKOZÓ INTÉZKEDÉSEK ÉS RÉSZLETES SZABÁLYOK

14. cikk

Az ICG-rendszer telepítése

A Bizottság:

- a) kifejleszti az ICG-rendszert mint a TRACES független modulját;
- b) gondoskodik az ICG-rendszer megfelelő működtetéséről, karbantartásáról, támogatásáról és minden szükséges frissítéséről, illetve továbbfejlesztéséről;
- c) éves jelentések készítése, valamint a rendszer fejlesztése, működtetése és karbantartása céljából hozzáféréssel rendelkezik az ICG-rendszerben tárolt valamennyi adathoz, információhoz és dokumentumhoz;
- d) az európai uniós egyablakos vámügyintézési környezet révén biztosítja az ICG-rendszernek a nemzeti vámrendszerekkel való összekapcsolását.

15. cikk

Kapcsolattartó pontok

- (1) A tagállamok és a Bizottság kapcsolattartó pontokat jelölnek ki az ICG-rendszer kezelése, fejlesztésének irányítása, prioritásainak meghatározása és megfelelő működésének nyomon követése céljából.

(2) A Bizottság kapcsolattartó pontja kezeli és naprakészen tartja, valamint a többi kapcsolattartó pont számára elérhetővé teszi az összes kapcsolattartó pontot felsoroló jegyzéket.

16. cikk

Az EORI-szám használata

A kulturális javak birtokosainak behozatali engedély kérelmezése vagy importőri nyilatkozat benyújtása esetén EORI-szám használatával kell azonosítaniuk magukat.

17. cikk

Elektronikus behozatali engedélyek

(1) A behozatali engedély iránti elektronikus kérelmeket az I. mellékletben foglalt adatszótárnak megfelelően kell kitölteni, és a javak birtokosainak elektronikus aláírásukkal kell ellátniuk őket.

(2) Az elektronikus behozatali engedélyeket az illetékes hatóság engedélyezésre jogosult tisztviselőjének elektronikus aláírásával és a kibocsátó hatóság fokozott biztonságú vagy minősített elektronikus bélyegzőjével kell ellátni, majd az ICG-rendszer fokozott biztonságú vagy minősített elektronikus bélyegzőjével is le kell bélyegezni.

(3) Az elektronikus behozatali engedély kibocsátási folyamatának alábbi lépéseit minősített elektronikus időbélyegzővel kell ellátni:

- a) a kérelemnek a javak birtokosa általi benyújtása;
- b) hiányzó vagy kiegészítő információknak az illetékes hatóság által az (EU) 2019/880 rendelet 4. cikkének (6) bekezdésével összhangban a kérelmezőtől történő bekérése;
- c) kiegészítő információnak vagy dokumentumnak a kérelmező által az illetékes hatóság kérésére történő benyújtása;
- d) az illetékes hatóság által a kérelemre vonatkozóan hozott határozat;
- e) a hiánytalan kérelem kézhezvételétől számított 90 napos időszak lejárta az illetékes hatóság határozata nélkül.

18. cikk

Elektronikus importőri nyilatkozatok

(1) Az elektronikus importőri nyilatkozatokat az ICG-rendszer alkalmazásával kell kiállítani azon tagállam (legalább egyik) hivatalos nyelvén, amelyben a javakat első alkalommal vonják az (EU) 2019/880 rendelet 2. cikkének 3. pontjában említett vámeljáráások valamelyike alá. Az importőri nyilatkozatokat az I. mellékletben foglalt adatszótárnak megfelelően kell kiállítani.

(2) Az elektronikus importőri nyilatkozatokat a javak birtokosának elektronikus aláírással kell aláírnia, majd a TRACES rendszer fokozott biztonságú vagy minősített elektronikus bélyegzőjével kell ellátni.

19. cikk

Hozzáférés a behozatali engedélyekhez, az importőri nyilatkozatokhoz és az általános leírásokhoz az ICG-rendszerben

(1) A javak birtokosainak az ICG-rendszerben hozzáféréssel kell rendelkezniük a saját behozatali engedélyeikhez, importőri nyilatkozataikhoz és a 4. cikkben említett általános leírásokhoz.

(2) A vámhatóságoknak és az illetékes hatóságoknak hozzáféréssel kell rendelkezniük azokhoz a behozatali engedélyekhez, amelyekről már született határozat, az importőri nyilatkozatokhoz és a 4. cikkben említett általános leírásokhoz.

(3) A Bizottság számára a 14. cikk c) pontja értelmében biztosított hozzáférési jog sérelme nélkül, azok a hatóságok, amelyek nem érintettek az ICG-rendszerben található adatok, információk és dokumentumok kezelésében, előállításában vagy továbbításában, illetve azok a személyek, akik nem érintettek az adott behozatali műveletekben, nem férhetnek hozzá az ilyen adatokhoz, információkhoz vagy dokumentumokhoz.

(4) A (3) bekezdésben foglaltaktól eltérve a javak birtokosai az ICG-rendszeren keresztül hozzáférést biztosíthatnak behozatali engedélyeikhez, importőri nyilatkozataikhoz vagy a 4. cikkben említett általános leírásokhoz a javak későbbi birtokosai számára.

20. cikk

Közös adatkezelés

(1) A Bizottság és a tagállamok a személyes adatoknak az ICG-rendszer létrehozásához, működtetéséhez és karbantartásához szükséges kezelése vonatkozásában adatkezelőknek tekintendők.

(2) A Bizottság felelős a következőkért:

- a) azoknak a technikai eszközöknek a meghatározása és végrehajtása, amelyek révén az érintettek tájékoztatást kaphatnak és gyakorolhatják jogaikat;
- b) az adatkezelés biztonságának biztosítása;
- c) azon alkalmazottak és külső szolgáltatók kategóriáinak meghatározása, akik, illetve amelyek hozzáférést kaphatnak a rendszerhez;
- d) az (EU) 2018/1725 rendelet 34. cikkével összhangban az európai adatvédelmi biztos értesítése, illetve az említett rendelet 35. cikkével összhangban az érintettek tájékoztatása az ICG-rendszeren belüli minden adatvédelmi incidensről;
- e) az (EU) 2018/1725 rendelettel összhangban annak biztosítása, hogy személyzete és a külső szolgáltatók az ICG-rendszerrel kapcsolatos feladataik ellátásához megfelelő képzésben részesüljenek.

(3) A tagállami vámhatóságok és illetékes hatóságok felelősek a következőkért:

- a) annak biztosítása, hogy az érintettek az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁰⁾ és e rendeletnek megfelelően gyakorolhassák jogaikat;
- b) a személyes adatok biztonságának és bizalmas jellegének az (EU) 2016/679 rendelet IV. fejezetének 2. szakasza szerinti biztosítása;
- c) a személyzet azon tagjainak és azon szakértőknek a kijelölése, akik számára hozzáférést kell biztosítani az ICG-rendszerhez;
- d) az (EU) 2016/679 rendelettel és adott esetben az (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽¹¹⁾ összhangban annak biztosítása, hogy a személyzet azon tagjai és azok a szakértők, akik hozzáférnek az ICG-rendszerhez, megfelelő képzésben részesüljenek feladataik ellátásához.

(4) A Bizottság és a tagállamok legkésőbb három évvel e rendelet hatálybalépését követően megállapodás formájában közös adatkezelési szabályozást fogadnak el.

21. cikk

A kijelölt vámhivatalok jegyzékének frissítése

A tagállamok az (EU) 2019/880 rendelet 6. cikkének megfelelően naprakészen tartják az ICG-rendszerben a kulturális javak behozatalának kezelése terén illetékes vámhivatalok jegyzékét.

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/680 irányelve (2016. április 27.) a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről (HL L 119., 2016.5.4., 89. o.).

22. cikk

Az elektronikus rendszerek rendelkezésre állása

- (1) A Bizottság és a tagállamok működtetési megállapodásokat kötnek, amelyekben meghatározzák az ICG-rendszer rendelkezésre állására és teljesítményére, valamint az ügymenet-folytonosságra vonatkozó gyakorlati követelményeket.
- (2) Az ICG-rendszernek folyamatosan rendelkezésre kell állnia, az alábbi esetek kivételével:
- a) az (1) bekezdésben említett megállapodásokban – vagy amennyiben nem léteznek ilyen megállapodások, nemzeti szinten – meghatározott elektronikus rendszer használatához kapcsolódó egyedi esetekben;
- b) *vis maior* esetén.

23. cikk

Szükséghelyzeti intézkedések

- (1) Az ICG-rendszer kapcsolattartó pontjai nyilvános online adattárat tartanak fenn, amely tartalmazza az összes olyan dokumentum szerkeszthető elektronikus formanyomtatványát, amely az ICG-rendszeren keresztül kibocsátható.
- (2) Ha az ICG-rendszer vagy annak valamely funkciója több mint nyolc órán át nem áll rendelkezésre, a felhasználók igénybe vehetik az (1) bekezdésben említett, megfelelő szerkeszthető elektronikus formanyomtatványt.
- (3) A tagállamok részletes nemzeti működési előírásokat határoznak meg az importőri nyilatkozatok benyújtására és a behozatali engedély iránti kérelmek feldolgozására vonatkozóan arra az esetre, ha az ICG-rendszer nem áll rendelkezésre.
- (4) Amint az ICG-rendszer vagy az elérhetetlenné vált funkció ismét rendelkezésre áll, az érintett szereplőknek a (2) bekezdéssel összhangban létrehozott dokumentumokat felhasználva rögzíteniük kell ugyanazokat az információkat a rendszerben.

24. cikk

Az ICG-rendszer biztonsága

- (1) Az ICG-rendszer kifejlesztése, fenntartása és használata során a tagállamok és a Bizottság megfelelő biztonsági szabályokat határoznak meg és alkalmaznak a rendszer hatékony, megbízható és biztonságos működésének biztosítása érdekében. Gondoskodnak továbbá az adatok forrásának ellenőrzését, valamint az adatoknak az illetéktelen hozzáféréssel, az adatvesztéssel, a megváltoztatással vagy a megsemmisüléssel szembeni védelmét célzó intézkedések életbe léptetéséről.
- (2) Az adatok minden bevitelét, módosítását vagy törlését fel kell jegyezni a művelet céljával, pontos időpontjával, valamint az azt végző személy megjelölésével együtt.
- (3) A tagállamok tájékoztatják egymást, a Bizottságot, és adott esetben az érintett szereplőt az ICG-rendszer biztonságának minden tényleges vagy gyanítható megsértéséről.

VI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

25. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Rendelkezéseit az (EU) 2019/880 rendelet 16. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említett időponttól kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2021. június 24-én.

a Bizottság részéről

az elnök

Ursula VON DER LEYEN

I. MELLÉKLET

Az általános leírások, a behozatali engedélyek és az importőri nyilatkozatok elkészítéséhez kapcsolódó adatszótár és előírások

Az e szakaszban meghatározott bejegyzések alkotják a 4. cikkben említett általános leírás, a III. fejezetben említett behozatali engedély és a IV. fejezetben említett importőri nyilatkozat kitöltéséhez szükséges adatszótárt.

Az uniós jogszabályok eltérő rendelkezése hiányában minden bejegyzés vagy rovat az elektronikus leírásokra, behozatali engedélyekre és importőri nyilatkozatokra vonatkozik.

A csillaggal (*) jelölt rovatok kivételével minden rovat kitöltése kötelező.

Rovat	Leírás
I. RÉSZ A tárgy/javak birtokosa	
	Dokumentumtípus
	Válassza ki a dokumentum típusát: általános leírás, behozatali engedély, importőri nyilatkozat
I.1.	Hivatkozási szám
	Az ICG-rendszer által a dokumentumhoz rendelt egyedi alfanumerikus kód.
I.2.	Státusz
	A dokumentum státusza az ICG-rendszerben.
I.3.	QR-kód
	Az ICG-rendszer által generált egyedi, géppel olvasható optikai címke, amely a dokumentum elektronikus változatához vezető hiperhivatkozást tartalmaz.
I.4.	Nemzeti hivatkozás (*)
	Az illetékes hatóság ebben a rovatban adhatja meg a dokumentumhoz rendelt egyedi nemzeti alfanumerikus kódot.
I.5.	Helyi hivatkozás (*)
	A tárgy/javak birtokosa ebben a rovatban adhatja meg a birtokos belső használatára a dokumentumhoz rendelt egyedi alfanumerikus kódot.
I.6.	Az importáló ország és az illetékes hatóság vagy a vámhivatal
	Válassza ki az importáló tagállamot, azaz azt a tagállamot, ahová a kulturális tárgyat/javakat első alkalommal importálják, és Behozatali engedély esetében: Válassza ki az importáló tagállam megfelelő illetékes hatóságát. Importőri nyilatkozat esetében: Válassza ki a vámhivaltat.
I.7.	Eltérések (*)
	Kizárólag importőri nyilatkozat esetében Használja ezt a rovatot abban az esetben, ha a kulturális tárgyra/javakra vonatkozik az alábbi eltérés: – Kereskedelmi művészeti vásárra való behozatal (ideiglenes behozatali eljárás)
I.8.	Rendeltetési hely
	Kizárólag importőri nyilatkozat esetében Válassza ki azt a tagállamot, ahová az eltérés alkalmazása esetén a kulturális tárgyat/javakat ideiglenesen hozzák. Tüntesse fel a művészeti vásár nevét és a művészeti vásár helyszínének címét.

I.9.	Az engedélyezett ideiglenes behozatali eljárás időtartama (*)
	Kizárólag importőri nyilatkozat esetében. Ezt a rovatot az ICG-rendszer automatikusan kitölti a vámhivatalok által a nemzeti vámrendszerekben engedélyezett ideiglenes behozatali eljárás alapján.
I.10.	Hivatkozások más dokumentumokra (*)
	Ezt a rovatot az ICG-rendszer automatikusan kitöltheti az e dokumentumhoz kapcsolódó egyéb dokumentumok alapján (például olyan, behozatali engedélyhez kötött kulturális javak esetében, amelyeket a kereskedelmi művészeti vásárookra vonatkozó eltérés alapján, importőri nyilatkozat kíséretében hoznak be az Unióba, ezért csak egy későbbi szakaszban kell engedélyezési eljárás alá vonni őket).
I.11.	Érdekelt ország
	Tüntesse fel az 1. cikk 3. pontjában szereplő fogalommeghatározás szerinti érdekelt országot. Tüntesse fel továbbá a következőket is: a) ebben az országban hozták-e létre és/vagy lelték-e fel a kulturális tárgyat/javakat, vagy b) ha az az ország, ahol a kulturális tárgyat/javakat létrehozták és/vagy fellelték, nem ismert, illetve ismert, de az adott kulturális tárgyat/javakat 1972. április 24. előtt exportálták onnan: ez az ország-e az utolsó olyan ország, ahol a kulturális tárgy/javak az Unióba való feladás előtt utoljára volt/voltak jogszerűen megtalálható(k) legalább öt éven át.
I.12.	A tárgy kategóriája
	Tüntesse fel a kulturális tárgy kategóriáját az (EU) 2019/880 rendelet mellékletének B., illetve C. része szerint.
A kulturális tárgy/javak leírása (szakasz)	
	E szakasz az I.13–I.16. rovatot foglalja magában. Behozatali engedély esetében: Ezt a szakaszt a szállítmány minden egyes tételére vonatkozóan meg kell ismételni és külön-külön ki kell tölteni. Importőri nyilatkozat esetében: Minden importőri nyilatkozat csak egyetlen, a kulturális tárgy/javak leírására vonatkozó szakaszból áll. Az (EU) 2019/880 rendelet melléklete C. részének e) kategóriájába tartozó, azonos címletű, anyagösszetételű és származású érmék kivételével, amennyiben a szállítmány egynél több kulturális tárgyból áll, minden egyes tárgyra vonatkozóan külön importőri nyilatkozatot kell kiállítani.
I.13.	A kulturális tárgy egyedi azonosítója
	Az ICG-rendszer által az egyes kulturális tárgyakhoz rendelt egyedi alfanumerikus kód.
I.14.	TARIC-kód
	Tüntesse fel a behozott kulturális tárgy/javak TARIC rendszer szerinti besorolási kódját.
I.15.	A kulturális tárgy/javak leírása
	Adja meg az alábbi információkat a kulturális tárgyról/javakról: – A kulturális tárgy/javak típusa: tüntesse fel a típust (például: szobor, festmény, könyv stb.). – Anyagok: tüntesse fel a kulturális tárgy/javak létrehozásához használt anyagokat. – Technika/technikák: tüntesse fel a kulturális tárgy/javak létrehozásához alkalmazott technikát vagy technikákat. – A kulturális tárgy címe: tüntesse fel azt a címet vagy nevet, amelyen a kulturális tárgy ismert (ha van ilyen). – Téma: tüntesse fel a kulturális tárgy témáját/műfaját/témakörét. – Készítési/keletkezési kor: amennyiben az (EU) 2019/880 rendelet mellékletének B. részében felsorolt kategóriák esetében a pontos dátum nem ismert, az évszázadot és annak megfelelő részét (az évszázad első negyede, első fele) vagy az évezredet kell feltüntetni. – Az (EU) 2019/880 rendelet mellékletének C. részében felsorolt antik kulturális javak esetében, amelyeknél nem elegendő csupán az évszázadot feltüntetni, adjon meg egy évet, még ha az hozzávetőleges is (például: 1790 körül, 1660 táján). – Gyűjtemény esetében (levéltár és könyvtár) a legkorábbi és a legkésőbbi dátumot kell megadni. – Paleontológiai szempontból jelentős kulturális javak esetében tüntesse fel a földtani korszakot (ha ismert).

	– Alkotó: tüntesse fel a kulturális tárgy alkotóját. Ha az alkotó nem ismert, tüntesse fel az „Ismeretlen” jelzést. – Származás: tüntesse fel a kulturális tárgy/javak történelmi eredetét. Például egy mezopotámiai szobor esetében megfelelő jelölés lehet a következő: „Babilon, Akhaimenida Birodalom”. – Leírás: a kulturális tárgy/javak rövid leírása, beleértve a további információkat is, ha vannak ilyenek. – Vámérték: a behozatali engedélyek és az importőri nyilatkozatok esetében tüntesse fel a kulturális tárgy/javak vámértékét.
I.16.	Fényképek és méretek
	Mellékeljen fényképeket a kulturális tárgyról (javakról) a következő nézetekben: – háromnegyedes nézet, adott esetben (háromdimenziós tárgyak); – előlnézet; – bal oldali nézet, adott esetben (háromdimenziós tárgyak); – jobb oldali nézet, adott esetben (háromdimenziós tárgyak); – hátulnézet; – felülnézet, adott esetben (háromdimenziós tárgyak); – alulnézet, adott esetben (háromdimenziós tárgyak). A megkülönböztető jegyekkel rendelkező kulturális javak esetében mutasson be fényképet a megkülönböztető jegyről, és adjon róla szöveges leírást is. A jelölésekkel ellátott kulturális javak esetében mutasson be fényképet a jelölésről, és adjon róla szöveges leírást is. A feliratokkal ellátott kulturális javak esetében mutasson be fényképet a feliratról, és adja meg a felirat szövegét annak eredeti nyelvén, valamint lehetőség szerint a szöveg fordítását is. Méretek: Tüntesse fel a kulturális tárgy tömegét, alakját és méreteit. Érmék esetében, amelyekre egyetlen importőri nyilatkozat is kiállítható, adja meg a darabszámot is.
I.17.	Igazoló dokumentumok (*)
	Használja ezt a rovatot az igazoló dokumentumoknak az ICG-rendszerbe való feltöltéséhez.
I.18.	A tárgy/javak birtokosa
	Tüntesse fel a tárgy/javak birtokosának nevét, címét, országát, ISO alfa-2 országkódját és EORI-számát.
I.19.	A kulturális tárgy/javak tulajdonosa (*)
	Tüntesse fel a kulturális tárgy/javak tulajdonosának nevét, címét, országát és ISO alfa-2 országkódját.
I.20.	A tárgy/javak birtokosának nyilatkozata
	Behozatali engedély és importőri nyilatkozat esetében: „Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy minden benyújtott információ helyes, hiánytalan és a valóságnak megfelelő, valamint hogy legjobb tudomásom szerint az általam az Európai Unióba behozni szándékozott kulturális tárgy/javak kivitelére <az I.11. rovatban feltüntetett érdekelt ország> jogszabályainak és rendelkezéseinek megfelelően került sor.” Importőri nyilatkozat esetében: Közzölje, hogy az érdekelt ország megköveteli-e engedély, felhatalmazás vagy más típusú jogosítvány beszerzését a szóban forgó kulturális tárgynak vagy javaknak a területéről jogszerűen történő kiviteléhez, és ha igen, birtokában van-e Ön ilyen dokumentumnak. Behozatali engedély esetében: Közzölje, hogy az érdekelt ország megköveteli-e engedély, felhatalmazás vagy más típusú jogosítvány beszerzését a szóban forgó kulturális tárgynak vagy javaknak a területéről jogszerűen történő kiviteléhez, és ha igen, töltse fel a szóban forgó dokumentumot. A nyilatkozatot el kell látni a tárgy/javak birtokosának elektronikus aláírásával, időbélyegzővel, valamint az ICG-rendszer fokozott biztonságú vagy minősített elektronikus bélyegzőjével.
I.21.	A kiegészítő információ iránti kérés(ek)re adott válasz (*)
	Kizárólag behozatali engedély esetében: kötelező kitölteni, ha az illetékes hatóság a II.1. rovatban kiegészítő információt kér.

	Közzölje, hogy milyen információt szolgáltatott az illetékes hatóság kiegészítő információ iránti kérésére válaszul. E rovat kitöltését követően az engedélyt újra alá kell írni.
II. RÉSZ Illetékes hatóság	
II.1.	Kiegészítő információ iránti kérés*
	Kizárólag behozatali engedély esetében. Ezt a rovatot az illetékes hatóság arra használhatja, hogy kiegészítő információkat kérjen a kérelmezőtől – a tárgy/javak birtokosától.
II.2.	Behozatali engedély iránti kérelemre vonatkozó határozat
	Kizárólag behozatali engedély esetében. Közzölje a behozatali engedély megadásának vagy megtagadásának tényét. A behozatali engedély iránti kérelem elutasítása esetén az (EU) 2019/880 rendelet 4. cikkének (7) bekezdésében foglaltak szerint adja meg az elutasítás okait.
II.3.	Elektronikus aláírás és elektronikus bélyegző
	Kizárólag behozatali engedély esetében. Az I.6. rovatban kiválasztott illetékes hatóság engedélyezésre jogosult tisztviselőjének elektronikus aláírása. Az I.6. rovatban kiválasztott illetékes hatóság fokozott biztonságú vagy minősített elektronikus bélyegzője. Az ICG-rendszer fokozott biztonságú vagy minősített elektronikus bélyegzője. Elektronikus időbélyegző.

MAGYARÁZÓ MEGJEGYZÉSEK

1. A kulturális javak eredetének ellenőrzésekor figyelembe kell venni a kérelmező kellően gondos magatartásának szempontját, vagyis azt, hogy a kérelmező kellő gondossággal és körültekintéssel járt-e el a tárgyak megszerzése során. A megfelelő tanúsítvány vagy dokumentáció rendelkezésre állásán kívül figyelembe veendő egyéb szempontok a következők: az ügyletben részt vevő felek típusa, a kifizetett vagy bejelentett ár, az exportáló országgal vagy az áruk adott kategóriájával kapcsolatos kockázat, valamint az, hogy a kérelmező tanulmányozta-e az ellopott kulturális javak hozzáférhető nyilvántartásait és minden olyan releváns információt, amelyet észszerűen megszerezhetett volna, vagy megtett-e bármely más lépést, amelyet az ügy körülményei között egy észszerűen eljáró személy megtett volna.
2. Az elismert, független szakértő – például egyetemhez vagy kutatóintézethez kapcsolódó személy, bírósági eljárásokban közreműködő tanácsadó vagy bírósági eljárás keretében jóváhagyott szakértő, illetve jóváhagyott és elismert szakértő – által megfelelően alátámasztott eredetmeghatározás formájában elkészített szakértői értékelések kielégítő bizonyítéknak tekinthetők a kulturális javak származására vagy történetére nézve, feltéve, hogy nincsenek észlelt összeférhetlenségek. Az érintett harmadik ország joga szerint harmadik felek – például az exportőr vagy az eladó – által eskü alatt tett nyilatkozat vagy hasonló jellegű, aláírt nyilatkozat figyelembe vehető, feltéve, hogy azt más típusú bizonyítékok is megerősítik, és hogy a nyilatkozat aláírója tudatában van a hamis nyilatkozat következményeinek. Az illetékes hatóságok minden esetben szabadon értékelik és belátásuk szerint mérlegelik a benyújtott bizonyítékokat, figyelembe véve az adott eset konkrét körülményeit és a tiltott kereskedelem érzékelt kockázatát.

II. MELLÉKLET

A behozatali engedély és az importőri nyilatkozat formanyomtatvány-mintája

Megjegyzés: A rovatok formanyomtatvány-mintán belüli sorrendje, valamint mérete és alakja csupán indikatív.

KULTURÁLIS JAVAKRA VONATKOZÓ BEHOZATALI ENGEDÉLY			
I.1. Hivatkozási szám		I.2. Státusz:	I.3. QR-KÓD
I.4. Nemzeti hivatkozás			
I.5. Helyi hivatkozás			
I.6. Az importáló ország és az illetékes hatóság:			
I.10. Hivatkozás más dokumentumokra:		I.11. Érdekelte ország:	
A KULTURÁLIS TÁRGY/JAVAK LEÍRÁSA			
I.12. A kulturális tárgy/javak kategóriája az (EU) 2019/880 rendelet mellékletének B. része szerint:			
c) kategória ☐		d) kategória ☐	
I.13. A kulturális tárgy egyedi azonosítója:		I.14. TARIC-kód:	
I.15. A kulturális tárgy/javak leírása			
A kulturális tárgy/javak típusa:			
Anyagok:			
Technika/technikák:			
A kulturális tárgy címe:			
Téma:			
Készítési/keletkezési kor:			
Alkotó:			
Származás:			
Leírás:			
Vámérték:			

I.16. Fényképek és méretek

Fénykép (háromnegyedes nézet)	Méretek (meg kell felelniük a fényképeknek)
Fénykép (előlnézet)	
Fénykép (bal oldali nézet)	
Fénykép (jobb oldali nézet)	
Fénykép (hátnézet)	
Fénykép (felülnézet)	
Fénykép (alulnézet)	
Fénykép(ek) (további)	Méretek (meg kell felelniük a fényképeknek)
Fénykép(ek) (jelölések)	A jelölés típusa:
Fénykép(ek) (megkülönböztető jegyek)	A megkülönböztető jegy típusa
	Leírás:
Fénykép(ek) (feliratok)	Eredeti szöveg:
	Fordítás:

I.17. Igazoló dokumentumok:

I.18. A tárgy/javak birtokosa: Név: Utca és házszám: Település: Postai irányítószám: Ország: EORI-szám:	I.19. A kulturális tárgy/javak tulajdonosa: Név: Utca és házszám: Település: Postai irányítószám: Ország:
I.20. Nyilatkozat: Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy minden benyújtott információ helyes, hiánytalan és a valóságnak megfelelő, valamint hogy legjobb tudomásom szerint az általam az Európai Unióba behozni szándékozott kulturális tárgy/javak kivitelére az alább megnevezett ország jogszabályainak és rendelkezéseinek megfelelően került sor: ☐ A megnevezett ország nem követeli meg kiviteli engedély/igazolás/jogosítvány beszerzését. ☐ A megnevezett ország megköveteli kiviteli engedély/igazolás/jogosítvány beszerzését; a szóban forgó okmányt feltöltöttem az ICG-rendszerbe. a szóban forgó okmányt nem töltöttem fel az ICG-rendszerbe.	A tárgy/javak birtokosának elektronikus aláírása Az ICG-rendszer fokozott biztonságú vagy minősített elektronikus bélyegzője Dátum (időbélyegző)

I.21. Kiegészítő információ iránti kérés(ek)re adott válasz

II. RÉSZ
Illetékes hatóság

II.1. Kiegészítő információ iránti kérés

II.2. Behozatali engedély iránti kérelemre vonatkozó határozat**II.3. Elektronikus aláírás és elektronikus bélyegző**

Az I.6. rovatban kiválasztott illetékes hatóság engedélyezésre jogosult tisztviselőjének elektronikus aláírása.

Az I.6. rovatban kiválasztott illetékes hatóság fokozott biztonságú vagy minősített elektronikus bélyegzője.

Az ICG-rendszer fokozott biztonságú vagy minősített elektronikus bélyegzője.

KULTURÁLIS JAVAKRA VONATKOZÓ IMPORTŐRI NYILATKOZAT

I.1. Hivatkozási szám		I.2. Státusz:	I.3. QR-KÓD
I.4. Nemzeti hivatkozás			
I.5. Helyi hivatkozás			

I.6. Az importáló ország és az illetékes hatóság:

I.7. Eltérések: Kereskedelmi művészeti vásár ☐	I.8. Rendeltetési hely:
--	-------------------------

I.9. Az engedélyezett ideiglenes behozatali eljárás időtartama:

I.10. Hivatkozás más dokumentumokra:	I.11. Érdekelt ország:
--------------------------------------	------------------------

A KULTURÁLIS TÁRGY/JAVAK LEÍRÁSA**I.12. A kulturális tárgy/javak kategóriája az (EU) 2019/880 rendelet szerint:**

a B. rész ☐
kategóriái

a C. rész ☐
kategóriái

I.13. A kulturális tárgy egyedi azonosítója:	I.14. TARIC-kód:
--	------------------

I.15. A kulturális tárgy/javak leírása

A kulturális tárgy/javak típusa	
Anyagok:	
Technika/technikák:	
A kulturális tárgy címe:	
Téma:	
Készítési/keletkezési kor:	

Alkotó:	
Származás:	
Leírás:	
Vámérték:	

I.16. Fényképek és méretek

Fénykép (háromnegyedes nézet)	Méretek (meg kell felelniük a fényképeknek)
Fénykép (előlnézet)	
Fénykép (bal oldali nézet)	
Fénykép (jobb oldali nézet)	
Fénykép (hátnézet)	
Fénykép (felülnézet)	
Fénykép (alulnézet)	
Fénykép(ek) (további)	Méretek (meg kell felelniük a fényképeknek)
Fénykép(ek) (jelölések)	A jelölés típusa:
Fénykép(ek) (megkülönböztető jegyek)	A megkülönböztető jegy típusa
	Leírás:
Fénykép(ek) (feliratok)	Eredeti szöveg:
	Fordítás:

I.17. Igazoló dokumentumok:**I.18. A tárgy/javak birtokosa:**

Név:
 Utca és házszám:
 Település:
 Postai irányítószám:
 Ország:
 EORI-szám:

I.19. A kulturális tárgy/javak tulajdonosa:

Név:
 Utca és házszám:
 Település:
 Postai irányítószám:
 Ország:

I.20. Nyilatkozat:

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy minden benyújtott információ helyes, hiánytalan és a valóságnak megfelelő, valamint hogy legjobb tudomásom szerint az általam az Európai Unióba behozni szándékozott kulturális tárgy/javak kivitelére az alább megnevezett ország jogszabályainak és rendelkezéseinek megfelelően került sor:

☐ A megnevezett ország nem követeli meg kiviteli engedély/igazolás/jogosítvány beszerzését.

☐ A megnevezett ország megköveteli kiviteli engedély/igazolás/jogosítvány beszerzését, és a szóban forgó okmány a birtokomban van.

A tárgy/javak birtokosának elektronikus aláírása
Az ICG-rendszer fokozott biztonságú vagy minősített elektronikus bélyegzője
Dátum (időbélyegző)

A BIZOTTSÁG (EU) 2021/1080 RENDELETE**(2021. június 28.)**

az 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban egyes nemzetközi számviteli standardok elfogadásáról szóló 1126/2008/EK rendeletnek az IAS 16, az IAS 37 és az IAS 41 nemzetközi számviteli standard, továbbá az IFRS 1, az IFRS 3 és az IFRS 9 nemzetközi pénzügyi beszámolási standard tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló, 2002. július 19-i 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 3. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az 1126/2008/EK bizottsági rendelettel ⁽²⁾ elfogadásra kerültek egyes, 2008. október 15-én érvényben lévő nemzetközi standardok és értelmezések.
- (2) A Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) 2020. május 14-én több kisebb módosítást tett közzé az IAS 16 *Ingtatlanok, gépek és berendezések* és az IAS 37 *Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések* nemzetközi számviteli standard, valamint az IFRS 3 *Üzleti kombinációk* nemzetközi pénzügyi beszámolási standard tekintetében. Ezek a módosítások bizonyos részleteket pontosítanak a standardok következetesebb alkalmazása érdekében, illetve bizonyos hivatkozásokat aktualizálnak.
- (3) Az IASB 2020. május 14-én a rendszeres felülvizsgálati folyamat keretében kiadta továbbá Az *IFRS standardok éves javításai – 2018–2020. évi ciklus* című dokumentumot. Az éves javítások a meglévő standardok karcsúsítására és pontosítására irányulnak. Az éves javítások célja azon szükséges, de nem sürgős módosítások bevezetése, amelyeket az IASB a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok (az IFRS-ek) következetlenségeivel, illetve a pontosítást igénylő megfogalmazásokkal kapcsolatban vetett fel a projektciklus során. Az éves javítások az IAS 41 *Mezőgazdaság*, az IFRS 1 *A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok első alkalmazása* és az IFRS 9 *Pénzügyi instrumentumok* standard módosításait tartalmazzák.
- (4) Az Európai Pénzügyi Beszámolási Tanácsadó Csoporttal (EFRAG) folytatott konzultációt követően a Bizottság megállapította, hogy az IAS 16 *Ingtatlanok, gépek és berendezések*, az IAS 37 *Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések*, az IAS 41 *Mezőgazdaság*, az IFRS 1 *A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok első alkalmazása*, az IFRS 3 *Üzleti kombinációk* és az IFRS 9 *Pénzügyi instrumentumok* standard módosításai megfelelnek az 1606/2002/EK rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében megállapított elfogadási kritériumoknak.
- (5) Az 1126/2008/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (6) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Számviteli Szabályozó Bizottság véleményével,

⁽¹⁾ HL L 243., 2002.9.11., 1. o.

⁽²⁾ A Bizottság 1126/2008/EK rendelete (2008. november 3.) az 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban egyes nemzetközi számviteli standardok elfogadásáról (HL L 320., 2008.11.29., 1. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1126/2008/EK rendelet melléklete a következőképpen módosul:

- a) az IAS 16 *Ingatlanok, gépek és berendezések* nemzetközi számviteli standard e rendelet mellékletének megfelelően módosul;
- b) az IAS 37 *Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések* standard e rendelet mellékletének megfelelően módosul;
- c) az IAS 41 *Mezőgazdaság* standard e rendelet mellékletének megfelelően módosul;
- d) az IFRS 1 *A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok első alkalmazása* nemzetközi pénzügyi beszámolási standard e rendelet mellékletének megfelelően módosul;
- e) az IFRS 3 *Üzleti kombinációk* standard e rendelet mellékletének megfelelően módosul;
- f) az IFRS 9 *Pénzügyi instrumentumok* standard e rendelet mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

Az 1. cikkben említett módosításokat a vállalkozásoknak legkésőbb a 2022. január 1-jén vagy az azt követően kezdődő első pénzügyi évük kezdetétől kell alkalmazniuk.

3. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2021. június 28-án.

a Bizottság részéről

az elnök

Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

Az IAS 16 Ingatlanok, gépek és berendezések standard módosításai

Az IAS 37 Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések standard módosításai

Az IFRS 3 Üzleti kombinációk standard módosításai

Az IFRS standardok éves javításai 2018–2020. évi ciklus

Az IAS 16 Ingatlanok, gépek és berendezések standard módosításai

A 17. és a 74. bekezdés módosul; a standard kiegészül a 20A., a 74A., a 80D. és a 81N. bekezdéssel. A korábban a 74. bekezdés (d) pontjában szereplő követelmények nem módosultak, hanem átkerültek a 74A. bekezdés (a) pontjába.

ÉRTÉKELÉS A MEGJELENÍTÉSKOR

...

A bekerülési érték összetevői

...

17. Példák a közvetlenül kapcsolódó költségekre:

...

- e) az eszköz megfelelő működésének tesztelési költségei (vagyis annak értékelése, hogy az eszközt a műszaki és fizikai teljesítménye alkalmassá teszi-e áruk vagy szolgáltatások előállításával vagy nyújtásával kapcsolatos felhasználásra, vagy másoknak történő bérbeadásra vagy igazgatási célokra); valamint

...

...

20A. Termékek előállítására azalatt is sor kerülhet, amíg az ingatlanok, gépek, és berendezések adott tétele az ahhoz szükséges helyre és állapotba kerül, hogy képes legyen a vezetés szándékainak megfelelő működésre (ilyenek például az eszköz megfelelő működésének tesztelésekor előállított minták). A gazdálkodó egység az ilyen termékek értékesítéséből származó bevételt és a termékek bekerülési értékét a vonatkozó standardokkal összhangban az eredményben jeleníti meg. A gazdálkodó egység e termékek bekerülési értékét az IAS 2 standard értékelési követelményeinek alkalmazásával értékeli.

...

KÖZZÉTÉTEL

...

74. A pénzügyi kimutatásokban közzé kell tenni továbbá:

...

- b) az ingatlanok, gépek és berendezések valamely tétele könyv szerinti értékében az eszköz létrehozása során elszámolt ráfordításokat; valamint
- c) az ingatlanok, gépek és berendezések beszerzésére vonatkozó szerződéses elkötelezettségek összegét.

74A. Ha az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban nincsenek külön bemutatva, a pénzügyi kimutatásban közzé kell tenni:

- a) az értékvesztetté vált, elveszett vagy átengedett ingatlanok, gépek és berendezések tételeire vonatkozóan harmadik felekről kapott, az eredményben szerepeltetett kompenzáció összegét; valamint
- b) a 20A. bekezdésnek megfelelően az eredményben megjelenített azon bevételek és költségek összegeit, amelyek olyan előállított termékekhez kapcsolódnak, amelyek nem részei a gazdálkodó egység szokásos tevékenységéből származó kibocsátásnak, és azt, hogy ezek a bevételek és költségek az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban mely téte(s)on található(k).

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

...

- 80D. A 2020 májusában kibocsátott *Ingatlanok, gépek és berendezések – Használat előtti bevételek* módosította a 17. és a 74. bekezdést, és a standardot kiegészítette a 20A. és a 74A. bekezdéssel. A gazdálkodó egységnek ezeket a módosításokat visszamenőlegesen kell alkalmaznia, de csak az ingatlanok, gépek és berendezések azon tételeire, amelyek azon pénzügyi kimutatásokban bemutatott legkorábbi időszak kezdetén vagy azt követően kerültek az ahhoz szükséges helyre és állapotba, hogy képesek legyenek a vezetés szándékainak megfelelő működésre, amelyben a gazdálkodó egység a módosításokat először alkalmazza. A gazdálkodó egységnek a módosítások első alkalmazásának halmozott hatását a felhalmozott eredmény (vagy a saját tőke más megfelelő komponense) nyitóegyenlegének kiigazításaként kell megjelenítenie az említett legkorábbi bemutatott időszak kezdetén.

HATÁLYBALÉPÉS NAPJA

...

- 81N. A 2020 májusában kibocsátott *Ingatlanok, gépek és berendezések – Használat előtti bevételek* módosította az 17. és a 74. bekezdést, és a standardot kiegészítette a 20A., a 74A. és a 80D. bekezdéssel. A gazdálkodó egységnek ezeket a módosításokat a 2022. január 1-jén, vagy azt követően kezdődő éves beszámolási időszakokra kell alkalmaznia. A korábbi alkalmazás megengedett. Ha a gazdálkodó egység ezeket a módosításokat egy korábbi időszakra alkalmazza, közzé kell tennie ezt a ténnyt.

Az IAS 37 Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések standard módosításai

A standard kiegészül a 68A., 94A. és 105. bekezdéssel, és a 69. bekezdés módosul. A 68. bekezdés nem módosul, csak az olvasás megkönnyítése érdekében szerepel.

A MEGJELENÍTÉSI ÉS AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYOK ALKALMAZÁSA

...

Hátrányos szerződések

...

68. A standard a hátrányos szerződést olyan szerződésként határozza meg, amelyben a szerződés szerinti kötelek teljesítésével kapcsolatos elkerülhetetlen költségek meghaladják a szerződés alapján várhatóan befolyó gazdasági hasznokat. A szerződés elkerülhetetlen költségei a szerződésből történő kilépés legalacsonyabb nettó költségét tükrözik, amely a szerződés teljesítésének költsége és a szerződés nem teljesítéséből eredő esetleges ellentételezés vagy szankció értéke közül az alacsonyabb összeg.
- 68A. A szerződés teljesítésének költsége a szerződéshez közvetlenül kapcsolódó költségeket foglalja magában. A szerződéshez közvetlenül kapcsolódó költségek a következők:
- a) az adott szerződés teljesítésének járulékos költségei – például közvetlen munkaerő és anyagköltségek; valamint
 - b) a szerződések teljesítéséhez közvetlenül kapcsolódó egyéb költségeknek a felosztása – például többek között az adott szerződés teljesítése során használt ingatlanok, gépek és berendezések tételeihez kapcsolódó értékcsökkenési leírás felosztása.
69. A gazdálkodó egységnek a hátrányos szerződésre vonatkozó elkülönült céltartalék képzése előtt meg kell jelenítenie a szerződés teljesítéséhez használt eszközökben bekövetkezett esetleges értékvesztést (lásd az IAS 36 standardot).

...

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

...

- 94A. A 2020 májusában kibocsátott *Hátrányos szerződések – A szerződés teljesítésének költsége* a standardot kiegészítette a 68A. bekezdéssel, és módosította a 69. bekezdést. A gazdálkodó egységnek ezeket a módosításokat azokra a szerződésekre kell alkalmaznia, amelyek tekintetében még nem teljesítette valamennyi kötelezettségét annak az éves beszámolási időszaknak a kezdetén, amelyben a módosításokat először alkalmazza (az első alkalmazás időpontjában). A gazdálkodó egység nem állapíthatja meg újra az összehasonlítható információkat. A gazdálkodó egységnek ehelyett a módosítások első alkalmazásának halmozott hatását a felhalmozott eredmény, vagy a saját tőke más megfelelő komponense nyitóegyenlegének kiigazításaként kell megjelenítenie az első alkalmazás időpontjában.

HATÁLYBALÉPÉS NAPJA

...

105. A 2020 májusában kibocsátott, *Hátrányos szerződések – A szerződés teljesítésének költsége* a standardot kiegészítette a 68A. és a 94A. bekezdéssel, és módosította a 69. bekezdést. A gazdálkodó egységnek ezeket a módosításokat a 2022. január 1-jén, vagy azt követően kezdődő éves beszámolási időszakokra kell alkalmaznia. A korábbi alkalmazás megengedett. Ha a gazdálkodó egység ezeket a módosításokat egy korábbi időszakra alkalmazza, közzé kell tennie ezt a ténnyt.

Az IFRS 3 Üzleti kombinációk standard módosításai

A 11. bekezdés módosul, és a 11. bekezdésben el kell hagyni a *Keretelvek a pénzügyi kimutatások elkészítésére és bemutatására* című dokumentumra hivatkozó lábjegyzetet. A 14., a 21., a 22. és a 23. bekezdés módosul, és a standard kiegészül a 21A., a 21B., a 21C., a 23A. és a 64Q. bekezdéssel. A standard a 21A. bekezdés előtt kiegészül egy címmel, a 21. bekezdés alatti és a 22. bekezdés feletti címek pedig módosulnak. A 10. bekezdés nem módosul, csak a könnyebb eligazodás érdekében szerepel.

AZ AKVIZÍCIÓS MÓDSZER

...

A megszerzett azonosítható eszközök, az átvállalt kötelezettségek és a felvásároltnál fennálló bármilyen nem ellenőrző részesedés megjelenítése és értékelése

Megjelenítési elv

10. **Az akvizíció időpontjától a felvásárlónak meg kell jelenítenie – a goodwilltől elkülönítve – a megszerzett azonosítható eszközöket, az átvállalt kötelezettségeket és a felvásároltnál fennálló bármilyen nem ellenőrző részesedést. A megszerzett azonosítható eszközök és átvállalt kötelezettségek megjelenítésére a 11. és a 12. bekezdésben meghatározott feltételek vonatkoznak.**

Megjelenítési feltételek

11. Az akvizíciós módszer alkalmazásával a megszerzett eszközök és az átvállalt kötelezettségek akkor jeleníthetők meg, ha az akvizíció időpontjában megfelelnek A *pénzügyi beszámolás fogalmi keretelvei* eszköz- és kötelezettségdefinícióinak. Például azok a költségek, amelyek felmerülését – a felvásárolt valamelyik tevékenységből való kilépéssel vagy a felvásárolt alkalmazottait illetően a foglalkoztatás megszüntetésével vagy azok áthelyezésével kapcsolatos terveinek megvalósítása miatt – a felvásárló feltételezi, de nincs kötelme azok jövőbeli átvállalására, nem minősülnek kötelezettségeknek az akvizíció időpontjában. Ezért a felvásárló azokat a költségeket az akvizíciós módszer alkalmazásának részeként nem jeleníti meg. Ehelyett a felvásárló azokat a költségeket a kombináció utáni pénzügyi kimutatásaiban jeleníti meg, más IFRS-ekkel összhangban.

...

14. A B31–B40. bekezdés az immateriális javak megjelenítéséhez ad útmutatást. A 21A–28B. bekezdés meghatározza az olyan azonosítható eszközök és kötelezettségek típusait, amelyek olyan tételeket tartalmaznak, amelyekre a jelen IFRS a megjelenítési elv és feltételek alól korlátozott kivételeket biztosít.

...

Kivételek a megjelenítési vagy értékelési elv alól

21. A jelen IFRS a megjelenítési és az értékelési elv alól korlátozott kivételeket tartalmaz. A 21A–31A. bekezdés pontosan meghatározza azokat a konkrét tételeket, amelyekre a kivételek vonatkoznak, és ezeknek a kivételeknek a jellegét. A felvásárlónak ezeket a tételeket a 21A–31A. bekezdés előírásainak alkalmazásával kell elszámolnia, ami azt eredményezi, hogy bizonyos tételeket:
- a) vagy a 11. és 12. bekezdésben foglalt megjelenítési feltételeken túlmenő feltételeket alkalmazva, vagy más IFRS-ek előírásait alkalmazva jelenítenek meg, aminek eredményei eltérőek lesznek a megjelenítési elv és feltételek alkalmazásától;
 - b) az akvizíció időpontjának valós értékétől eltérő összegben értékelnek.

Kivételek a megjelenítési elv alól

Az IAS 37 standard vagy az IFRIC 21 értelmezés hatókörébe tartozó kötelezettségek és függő kötelezettségek

- 21A. A 21B. bekezdés azokra a kötelezettségekre és függő kötelezettségekre vonatkozik, amelyek az IAS 37 *Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések* standard vagy az IFRIC 21 *Adók* értelmezés hatókörébe tartoznának, ha azokat nem üzleti kombináció keretében vállalták volna, hanem külön merültek volna fel.
- 21B. A *pénzügyi beszámolás fogalmi keretelvei* a kötelezettség fogalmát úgy határozza meg, mint a gazdálkodó egység múltbéli eseményekből eredő meglévő kötelemét egy gazdasági erőforrás átadására. Olyan céltartalék vagy függő kötelezettség esetében, amely az IAS 37 standard hatókörébe tartozna, a felvásárlónak az IAS 37 standard 15–22. bekezdését kell alkalmaznia annak meghatározására, hogy az akvizíció időpontjában fennáll-e egy múltbéli eseményből eredő meglévő kötelem. Az IFRIC 21 értelmezés hatókörébe tartozó adó esetében a felvásárlónak az IFRIC 21 értelmezést kell alkalmaznia annak meghatározására, hogy az adófizetési kötelezettséget keletkeztető esemény bekövetkezett-e az akvizíció időpontjáig.
- 21C. Előfordulhat, hogy a 21B. bekezdésnek megfelelően azonosított meglévő kötelem megfelel a függő kötelezettség 22. bekezdés (b) pontja szerinti meghatározásának. Ilyen esetben az adott függő kötelezettségre a 23. bekezdés alkalmazandó.

Függő kötelezettségek és függő követelések

22. Az IAS 37 standard meghatározásában a függő kötelezettség:
- a) egy olyan lehetséges kötelem, amely múltbéli eseményekből származik, és amelynek létezését csak egy vagy több, nem teljesen a gazdálkodó egység ellenőrzése alatt álló, bizonytalan jövőbeli esemény bekövetkezése vagy be nem következése fogja megerősíteni; vagy
 - b) egy meglévő kötelem, amely múltbéli eseményekből származik, de nem jelenítik meg, mert:
 - i. nem valószínű, hogy gazdasági hasznot megtestesítő erőforrások kiáramlása lesz szükséges a kötelem teljesítéséhez; vagy
 - ii. a kötelem összege nem határozható meg kellő megbízhatósággal.
23. A felvásárlónak az akvizíció időpontjától akkor kell megjelenítenie egy üzleti kombináció során átvállalt függő kötelezettséget, ha az egy meglévő kötelem, amely múltbéli eseményekből származik, és valós értéke megbízhatóan meghatározható. Ezért, az IAS 37 standard 14. bekezdésének (b) pontjával, valamint 23., 27., 29. és 30. bekezdésével ellentétben, a felvásárló az üzleti kombináció során átvállalt függő kötelezettséget megjeleníti az akvizíció időpontjában, még akkor is, ha nem valószínű, hogy gazdasági hasznot megtestesítő erőforrások kiáramlása lesz szükséges a kötelem teljesítéséhez. A függő kötelezettségek későbbi elszámolásához a jelen IFRS 56. bekezdése ad útmutatót.
- 23A. Az IAS 37 standard meghatározásában „a függő követelés olyan lehetséges követelés, amely múltbéli eseményekből származik, és amelynek létezését csak egy vagy több, nem teljesen a gazdálkodó egység ellenőrzése alatt álló, bizonytalan jövőbeli esemény bekövetkezése vagy be nem következése fogja megerősíteni”. A felvásárló nem jeleníthet meg függő követelést az akvizíció időpontjában.

...

HATÁLYBALÉPÉS NAPJA ÉS ÁTTÉRÉS

Hatálybalépés napja

...

- 64Q. A 2020 májusában kiadott *Fogalmi keretelvekre való hivatkozás* módosította a 11., 14., 21., 22. és 23. bekezdést, és a standardot kiegészítette a 21A., 21B., 21C. és 23A. bekezdéssel. A gazdálkodó egységnek ezeket a módosításokat azokra az üzleti kombinációkra kell alkalmaznia, amelyeknél az akvizíció időpontja a 2022. január 1-jén vagy azt követően kezdődő első éves beszámolási időszak kezdőnapja vagy annál későbbi időpont. A korábbi alkalmazás megengedett, ha a gazdálkodó egység ezzel egy időben vagy már ezt megelőzően is alkalmazza a 2018 márciusában kibocsátott *Az IFRS standardok fogalmi keretelvekre való hivatkozásainak módosításai* által bevezetett összes módosítást.

Az IFRS 1 A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok első alkalmazása standard módosítása

A standard kiegészül a 39AG. bekezdéssel, és a D. függelékben a D13A. bekezdéssel. A D1. bekezdés (f) pontja módosul.

HATÁLYBALÉPÉS NAPJA

...

- 39AG. A 2020 májusában közzétett *Az IFRS standardok éves javításai: 2018–2020* módosította a D1. bekezdés (f) pontját, és a standardot kiegészítette a D13A. bekezdéssel. A gazdálkodó egységnek ezt a módosítást a 2022. január 1-jén, vagy azt követően kezdődő éves beszámolási időszakokra kell alkalmaznia. A korábbi alkalmazás megengedett. Ha a gazdálkodó egység ezt a módosítást egy korábbi időszakra alkalmazza, közzé kell tennie ezt a tényt.

*D. függelék***Mentességek más IFRS-ek alól**

Ez a függelék az IFRS szerves részét képezi.

D1. A gazdálkodó egység az alábbi mentességek közül egyet vagy többet is választhat:

...

f) halmozott átszámítási különbözetek (D12–D13A. bekezdés);

...

Halmozott átszámítási különbözetek

...

D13A. A D16. bekezdés (a) pontjában foglalt mentességgel élő leányvállalat a D12. bekezdés vagy a D13. bekezdés alkalmazása helyett dönthet úgy, hogy pénzügyi kimutatásaiban az összes külföldi érdekeltségre vonatkozó halmozott átszámítási különbözetet azon könyv szerinti értéken értékeli, amely az anyavállalat IFRS-ekre való áttérésének időpontja alapján az anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban szerepelne, ha nem kerülne sor módosításokra a konszolidációs eljárások és azon üzleti kombináció hatásai miatt, amelyben az anyavállalat megszerezte a leányvállalatot. Hasonlóképpen dönthetnek a D16. bekezdés (a) pontjában foglalt mentességgel élő társult vállalkozások vagy közös vállalkozások is.

...

Az IFRS 9 Pénzügyi instrumentumok standard módosítása

A standard kiegészül a 7.1.9. bekezdéssel, a 7.2.35. bekezdéssel és annak címével, valamint a B3.3.6A. bekezdéssel. A B3.3.6. bekezdés módosul. A B3.3.6A. bekezdésben szereplő követelmények nem módosultak, hanem a B3.3.6. bekezdésből kerültek át.

7. fejezet Hatálybalépés napja és áttérés

7.1. HATÁLYBALÉPÉS NAPJA

...

7.1.9. A 2020 májusában közzétett *Az IFRS standardok éves javításai: 2018–2020* a standardot kiegészítette a 7.2.35. és a B3.3.6A. bekezdéssel, és módosította a B3.3.6. bekezdést. A gazdálkodó egységnek ezt a módosítást a 2022. január 1-jén, vagy azt követően kezdődő éves beszámolási időszakokra kell alkalmaznia. A korábbi alkalmazás megengedett. Ha a gazdálkodó egység ezt a módosítást egy korábbi időszakra alkalmazza, közzé kell tennie ezt a tényt.

7.2. ÁTTÉRÉS

...

Áttérés az IFRS standardok éves javításaira

7.2.35. A gazdálkodó egységnek *Az IFRS standardok éves javításai: 2018–2020* rendelkezéseit azon pénzügyi kötelezettségekre kell alkalmaznia, amelyeket azon éves beszámolási időszak kezdetén vagy azt követően módosítanak vagy cserélnek ki, amelyben a gazdálkodó egység a módosítást először alkalmazza.

B. függelék

Alkalmazási útmutató

Ez a függelék a standard szerves részét képezi.

...

Megjelenítés és kivezetés (3. fejezet)

...

A pénzügyi kötelezettségek kivezetése (3.3. szakasz)

...

B3.3.6. A 3.3.2. bekezdés alkalmazásában a feltételek akkor lényegesen eltérőek, ha az új feltételek alapján a – kapott díjakkal csökkentett fizetett díjakat is tartalmazó – cash flow-k diszkontált jelenértéke az eredeti effektív kamatlábbal diszkontálva legalább 10 százalékkal eltér az eredeti pénzügyi kötelezettség még hátralévő cash flow-inak diszkontált jelenértékétől. A kapott díjakkal csökkentett fizetett díjak meghatározásakor a hitelfelvevő csak a hitelfelvevő és a hitelező között fizetett vagy kapott díjakat veszi figyelembe, ideértve a hitelfelvevő vagy a hitelező által a másik fél nevében fizetett vagy kapott díjakat is.

B3.3.6A. Ha az adósságinstrumentumok cseréjét vagy a feltételek módosítását megszüntetésként számolják el, bármely felmerülő költséget vagy díjat a megszüntetéssel kapcsolatos nyereségként vagy veszteségként kell megjeleníteni. Ha a cserét vagy a módosítást nem megszüntetésként számolják el, a felmerülő költségek vagy díjak a kötelezettség könyv szerinti értékét módosítják, és a módosított kötelezettség hátralévő futamideje alatt amortizálják azokat.

...

Az IAS 41 Mezőgazdaság standard módosítása

A 22. bekezdés módosul, és a standard kiegészül a 65. bekezdéssel.

MEGJELENÍTÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

...

22. A gazdálkodó egység nem veszi figyelembe az eszközök finanszírozásával vagy a biológiai eszközök betakarítás utáni újralátározásával kapcsolatos cash flow-kat (például az ültetett erdőben lévő fák kitermelés utáni újra telepítésének költségét).

...

HATÁLYBALÉPÉS NAPJA ÉS ÁTTÉRÉS

...

65. A 2020 májusában közzétett *Az IFRS standardok éves javításai: 2018–2020* módosította a 22. bekezdést. A gazdálkodó egységnek ezt a módosítást azokra a valós értéken történő értékelésekre kell alkalmaznia, amelyekre a 2022. január 1-jén vagy azt követően kezdődő első éves beszámolási időszak kezdőnapján vagy azt követően kerül sor. A korábbi alkalmazás megengedett. Ha a gazdálkodó egység ezt a módosítást egy korábbi időszakra alkalmazza, közzé kell tennie ezt a tényt.

HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG (EU) 2021/1081 HATÁROZATA

(2021. június 28.)

az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet 143. cikkében említett testület eljárási szabályzatáról szóló (EU) 2018/1220 határozat módosításáról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 143. cikke (4) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az (EU) 2018/1220 bizottsági határozat ⁽²⁾ megállapítja az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 143. cikkében említett testület eljárási szabályzatát.
- (2) A Bizottság 2021. június 1-jét határozta meg akként a dátumként, amelytől kezdődően az Európai Ügyészség ellátja az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelet ⁽³⁾ értelmében rá háruló nyomozati és vádhatósági feladatokat ⁽⁴⁾. Ezért helyénvaló meghatározni a testület és az Ügyészség közötti szoros együttműködés gyakorlati szabályait, figyelembe véve az Európai Bizottság és az Ügyészség által az említett rendelet 103. cikkének (1) bekezdésében említett megállapodásban meghatározott együttműködési szabályokat.
- (3) A testület működésének folyamatossága és ezáltal az Unió pénzügyi érdekeinek tartós védelme érdekében helyénvaló előírni, hogy a testület elnöke mindaddig, amíg utódlásáról ténylegesen gondoskodnak, de legalább a hivatali idő lejártát követő első hónapokban továbbra is gyakorolja megbízatását.
- (4) A testület Európai Bizottságot képviselő tagjainak helyetteseire vonatkozóan a besorolási csoport vagy besorolási fokozat tekintetében előírt minimumfeltételeket helyénvaló összehangolni az illetékes, engedélyezésre jogosult tisztviselőket képviselő tagokra vonatkozó minimumfeltételekkel. E célból az említett minimumfeltételeket az egységező vagy azzal egyenértékű besorolási csoport szintjén kell meghatározni.
- (5) Ennek a határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie, hogy az (UE, Euratom) 2018/1046 rendelet 143. cikkében említett testület megkezdhesse működését.
- (6) Az (EU) 2018/1220 határozatot ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

⁽¹⁾ HL L 298., 2012.10.26., 1. o.

⁽²⁾ A Bizottság (EU) 2018/1220 határozata (2018. szeptember 6.) az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet 143. cikkében említett testület eljárási szabályzatáról (HL L 226., 2018.9.7., 7. o.).

⁽³⁾ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.30., 1. o.).

⁽⁴⁾ A Bizottság (EU) 2021/856 végrehajtási határozata (2021. május 25.) az Európai Ügyészség nyomozati és vádhatósági feladatai ellátásának kezdőnapja megállapításáról (HL L 188., 2021.5.28., 100. o.).

1. cikk

Az (EU) 2018/1220 határozat a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk (1) bekezdésének a helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 143. cikkének (3) bekezdésével összhangban a testület elnökét szándéknyilatkozati felhívást követően a Bizottság nevezi ki öt évre, megbízatása nem újítható meg. Megbízatása a kinevezési határozatban megjelölt napon kezdődik. Ezt a határozatot a Hivatalos Lap C sorozatában ki kell hirdetni.

Hivatali idejének végén, amennyiben a testület működése ezt szükségessé teszi, az elnök hivatalban marad mindaddig, amíg utódlásáról nem gondoskodnak. Ez az időtartam nem haladhatja meg a hat hónapot.”

2. Az 5. cikk (1) bekezdésének a helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 143. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerint a Bizottságot a testületben két állandó tag képviseli, ezek egyike a Költségvetési Főigazgatóság központi pénzügyi szolgálatának igazgatója. Az ő helyettesének a költségvetésért felelős főigazgató jelöl ki egy, legalább egységvezetői vagy azzal egyenértékű besorolási csoportba tartozó tisztviselőt.

A Bizottságot képviselő második állandó tagot a költségvetésért felelős főigazgató személyében nevezi ki a legalább AD14 besorolási fokozatú bizottsági tisztviselők közül. Az ő helyettesének a költségvetésért felelős főigazgató jelöl ki egy, legalább egységvezetői vagy azzal egyenértékű besorolási csoportba tartozó tisztviselőt.”

3. A 6. cikk (3) és (4) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Olyan ügyek esetében, amelyeknél a megkereső hatóság kérelme főként az OLAF által továbbított információkon alapul, a testület ülésén az OLAF képviselője is jelen van, és részt vesz a szóbeli és az írásbeli eljárásokban. E képviselő az elnök kérésére benyújtja észrevételeit.

Olyan ügyek esetében, amelyeknél a megkereső hatóság kérelme egészben vagy részben az Európai Ügyészség által továbbított információkon alapul, az Európai Ügyészség általi információtovábbítás és az Európai Ügyészség megfigyelőként való részvétele megfelel az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelet 103. cikkének (1) bekezdésében említett megállapodás rendelkezéseinek.

(4) Az OLAF képviselőjét egyéb ügyekben az elnök felkérheti információk vagy vélemény benyújtására. Az Európai Ügyészséget szintén felkérheti az elnök információk vagy vélemény benyújtására, az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelet 103. cikkének (1) bekezdésében említett megállapodás rendelkezéseivel összhangban.”

4. A határozat a következő cikkel egészül ki:

„9a. cikk

Együttműködés az Európai Ügyészséggel

Az Európai Ügyészséggel való együttműködésre vonatkozó gyakorlati szabályokat az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelet 103. cikkének (1) bekezdésében említett megállapodás rögzíti.”

5. A 10. cikk (4) bekezdésének a helyébe a következő szöveg lép:

„(4) Az ajánlás iránti kérelem az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 142. cikkének (3) bekezdésében említett összes információt tartalmazza. Tartalmazza továbbá az említett rendelet 136. cikkében említett egyéb releváns információkat, amelyek adott esetben az OLAF jelentéseit és az Európai Ügyészség által továbbított információkat is magukban foglalják, hogy meg lehessen hozni a szükséges intézkedéseket az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében. A kérelem magában foglal egy megfelelően kitöltött adatlapot is.”

6. A 26. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„26. cikk

A véleményről és az ajánlásról szóló értesítés

A testület a véleményről haladéktalanul értesíti a megkereső hatóságot, az illetékes, engedélyezésre jogosult tisztviselőt és a megfigyelőket. Abban az esetben, ha az Európai Ügyészség felkérést kap megfigyelőként, az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelet 103. cikkének (1) bekezdésében említett megállapodás rendelkezéseit kell alkalmazni.”

2. cikk

Hatálybalépés és kihirdetés

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2021. június 28-án.

a Bizottság részéről

az elnök

Ursula VON DER LEYEN

HELYESBÍTÉSEK

Helyesbítés a Covid19-világjárványra tekintettel a központi bankokkal szembeni egyes kitettségeknek a teljes kitettségi mértékből való átmeneti kizárásáról és az (EU) 2020/1306 határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. június 18-i (EKB/2021/27) európai központi banki (EU) [2021/1074] határozathoz

(Az Európai Unió Hivatalos Lapja L 230 I, 2021., június 30.)

A fedőlapon és az 1. oldalon:

a határozat címe: „Az Európai Központi Bank (EU) [2021/1074] határozata (2021. június 18.) a Covid19-világjárványra tekintettel a központi bankokkal szembeni egyes kitettségeknek a teljes kitettségi mértékből való átmeneti kizárásáról és az (EU) 2020/1306 határozat hatályon kívül helyezéséről (EKB/2021/27)”;

helyesen: „Az Európai Központi Bank (EU) [2021/1074] határozata (2021. június 18.) a Covid19-világjárványra tekintettel a központi bankokkal szembeni egyes kitettségeknek a teljes kitettségi mértékből való átmeneti kizárásáról és az (EU) 2020/1306 határozat hatályon kívül helyezéséről (EKB/2021/27)”.

ISSN 1977-0731 (elektronikus kiadás)

ISSN 1725-5090 (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU